

प्रस्तावना.

आ सामायिक प्रतिक्रमण सूत्रनी अर्थ साथेना पुस्तकनी आपणा स्थानकवासी धर्ममां घणीज खोट हती ने ते पुस्तक भापदा वाबत घणा जैनधर्मी ज्ञा इन्हनी अमारा उपर उपरा उपरी मागणी श्वाशी अमोए अमारायी वनती महेनते वे त्रण प्रतो सामायिक प्रतिक्रमणनी एकठी करीने तेमां वनतो सुधारो वधारो करीने दरेक स्थानकवासी मारवाढ, मेवाढ, दक्षिण, पंजाबआदि स्थळोना ज्ञाइन्हने जेवी रीते उ

स्थायिक प्रतिक्रमण सूचार्थ

सज्जायो आदिनो संग्रह विगेरे सहित.

स्थानकवासी भाइओने भणवा वांचवा सारु
यथामति संशोधन करीने
छपावी प्रसिद्ध करनार.

बालाज्जाई छगनलाल शाह.
जैन बुकसेलर रे. कीकाज्जट्टनी पोळ.

मु० अमदावाद.

नवीन आवृत्ति नकल १०००.

संवत् १९६२ सने १९०६

किम्पत आठ आना.

प्रस्तावना.

आ सामायिक प्रतिक्रमण सूत्रनी अर्थ सायेना पुस्तकनी आपणा स्थानकवासी धर्ममां घणीज खोट हत्ती ने ते पुस्तक ठापवा वावत घणा जैनधर्मी ज्ञाइननी अमारा उपर उपरा उपरी मागणी अवाशी अमोह अमाराथी वनती मडेनते वे त्रण प्रतो सामायिक प्रतिक्रमणनी एकदी करीने तेमां वनतो सुधारो वधारो करीने दिरेक स्थानकवासी मारवाढ, मेवाढ, दक्षिण, पंजाबआदि स्थलोना ज्ञाइनने जेवी रीते उपयोगी थाय तेवी रीते करवा अमोह अमाराथी वनती रीते शुद्ध करीने उपावेल वे.

आ पुस्तकनी अंदर सामायिक प्रतिक्रमण सूत्र अर्थ सायें सूलपाठ मोठा अक्षरमां तथा अर्थ चालु अक्षरमां उपाव्या घे तो ते सरवे जैनधर्मी ज्ञाइनने अवश्य पसंद पसंद ने जो तेमां कोइ पण स्वधर्मी वंधु सुधारो वधारो करवो जणावळे तो हवेनी वीजी आवृत्तिमां ते मुजव करवामां आवळे. आ पुस्तकनी अंदर सामायिक प्रतिक्रमण अर्थ सायें तथा ते शिवाय दण पञ्चक्षाणो घणा खुलासा सायें; चत्तारी मंगळं, चार शरणां, श्रावकने चिंतवाना त्रण मनोर्थ, प्रतिक्रमणनी

अनुक्रमणिका.

विषय.	पृष्ठ.
नवकार मंत्र.	१
तिश्वकुत्तारी पाटी.	२
इरिया बहीकी पाटी.	३
तस्सञ्जरीनी पाटी.	४
खोगस्सकी पाटी.	५
सामायिक लेवणकी पाटी.	१३
नमोहुण्णकी पाटी.	१५
सामायिक पारवानी पाटी.	१६
सामायीकनी विधि.	१७
प्रतिक्रमण अर्थ विधि सहित.	१९
इच्छामिणं ज्ञंतेनी पाटी.	२३
इच्छामि गमि काजस्सगनी पाटी.	२४
ज्ञानका १४ अतिचार तथा वृतना अतिचार.	२७
इच्छामि खमासणानी पाटी.	३५
तस्स सद्वस्स देवस्तियस्सनी पाटी.	३४
चन्नारी मंगलं.	४०
आगमे तिविहेनी पाटी.	४३
दंसण समकितनी पाटी	४५

अनुक्रमणिका.

विषय.

नवकार मंत्र.	पृष्ठ.
तिग्नुत्तरी पाटी.	१
इरिया वहीकी पाटी.	२
तस्सञ्जरीनी पाटी.	३
लोगस्सकी पाटी.	४
सामायिक देवणकी पाटी.	१३
नमोहुणंकी पाटी.	१५
सामायिक पारवानी पाटी.	१६
सामायीकनी विवी.	१७
प्रतिक्रमण अर्थ विवि सहित.	१८
इन्नामिणं नंतेनी पाटी.	१९
इन्नामी गमि कान्तस्सगनी पाटी.	२४
ज्ञानका १४ अतिचार तथा वृत्तना अतिचार.	२७
इन्नामि खमासणानी पाटी.	३५
तस्स सबस्स देवसियस्सनी पाटी.	३६
चन्नारी मंगलं.	४०
आगमे तिविहेनी पाटी.	४३
दंसण समकितनी पाटी	४५

सज्जाय विगेरे उपयोगी विषयो दाखल करेता वे.

आ पुस्तक उपराया बाढ़ सुधारवा साह श्री
नेक उपमाए वीराजमान आठ कोटि समुद्र
यना महापुरुष महाराजश्री रघुनाथजी महाराजा
विनित शिष्य, हरखचंदजी महाराजे सुधारी आप्यु
रे तेथी तेमनो उपकार मानुंरुं ने तेनुं शुद्धिपत्र
उपाव्युं रे तो ते सुजव सुधारीने वांचणो तेम वता
तेमनी तेमज अमारी हृषिदोषश्री, लुलचुकश्री, कंपो
झीटरना कंपोङ्ग करेतां प्रुक्त तपासतां, अगर अका
उमी जवाश्री कांड लुल रही गड होय तो सुधारी
वांचदा तस्ती लेणो, अने जेवी रीते विभान माणतो
सार सार ग्रहण करे रे तेवीज रीते आप ग्रहणो
लुलचुक वावत माफी आपणो ने आ वावत सृचन
करेशी हुं वीजी आवृत्तिमां लुलचुक सुधारी छडा.
आ ग्रंथ उपाववा वावतमां मन मुंबाइवाला आवक
भीमसतीह माणेक तेमज रत्नामवाला पुनाजी हंडे
मल कादनीआ विगेरे ग्रहस्त्रोप आथय आपवाहु
कहेलुं तेथी तेमनो आ स्वर्गे उपकार मानुंरुं.

ली. वालाज्ञाइ ब्रगनलाल शाह
जैत बुक्तेदर, डे. कीकाज्ञद्वनी पोल-अमदाबाद

विषय.	पृष्ठ.
पहेला व्रतथी बार व्रत सूधी.	४७-४८
अपरिम मरणांतिय संलेहणा.	४९
तस्स धम्मस्सनी पाटी.	५६
पहेली वांदणा.	५७
बीजी वांदणा.	५८
त्रीजी वांदणा.	५९
चोथी वांदणा.	६३
पांचमी वांदणा.	६६
आयरिय ऊवङ्गाएनी पाटी.	६७
अढाइ द्वीप तथा पंडर क्षेत्रनी पाटी.	१०१
सात लाख पूछवी कायनी पाटी.	१०१
खामेमी सब जीवेनी पाटी.	१०४
प्रतिक्रमणनी वीधि.	१०४
गंठी मंठीनी पाटी.	१०५
अर्ध सहित दश पञ्चकाण.	१०७
प्रथम नमुकार सहिअर्णनुं पञ्चकाण.	१०८
बीजुं पोरिसि साहू पोरिसिनुं पञ्चकाण.	१०९
त्रीजुं पूरिमहनुं पञ्चकाण.	१०९
चोथुं विगइ निविगइनुं पञ्चकाण.	११०

पांचमुं एकासणांनुं विआसणांनुं पञ्चखाण.	११६
छठुं एकलठाणांनुं पञ्चस्काण.	११४
सातमुं आयं बिलनुं पञ्चस्काण.	११५
आठमुं चतुर्विहार उपवासनुं पञ्चस्काण.	११६
नवमुं तिविहार उपवासनुं पञ्चस्काण.	११७
दशमुं रात्रे चतुर्विहार तथा नवचरिमनुं पञ्चस्काण.	११८
गंदसहियं मुरसहियांदि अन्नियहनुं पञ्चस्काण	११९
चतुर्द नियम धारनारने देसावगासिकनुं पञ्चस्काण.	१२०
चत्तारी मंगळं.	१२१
चार शारणां.	१२२
श्रावकने चिंतववाना त्रण मनोर्थ.	१२३
प्रतिक्रमणानी सज्जाय.	१२४
जीवराशिनी सज्जाय.	१२५
उपदेशक पद.	१२६
उपदेशक पद बीजुं.	१२७
महावीर स्वामीनुं चोढालायुं.	१२८
गौतम स्वामीनी सज्जाय.	१२९
महावीर स्वामीनो ठंद.	१३०
महावीर स्वामीनो ठंद बीजो.	१३१
शुद्धी पत्र.	१३२

सामायीक प्रतिक्रमण सूचार्थ.

॥ अथ श्री नवकार मंत्र प्रारंभः ॥

॥ नमो अरिहंताणं ॥ नमो सिद्धाणं ॥ नमो
आयस्तियाणं ॥ नमो उवज्ञायाणं ॥ नमो खोए
सबसाहूणं* ॥

॥ नवकारनो अर्थ लखियेडे ॥

नमो केहतां नमस्कार होजो, अरिहंताणं के० कर्म

* आ नीचेनो पाठ मारवाड विगेरे वर्णा नाममां नीचे
सुजव नव नवकारथी गणाय छे तो जे जेनी थामन्याय सुजव गणुवा.

एमो पंच नमुक्तारो ॥ सब्ब पादप्पणास्तणो ॥

मंगलाणंच नव्वेसि ॥ पढमं हवइ मंगलं ॥ ? ॥

एसो के० ए जे अरिहंतादिक सवंधी, पंच नमुक्तारो के०
पांच नमस्कार छे, ते केवो छे? सब्बपाव के० ब्रातावरणादिक
सर्व पाप तेहना, प्यास्तणो के० विनाशकरणहार छे, मंगलाणंच
के० सर्व मंगलिकमादे, नव्वेसि के० सर्वमे पढमं के० सुख्य,
हवइ के० छे, मंगलं के० कल्याण कारक.

?

अर्थ—तिखुत्तो के० तीनवार, आयाहिणं के० आदान,
बे हाथ जोमीने जीमणा कानसूँ मावा कानताई, प
याहिणं के० प्रदक्षिणा करीने, वंदामि के० वंडुबुं, पगे
लायुंतुं, नमंसामि के० मस्तक नमायने नमस्कार
करुंबुं, सक्कारेमि के० सत्कार देवुंबुं, सम्माणेमि के०
सन्मान देवुंबुं, कछ्याणं के० कछ्याणकारी, मंगलं
के० मंगलकारी, देवयं के० धर्मदेव समान, चेश्यं
के० उकायका जीवने सुखदायक, पञ्जावासामि के०
मन वचन कायासूँ करने सेवा करुंतुं, मठेण वंदामि
के० मस्तके करी नमस्कार करुंबुं.

॥ अथ इरियावहीकी पाटी लिख्यते. ॥

॥ इच्छाकारेण संदिसह ज्ञगवन्, इरियाव
हियं पमिक्कमाभि, इर्बुं इच्छामि, पडिक्कमिञ्चं,
इरिया वहियाए, विराहणाए, गमणागमणे, पा
णाक्कमणे, वीयक्कमणे, हरियक्कमणे, उसा
उत्तिंग, पण्णग, दण, मट्टी मक्कडा, संताणा संक

रणे, जेमेजीवा, विराहिया, प्रगिंदिया, वेङ्डिया, ते
 शंदिया, चउरिंदिया, पंचिंदिया, अन्निहया, वत्तिया,
 लोसिया, संघाइया, संघटिया, परियाविया किला
 मिया, उद्विया, गणाऊ गण, संकामिया,
 जीवियाऊ, ववरोविया, तस्स मिश्रमि छुककड़。
 ॥ १ ॥ इति ॥ ३ ॥

अर्थ—इच्छाकारेण केण तु मारी इच्छापूर्वक, संदिसह के०
 आङ्गा करो तो, जगवन् के० हे महाज्ञान ! ज्ञान
 वंत इरियावहियं के० चालवाना मार्ग माहे जीववा
 धादिक सपापक्षिया तेथकी पक्षिक्षमामि के० निवर्तु
 दु०, पठे गुरु कहे, पक्षिक्षमह के० निवर्त्तो, पाप टाळो.
 पठे शिष्य कहे, इच्छं के० प्रमाणे ठे इच्छामि के० इ
 छूरू०, पक्षिक्षमित्र के० पापकर्मसू० निवर्तण वास्ते, इ
 रिया के० रस्तामांदे, वहियाए के० जावतां, विरा
 हणाए के० छुःखदीनो होय, गमणागमणे के० जा
 वतांने आवतां, पाण के० प्राणी, क्षमणे के० पगेकर
 चांप्या होय, बीय के० बोजने, क्षमणे के० चांप्य

होय, हरिय के० हिरवी वनस्पति वगैरेने कमणे के०
 चांपी होय, उसा के० सूक्ष्म अपकाय आकाशशक्ति
 पदे ते, उचिंग के० कीदीयाना नागरां, पणग के०
 पांचवर्णी नील फूलण, दग के० पाणी, मट्टी के०
 काची माटी, मक्का के० कोलिअवमा मर्कट, सं
 ताणा के० मर्कटना संतान, संकमणे के० ए सर्वने
 पगे करी पीम्या तथा मस्त्या, जे के० जे कोइ,
 मे के० में पौते, जीवा के० जीवने, विराहिया के०
 ऊँखदीनो होय, एगिंदिया के० जेहने शरीररूप ए
 कज इँझी होय ते, पृथ्वी, पाणी, अग्नि, वायु, वन
 स्पतीना जीव, वेइंदिया के० शरीर तथा मुख दोय
 इँझीवाला जे, झाँख, झीप, गंगोला, अलसीया, एह
 वा जेहने पग न होय ते बैंझी, तेइंदिया के० तीन
 इँझीवाला शरीर, मुख, नाक होय ते, कुंशुवा, जु,
 लोख, मांकण, कीमी जेहना मुखउपरे झिंग होय,
 चउरिंदिया के० चारइँझा, शरीर. मुख नाक ने आंख
 होय ते, माखी, मच्चर, छांस, वींठी, जमरी, टीम जे
 उमणारा, रे अगर आठ पग. तथा मस्तकें झिंग

(६)

होय ते, पंचिंदिया केण पांच इंडीवाला शरीर, मुख, नाक, आंख ने कान होय ते जलचर, थलचर, खेचर (एतिर्यच,) तथा मनुष्य, देव, नारको सर्व संसारी जीव ते, अन्निहया केण सामा आवतां इएया होय, वन्निया केण एकटिगले करिया तथा धुलमे ढांक्या होय, लेसिया केण झूमीमे घश्या तथा लगारक मसल्या होय, संघाइया केण मांहोमांहे शरीरेने मे खबीने एकठा मेलव्या होय, संघटिया केण श्रोमो स्पर्श करवे करी छुइव्या होय, परियाविया केण सर्व प्रकारे ताप्या, पीका उपजावी होय, किलामिया कें गाढो छुःख उपजाव्यो, मृतप्राय कीधा, उद्विया केण त्रास देने हाली चाली द्वाके नही एहवा कीधा, राणा उपासना केण एक स्थानकथी उपासीने, राणं केण विजे रेकाणे संकामिया केण मूक्या होय, जीवियाउ केण जीवत थकी, ववरोविया केण मारीया होय, नाड़ी कीधो, तस्स केण ते संवंधी श्रतीचार लाग्या ते, मिळामिड्कर्म केण पाष मुजने निष्फल थाओ.

॥ अथ तस्सत्तरीनी पाटी द्विरुद्यते ॥

तस्स उत्तरी करणेण, पायद्वित करणेण,
विसोही करणेण, विसद्धी करणेण, पावाणं
कम्पाणं, निग्धायणद्वाए, गमि करेमि काउ
स्सगं, अन्नद्व उससिएणं, निससिएणं, खा
सिएणं, ठीएणं, जंनाइएणं, उहुएणं, वायनि
सगेणं, नमलिष्, पित्तुड्डाए, सुहुमेहिं अंग
संचालेहिं, सुहुमेहिं खेलसंचालेहिं, सुहुमेहिं दि
षिसंचालेहिं, एवमाइहिं, आगारेहिं, अन्नगो,
अविशहित, हुङ्क मे काउस्सगो, जाव अ
स्थिंताणं, नगवंताणं, नमुकारेणं, नपारेमि, ता
वकायं, राणेणं, मोणेणं, जाणेणं, अप्पाणं
वोसिरामि ॥ १ ॥ इति ॥ ४ ॥

अर्थ—तस्स के० तेनेज, उत्तरी के० विभेदे करी शुद्ध,
करणेण के० करवा सारुं पायद्वित के० प्रायश्चित्त

(८)

पापनी आलोवणा, करणेणं के० करवा सारु, विसोही
के० विशुद्ध, निर्मल, करणेणं के० करवा सारु. वि
सत्त्वी के० (१) माया, (२) नियाण, (३) मिथ्यात ए
तीन सद्यरहित, करणेणं के० करवा सारु, पावाणं
के० संसार हेतूना पाप, कम्माणं के० कर्मने, निग्धा
यणं के० टालवाने, राए के० अर्थे, रामिकरेमि के०
एक रामे रहीने करुंदुं, काउस्सगं के० कायाने इ
लाववी नहीं ते, अन्नह के० आगे कह्या मुजव काया
हखे तेहनो आगार (माफी), उससिएणं के० उंचो
श्वास लेवाथी, निससिएणं के० नीचो श्वास मूकवाशी
खासिएणं के० खासी खोकलाशकी, ठीएणं के० ठीक
आया थकी जंजाइएणं के० जांझली अगर वगासू
लेवा थकी, उहुएणं उम्कार आया थकां, वायनिस
गेणं के० वायु निकलतां थकां ज्ञमलिए के० अक
स्मात चक्री आववाशी, पित्तमुड्डाए के० पित्तराकोपसूं
मूर्ठी आया थकां, सुहुमेहिं सूक्ष्म श्रोमोक, अंगसंचा
लेहिं के० शरीर हलाववाशी, सुहुमेहिं के० थोमो, खे
लसंचालेहिं के० श्लेष्म तथा मुखना थूकनुं चालववा

थकी, कफ गिलवा थकी, सुहुमेहिं के० सूहम थोमी दिछि
 संचालेहिं के० चकु दृष्टि हलाववा थकी, एवमाइएहिं
 के० ए आदिकरने बीजा, आगारेहिं आगार लेता थकां
 अन्नगो के० ज्ञागे नही, खंसित हुवे नही, अविराहित
 के० इन्द्रानी पोहचे नहीं, हुङ्ग के० होजो, मे के० म्हारो,
 काउस्सगो के० काया स्थीर राखवी, जाव के० ज्यां
 सुधी, अरिहंताणं ज्ञगवंताणं के० अरिहंत ज्ञगवानने,
 नमुक्कारेणं के० नमस्कार करुं त्यांसुधी, नपारेमि के०
 पारुं नही ध्यान संपूर्ण न करुं, ताव के० त्यांसुधी,
 कायं के० म्हारी कायाने, शारीरने, झाणेणं के० एक
 रिकाणे स्थीरपणे राखीने, मोणेणं के० अबोले रहीने
 झाणेणं के० एकाग्र ध्यान तेणे करीने, अप्पाणं के०
 महारी काया ते प्रत्यें. वोसिरामि के० हुं तजुं दुं. आ
 पाटी कहीने काउस्सग करणों. इरियावहिको पाटी
 मनमाहें केहणी नवकार कहीने परीकाउस्सग पारियें

॥ अथ लोगस्सकी पाटी लिखयते ॥

॥ लोगस्स उझोयगरे, धम्म तिरुयेरे जि

णे, अरिहंते कित्तद्वसं, चतुर्वीसंपि केवली,
 उसन्न मजियच वंदे, संनव मञ्जिणांदणांच, सु
 मद्दंच पञ्चमप्पहं सुपासं, जिणांच चंदप्पहं वंदे,
 सुविहिंच पुणकडंत, सोअल सिङ्गंस, वासपुङ्गं
 च, विमल यणांतंच जिणां, धम्मं संतिंच वंदामि,
 कुंशुं अरंच मळि, वंदे युणिसुब्बयं, नमिजिणांच.
 वंदामि, रिठनेमि, पासं तह वक्षमाणांच, एवं स
 ए अजियुआ, विहुय रथमला, पहीण जर
 मरणा, चतुर्वीसंपि जिणावरा, तिह्यरा मे प
 सीयंतु, कित्तिय वंदिय महिया, जे ए लोग
 स्स उत्तमा सिन्ना, आरुग्ग वोहिलाजं, समा
 हिवर मुत्तमं दितु, चेदेसु निम्मखयरा, आइच्चे
 सु अहियं पयासयरा, सागरवर. गंजीरा, सि
 न्ना सिद्धि मम दिसंतु ॥ १ ॥ इति ॥ ५ ॥

अर्थः—लोगस्स केण पंचास्तिकायात्मक लोकने विषे
 उड्डोयगरे केण उद्योतना करणाहार, धम्म केण धम्म

तिड्ड्यरे केण तीर्थना करणार, जिणे केण रागदेवना
जितणार एहवा, अरिहंते कें अरिहंतने, कित्तइस्सं
केण कीर्तिकरुं च उवीसंपि केण ऋषज्ञादिक चोवीस
परमेश्वर तथा अन्यनी, केवली कें केवलज्ञानी ती
र्थकरना नाम कहे वे, उसम केण श्रीऋषज्ञदेव स्वा
मी, मजियंच कें श्री अजितनाथ प्रत्यें, वंदे कें
वांडुं दुं, संज्ञव कें श्री संज्ञवनाथ प्रत्यें, मन्निषंदणं
कें श्री अन्निनंदननाथ प्रत्यें, च कें वली, सुमङ्ग
कें श्री सुमतिनाथने, च कें वली पञ्चपपहं कें
श्री पद्मप्रज्ञ स्वामी प्रत्ये, सुपासं कें श्री सुपार्व
नाथजीने, जिणं कें रागदेवना जितणार, च कें
वली चंदपपहं कें श्री चंदप्रज्ञजीने, वंदे, कें वांडुं
दुं, सुविहिं कें श्री सुविधिनाथजीने, च कें वली
पुष्पदंत कें श्री पुष्पदंतजो प्रत्यें, सीयल कें श्री
शीतलनाथजीने, सिङ्गंस कें श्री श्रेयांसनाथजीने,
वासुपुङ्क कें श्री वासुपूज्य स्वामी प्रत्यें, च कें व
ली, विमल कें श्री विमलनाथजीने, मणंतं कें श्री
अनंतनाथजीने, च कें वली, जिणं कें रागदेवना

जीतलार, एदवा धर्म के० श्री धर्मनाथजीनें संति
के० श्री शांतिनाथजीने च के० वली, वंदामि के०
वांडुंगुं, कुंशुंगुं के० श्री कुंशुनाथजीने, अरं के० श्री अ
रनाथजीने, च के० वली, मत्तिं के० श्री मत्तिनाथ
जीने, वंडे के० वांडुंगुं, मुणिसुवयं के० श्री मुनीसु
व्रतस्वामी प्रत्ये, नमिजिणं के० श्री नमिजिनने,
च के० वली, वंदामि के० नमस्कार करुंगुं. रिठनेमिं
के० श्री अरिष्टेमिजी प्रत्ये, पासं के० श्री पार्श्वना
थस्वामी प्रत्ये, तह के० तथा, वर्षमालां के० श्री व
र्षमान स्वामी प्रत्ये, हुं वांडुंगुं, च के० वली, एवं के०
ए प्रकारे, मए के० महारे जीवे ने, अन्निथुआ के०
नामपूर्वकस्तव्या रे, ते चोवीस परमेश्वर केहवा रे ?
तो के विहुय के० टाल्या रे, रथमला के० कर्मरूपी
रज तथा मल, पहीण के० अतिशय करीने क्य क
योरे, जरमरणा के० जरा तथा मरणने जेणे क्य
कर्या रे, चबुबीसंपि के० चोवीस तीर्थकर तथा अन्य
जिणवरा के० जिनवर. तिथयरा के० तीर्थकर ते, मे
के० महारा उपर पसीयंतु के० प्रसन्न होवो, किन्ति

के० कीर्तित रे, वंदिय के० वंदवा योग्य रे, महिया
 के० पुज्य रे, इंशादिक पूजे रे एहवा, जे के० जे ती
 र्थकर, ए के० ए प्रत्यक्ष लोगस्स के० लोकने विषे उत्तमा
 के० उत्तम एहवा, सिद्धा के० सिद्ध ज्ञगवंत ! तुमे मु
 जने, आहुगग के० इव्य तथा ज्ञाव रोग रहित, वो
 हिलाज्जं के० श्री जिनधर्मनी प्राप्तिनो लाज्ज अवानें
 अर्थे, समाहिवर के० प्रधान समाधि, उत्तमं के० उ
 त्कृष्ट ऊंची एहवी, दिंतु के० देवो, चंदेसु के० चंदमा
 थी अधीक निम्मलयरा के० अत्यंत निर्मल रे, आइ
 ब्बेसु के० सुर्यसमुदाय थकी पण, अहियं के० अधिक,
 पयासयरा के० प्रकाशना करणहार सागरवर के० प्र
 धान, रेखो स्वयंनु रमण नामा समुद्देशीपेरे गं
 ज्ञीरा के० गुणे करी गंजीरे रे, सिद्धा के० एहवा जे
 सिद्ध ते, सिद्धि के० मुक्ति ते, मम के० मुजने, दिसं
 तु के० देवो.

॥ अथ सामाधिक लेवणकी पाटीलिख्यते. ॥

करेमि ज्ञतं सामाइयं, सावज्जं जोगं पच्च

खामि, जावनियमं, पङ्कुवासामि, डुविहं, तिवि
हेण, नकरेमि, नकारवेमि. मणसा, वयसा, का-
यसा, तस्मन्नंते, पडिक्कमामि, निंदामि, गरिहा-
मि, अप्पाणि वोसिरामि ॥ २ ॥ इति ॥ ६ ॥

अर्थः—करेमि के० हुं करुंबुं ज्ञते के० हे पूज्य,
सामाइयं के० समता परिणामरूप सामायिकने, सा-
वङ्गं के० पाप, तेणे करी सहित एहवा, जोगं के०
मन वचन कायाना योग, ते प्रत्ये पञ्चखामि के० नि-
पेध करुंबुं, जाव के० ज्यां सुधी, नियमं के० सामा-
यिक व्रतना नियमने पङ्कुवासामि के० हुं सेवुंबुं. रहुं
त्यांसुधी, डुविहं के० दोय करणसु करणो, करावणो,
तिविहेणं के० तीन जोगसुं नकरेमि के० हुं करुं नही,
नकारवेमि के० हुं डुजापासैं न करावुं, मणसा के०
मने करी, वयसा के० वचने करी, कायसा के० का-
याए करीने तस्स के० ते सावद्य व्यापाररूप पापने,
ज्ञते के० हे जगवंत ! पमिक्कमामि के० निदर्तुंबुं, निं-
दामि के० हुं आत्मानी साखे निंडुंबुं, गरिहामि के०

गुरुनी साखें हुं विशेषे निंकुंगुं, अप्पाणि के० माहरो
आत्माने, ते उष्ट क्रिया थकी वोस्तिरामि के० वोसि
रावुंगुं, विशेषे करीने तजुंगुं.

॥ अथ श्री नमुद्गुणंनी पाटी लिख्यते ॥

नमुद्गुणं, अरिहंताणं, जगवंताणं, आइ
गराणं, तिढ्डयराणं, सयंसंबुद्धाणं, पुरिसुत्तमा
णं, पुरिससीहाणं, पुरिसवर पुंझरीयाणं, पुरि
सवर गंधहड्डीणं, लोगुत्तमाणं, लोगनाहाणं,
लोगहियाणं, लोगपईवाणं, लोगपञ्जोयगराणं
अन्नयदयाणं, चखुदयाणं, मगदयाणं, सरण
दयाणं, जीवदयाणं, बाहिदयाणं, धम्मदयाणं,
धम्मदेसियाणं, धम्मनायगाणं, धम्मसारहीणं,
धम्मवरचाउरंत चक्कवट्टीणं, दिवो, ताणं, सरण-
गद, पञ्चा, अप्पमिहय वर्णनाण दंसणधराणं,
विष्ट ठउसाणं, जिणाणं जावयाणं, तिन्नाणं

तारयाणं, वुद्धाणं वोहियाणं, मुक्ताणं, मोयगाणं,
 सव्वन्नाणं, सव्वदरिसिणं, सिव, सयल, सरुच्च, म
 णंत, मख्य, मवावाह, मपुण्डरवित्ति, सिद्धिगड,
 नामधेयं, भाणं, संपत्ताणं, नमो जिणाणं, जि
 यज्ञयाणं ॥ १ ॥ इति ॥ ३ ॥

अर्थः—नमुक्तुणं के० नमस्कार होवो, अरिहंताणं
 के० श्री अरिहंत देवने, भगवंताणं के० जगवंतने,
 आइ गराणं के० धर्मना आदिना करणारने, तिच्छय
 राणं के० तीर्थना स्थापणार एटले साधु, साधवी,
 श्रावक, अने श्राविका, ए चार जातना तीर्थना स्था
 पनार, सयंसंबुद्धाणं के० पोते सम्यक प्रकारे तत्वना
 जाण थया, पुरिसुक्तमाणं के० पुरुष मांहे उत्तम, पुरिस
 सीढाणं के० पुरुष माहे सिंह समान, पुरिसवरपुंम
 रीयाणं के० पुरुष माहे पुंमरीक कमल समान, पु
 रिस के० पुरुष माहे, वर के० प्रधान, गंधहडीणं के०
 गंध हस्ती समान रे, लोकुक्तमाणं के० लोक मांहे उ
 त्तम रे, लोगनाहाणं के० लोकना नाश्र रे, लोगहि

याणं केण लोकना हितकारी रे, लोगपईवाणं केण
 लोकने विषे दीपक समान रे, लोगपङ्गोयगराणं केण
 लोकमांहे उद्योतना करणार अन्नयदयाणं केण अन्नय
 दानना देणार, चखुदयाणं केण ज्ञानरूप चक्षुना दे
 णार, मग्गदयाणं केण मोक्षमार्गना देणार, सरणद
 याणं केण सरणना देणार, जीवदयाणं केण संजस्म
 जिवतरना देणार, वोहिदयाणं केण समकित रूप वो
 धना देणार, धर्मदयाणं केण धर्मना देणार, धर्मदे
 सियाणं केण धर्मना उपदेशना देणार, धर्मनायगाणं
 केण धर्मना नायक, धर्मसारहीणं केण धर्मरूप रथना
 सारश्री, धर्म केण धर्मने विषे, वर केण प्रधान चाड
 रंत केण चारगतिनो अंत करवा माटे, चक्रवटीणं केण
 चक्रवर्ति समान रो, दिवो केण वेट समान, ताणं
 केण डुःखना निवारण करणार, सरण केण आधार
 गड केण चार गति मांहे, पश्चा केण पमतां जीवने,
 अप्पमिहय केण नही हणाणु एवुं, वर केण प्रधान,
 नाण केण ज्ञान, दंसण केण दर्शन एटले देखवुं, घरा
 णं केण धरणार विअट केण गयुं रे, रञ्जमाणं केण ठ

द्वास्तंपणुं एट्ले कर्मरूपी आवरण, जिणाणं केण राग
द्वेषने जीत्या रे, जावियाणं केण विजाने राग द्वेष
अकी जिताव्या रे, तिन्नाणं केण संसाररूपी समुद्द त
र्या रे, तारयाणं केण विजाने संसार समुद्दी तारे रे,
बुद्धाणं केण पोते तत्त्वज्ञानने समज्या, बोहियाणं केण
विजाने तत्त्वज्ञान समजावणार, मुच्चाणं केण पोते
चातुर्गतिक विपाक विचित्र कर्मथकी मुकाणा, तथा
मोयगाणं केण बीजा नव्य प्राणीने कर्मथकी मुका
वणार रे, सद्वन्नूणं केण सर्व ज्ञानी रे, सद्वद्विसिणं
केण सर्व पदार्थना देखणार रे, सिव केण सर्व उपद्व
रहित मयल केण अचल मरुए केण रोग रहित मणंत
केण मरण रहित मखय केण सर्व काल निश्चल, मद्वा
बाहं केण बाधा पीडारहित मपुणराविति केण जे गति
अकी फरी संसारने विषे अवतार लेवो नष्टी, एहवी
सिद्धिगद्द केण सिद्धि गति रे, नामधेयं केण एवुं नाम
घाणं केण एवुं स्थानक संपत्ताणं केण मोक्ष नगर प्रत्ये
पाम्या रे, एहवा अरिहंत ज्ञणी नमो केण नामस्कार
होजो, जिणाणं केण कर्मरूपी शत्रुने जीतणार, तथा

जियन्नयाणं केण इहत्तोकादिक सात ज्ञय प्रत्ये जी
तणार वे.

॥ अथ सामायक पारवानी पाठी खिख्यते ॥

नवमा सामायक व्रतना पंच अद्यारा,
जाणेवा, नसमायेरवा, तंजहा ते आत्तोञ्चं, मण
दुप्पणिहाणे, वय दुप्पणिहाणे, काय दुप्पणि
हाणे, सामाइयससइ अकरण्याए, सामाइय
स्स अणवरियसइ करण्याए, तस्स मिढ्ठामि
दुकर्म. सामायकने विषे दस मनना, दस वच
नना, बार कायाना, ए बत्तीस दोष मांहेखो
कोई दोष लाग्यो होय तो मिढ्ठामि दुकर्म, आ
हारसंङ्गा, ज्यसंङ्गा, मिहूणसंङ्गा, परिगगहसंङ्गा,
ए चार संङ्गामांहेखी कोई संङ्गा करी होय
तो मिढ्ठामि दुकर्म, स्त्रीकथा, राजकथा, ज्ञा
तकथा, देशकथा, ए मांहेखी कोई कथा करी
होय तो मिढ्ठामि दुकर्म, सामायक समकाए

(४०)

एं, फासियं, पालियं, सोहियं, तिरियं, कित्तयं,
आराहियं, आणाए अणुपाळीयं, नज्जवइ, त
स्स मित्रामि डुकमं ॥ १ ॥ इति ॥ ४ ॥

अर्थः—नवमा सामायक व्रतना, पञ्च अङ्गयारा
के० पांच अतीचार, जाणेवा के० जाणवा, नसमाय
रेवा के० आचरवा नडी, तंजहा के० जेम रे तेम ते
आलोउं के० ते कहुंठुं, मणडुप्पणिहाणे के० मनमा
गे वत्युं होय, वयडुप्पणिहाणे के० वचन माठुं वत्युं
होय, कायडुप्पणिहाणे के० काया मागा प्रवर्तावी हो
य, सामाइयससङ्के० सामायकने अकरणयाए के०
वरावर कीधी के नहीं तेजी वरावर खबर न रही
होय, सामाइयससङ्के० सामायकने अणवष्टियसर्वकर
णयाए के० पुरी थया विना पारी होय, तो तस्स के०
तेनुं मिण के० खोटो किबो ते निष्फळ आवो, आहा
रसंझा के० खावानी इच्छा, नयसंझा के० ज्ञय दागो

खोटो कीघेलुं निष्फल थावो; सामायक समकाएण के० सामायक कायाए बराबर रीते फासियं के० स्पर्श करियो, अंगीकार करियो, पालियं के० तेवोज पाल्यो, सोहियं के० शुद्ध कर्यो, तिरियं के० पार उतारियो, कित्तय के० कीर्ति कीधी, आराहियं के० आराधना किधी आणाए के० वितराग देवनी आङ्गा ने अणुपाळीयं के० पाळी, नज्जवळ के० न होय तस्स मिढ्ठामि डुक्कर्म के० खोटा कीघानुं फल निष्फल थावो. इति सामायक संपूर्ण. ॥

॥ अथ सामायकनी विधी लिख्यते. ॥

॥ प्रथम श्री सीमंधर स्वामीजीनी आङ्गा लेईने एक नवकार गुणीने “इरियावहि नी” पाटी जणवी; पठी तस्सउत्तरीनी पाटी जणीने काऊसग्ग करवो, काऊसग्गमांहि “इरियावहीया” यकीते “जीवियाऊ ववरो विया तस्स मिढ्ठामिडुक्कर्म” सुधीनो पाठ मनमां वोलीने एक नवकार मनमां कहीने का

उसगग पारवो. पठी प्रगट “ लोगस्सकी ”
 पाटी कहीने सामायकनी आगन्या लेईने
 “ करेमि नंतेनी ” पाटी “ जावनियम ” सुधी
 कहीने आगल मुहूर्त (घालणो हुवे तिके)
 घालणो; पठी “ पङ्गुवासामि ” यकी “ अ-
 प्पाण वोसिरामि ” सुधी पाठ कहीने सामा-
 यक पञ्चखवी. पठे डाबो गोमो उज्जो करीने
 दोयवार “ नमुहुणं ” नी पाटी कहेवी; उ-
 जा नमुहुणंना ठेहडे “ छाणं संपाविज्ञ का-
 मस्स नमो जिणाणं ” एम कहेवो; अने सा-
 मायक पारती वेळा “ इश्यावही, तस्स उत्त-
 री ” नी पाटी जणीने काउस्सगग करवो;
 काउस्सगग मांही “ इश्यावहीनी ” पाटी
 कहीने एक नवकार गुणीने काउस्सगग पा-
 रवो; पठी “ लागेस्स ” जणी “ नमुहुणं ”
 दोयवार उपर लिख्या मुजब कहीने नवमा सा-

मायकनी पाटी “ अणुपाद्धियं न ज्ञवद् त
स्स मिद्धामि दुक्मं ” सुधी कहीने तीन न
वकार गुणीने सामायक पारवी.

इति श्री सामायक अर्थ विधि संपूर्ण.

श्री जिनाय नमः

अथ श्री प्रतिक्रमण, अर्थ, विधिसहित प्रारंजः

विधीः—प्रथम “ चोविस स्तव ” कीजे. उन्हो
रहीने “ तिखुतो ” गुणीजे. देव, गुरु तथा वका
साधर्मीज्ञाईनी पमिक्रमणो गायवानी आगन्या लेर्ह
ने “ इड्डामिणं ज्ञंते ” नी पाटी कहीजे.

इड्डामिणं ज्ञंते, तुञ्ज्ञेहिं अज्ञणं नाय
समाणे, देवसि पमिक्रमणुं छाएमि, देवसि र्या
न, दंसण, चारित्त, तप, अतिचार, चिंतवणार्थ,
करेमि काउस्सग्ग ॥ १ ॥ इति ॥

अर्थः—इच्छामिणं केण हुं इच्छुवुं, ज्ञंते केण हे न
 गवन् ! तुञ्ज्ञेहिं केण तुमारी अज्ञणुंनायस्तमाणे केण
 आझा मांगीने, देवसि केण दिवस संबंधी, प्रमिक्षम
 णुं केण पापनुं निवारण करणवास्ते, घाएमि केण एक
 रिकाणे वेणुंवुं, देवसि कें दिवस संबंधि, ग्यान कें
 ज्ञान, दंसण कें दर्शन, समगत, चारित्र कें चा-
 रित्र, कर्मरूपि शत्रुको नाश करणो, तप कें तपस्या
 संबंधि, अतिचार कें ब्रत ज्ञांगवाने तैयार घवुं, ते
 चिंतवणार्थ कें चिंतवणा करणवास्ते, करेमि कें
 हुं करुंवुं, काउस्सग कें कायाकी स्थीरता ॥ १ ॥

पठी “ नवकार ” कहीजे. “ तिखुज्जारा ” पा-
 रसुं पहिला आवसकनी आगन्या मांगीने “ करेमि
 ज्ञंते ” नी पाटी कहीजे. पठी “ इच्छामि छामी ”
 नी पाटी ज्ञाणीजे.

इच्छामि छामि काउस्सग, जो मे देव-
 सित्र, अद्यारो कञ्ज, काईञ्ज, वाईञ्ज माण
 सित्र उस्सुत्तो, उम्मग्गो, अकप्पो, अकर-
 णिझो, उज्जाऊ डुविंचित्रित्र, अणायारो, अप-

णित्रियद्वो, असावग पात्रगो, नाणे तह दंस-
णे, चरिता चरिते, सुए, सामाइए, तिन्हं गु-
तीणं, चउन्हं कसायाणं, पंचन्हं मणुवयाणं,
तिन्हं गुणवयाणं, चउन्हं सिखावयाणं, वार-
सविहस्स, सावग धम्मस्स, जं खंमियं, जं वि-
राहियं, तस्स मिढामि डुकर्मं ॥ ४ ॥ इति ॥

अर्थः—इच्छामि केण हुं इच्छुवुं, घामि केण एक-
रिकाणे रहीने, काउस्तग्ग केण कायाकी स्त्रीरता,
जो कें जे, मे केण महारा जीवें, देवसिन्ह केण दिव-
स संबंधि, अइयारो केण अतिचार, कर्तु केण कीधा
होय, काउन्ह केण काया संबंधी, वाइन्ह केण वचन
संबंधि, माणसिन्ह केण मन संबंधि, उस्सुन्तो केण सुत्र
विरुद्ध परूपणा किबी होय, उम्मग्गो केण जिनमार्ग
उच्छ्वंघीने डुजो मार्ग पकम्बो होय, अकर्ष्णो केण न-
ज्ञोगववानी वस्तु ज्ञोगवी होय, अकरणिङ्गो केण क-
रवा जोग नही एवो कार्य करियो होय, डुङ्गानु केण
आर्ति, रौइ ध्यान ध्यायो होय, इविचिंतिन केण डुष्ट

अशुज्ज कार्यनी मनमां चिंतवणा कीधी होय, अणा
 यारो केण ए नव अनाचार आचरवा जोग नहीं, अ
 पित्रियदो के० इच्छवा जोग नहीं, असावग पाउगो
 के० श्रावकने उचित नहीं, नाशे के० झानने विषे,
 तह के० तिमहिज, दंसणे के० समकितने विषे, च
 रित्ता चरित्ते के० कांइएक चारित्र ने कांइएक
 नहीं चारित्र एहवो जे श्रावकनो चारित्र तेने विषे,
 सुए के० सुत्र सिद्धांतने विषे, सामाइए के० समता
 रूप सामायकने विषे, तिन्हं गुज्जीणं के० मनगुस्ति,
 वचनगुस्ति, कायगुस्ति, ए तीन गुस्ति न पाल्यां थकां,
 चउन्हं कसायाणं के० क्रोध, मान, माया, ने लोज्ज
 ए चार कपाय करिया थकां, पंचन्हं मणुव्याणं के०
 (?) प्राणातिपात, (१) मृपावाह, (३) अदत्ता
 दान, (४) मैश्वून, (५) परिग्रह, ए पांच प्रकार
 का विरमण अपुत्रतने विषे, तिन्हं गुणव्याणं के०
 छष्टो, सातमो, ने आठमो, ए तीन प्रकारका गुणव्रत
 माहेश्वी, चउन्हं सिखाव्याणं के० चार प्रकारका
 सिक्खा व्रत, नवमो, दसमो, इग्यारमो, ने बारमो, ए

माहेथी, वारस विहस्त के० ए वारे प्रकारका ब्रत, सावगधम्मस्त के० श्रावक संवंधि जे धर्म तिण माहेसुं महारा जीवे, जंखंनियं के० जे देश थकी नंग कीधो, जंविराहियं के० जे सर्वथकी नंग कीधो, तस्त के० तेहनुं, मित्रामि के० मुजने निष्फल थावो, डुक्कम् के० पाप. ॥ ९ ॥

पठी “ तस्त उत्तरी ” नी पाटी कहीने उन्नो रहीने काउस्तगग गाईजे. काउस्तगगमांहि, १४ ग्यानका, ५ समकितका, ६० ब्रताका, १५ कर्मदानका, ५ संलेहणाका, एवं “ एए अतिचार ” नी चिंतवणा कीजे. ते अतिचार आ प्रमाणेः—(तपस्या, अशक्त पणा वगेरे कारणसुं उन्नो रहीने काउस्तगग करण की शक्ति न होय तो नीचेवेसीने काउस्तगग ठाईजे.)

(१४ ग्यानका) आगमे तिविहे पनंते तंजहा, सुत्तागमे, अन्नागमे, तडुन्नयागमे, एह वा श्री झानने विषे जे कोई अतिचार दाख्यो होय ते आलोउं, जंवाइर्घं, वच्चामेलियं, हीण

खरं, अच्चखरं, पयहीणं, विनयहीणं, जोगही
 णं, घोसहीणं, सुहुदिन्नं, उत्तुपडिलियं, अकाले
 कर्त्त सज्जात्, काले न कर्त्त सज्जात्, असज्जा
 ये सज्जायं, सज्जाइये न सज्जायं, ज्ञातां,
 गुणतां, चिंतवतां, अने चितारतां, ग्यान अने
 ग्यानवंतनी, आसातना कीनी होय ॥ ३५ ॥
 (५ समक्रितना अतिचार) दंसण समक्रित, पर
 मन्त्र संथवोवा, सुदिष्ठ परमन्त्र, सेवणा वावि,
 वावन, कुदंसण वज्जणा, समत्त सद्वहणा एह
 वा समक्रितना समणो वासणणं, समत्तस्स, पंच
 अइयारा, पेयाला जाणियवा, न समायरियवा,
 तंजहा ते आलोउं, संका, कंखा, वितिगिर्वा,
 परपासंम परसंसा, परपासंम संघवो ॥ ३६ ॥
 (६४ व्रताका अतिचार) पहिला थूल प्राणाति
 पात वेरमणं व्रतना, पंच अइयारा, पेयाला, जा
 णियवा, न समायरियवा, तंजहा ते आलोउं, वंधे

(शृणु)

वहे, उविह्रेए, अद्भारे, नन्तपाणवोह्रेए॥ ४५ ॥
बीजा यूल मृषावाद वेरमणं व्रतना पंच अद्यारा जाणियवा न समायरियवा तंजहा ते आखोउं, सहस्सा नखाणे, रहस्सा नखाणे, सदारमंतन्नेय, मोसोवएओ, कूमखेह करणे॥ ४६ ॥
तीजा यूल, अदत्तादान, वेरमणं व्रतना पंच अद्यारा, जाणियवा, न समायरियवा, तंजहा ते आखोउं, तेन्नाहमे, तकरपउगे, विरुद्ध रङ्गा इकम्मे, कूमतोखे, कूममाणे, तपडिरुवग ववहारे ॥ ४७ ॥
चौथो यूल मेहुणं वेरमणं व्रतना पंच अद्यारा, जाणियवा, न समायरियवा, तंजहा ते आखोउं, इतरिय परिगगहिय गमणे, अपरिगगहिय गमणे, अनंग क्रीडा, परविवाह करणे, काम नागेसु तिवान्निखासा ॥ ४८ ॥ पांचमा थूल परिगह प्रमाण वेरमणं व्रतना, पंच अद्यारा, जाणियवा, न समायरियवा, तंजहा ते आखोउं, खि

तवत्तु पमाणाइकम्मे, हिरण सोवन पमाणाइ
 कम्मे, धण धन्न पमाणाइकम्मे, डुपद चोपद
 पमाणाइकम्मे, कुविय पमाणाइकम्मे ॥ ४५ ॥
 उघा दिशि वेरमणं व्रतना, पंच अङ्गयारा, जाणि
 यवा, न समायरियवा, तंजहा ते आलोञ्चं, उटुदि
 शि पमाणाइकम्मे, अहोदिशि पमाणाइकम्मे,
 तिर्यदिशि पमाणाइकम्मे, खेतवूटी, सयंतरधाए
 ॥ ४६ ॥ सातमा उवज्ञोग परिज्ञोग, दुविहे पनंते
 तंजहा, ज्ञोयणाऽय, कमञ्च, ज्ञोयणाच्चा,
 समणोवासअणे, पंच अङ्गयारा, जाणियवा, न
 समायरियवा, तंजहा ते आलोञ्चं, सचित्ताहारे,
 सचित्त पमिबन्धाहारे, अप्पोलसहि नखणया,
 दुप्पोलसहि नखणया, तुड्डोसहि नखणया,
 कमञ्चणं समणोवासइणं, पनरस कमदाणाई,
 जाणियवा, न समायरियवा, तंजहा ते आलोञ्चं,
 (१५ कर्मादानका) इंगालकम्मे, वण

कम्मे, सामिकम्मे, ज्ञामीकम्मे, फोमीकम्मे,
 दंतवाणिङ्ग, केसवाणिङ्ग, रसवाणिङ्ग, लख
 वाणिङ्ग, विसवाणिङ्ग, जंतपिल्लणकम्मे, नि
 ल्लंड्रणकम्मे, दवागिदावणया, सरदहतलाय प
 रिसोसणया, असईजणपोसणया ॥~~ब~~ ॥ आ
 द्वमा अणयादम्भं वेरमणं ब्रतना, पंच अझ्यारा,
 जाणियवा, न समायरियवा, तंजहा ते आलोञ्चं,
 कंदप्पे, कुकुञ्चये, मोहरिये, संजुताहिगरणं, उ
 वज्जोगपरिज्जोग अर्झरत्ते ॥~~ब~~ ॥ नवमा सामायक
 वेरमणं ब्रतना, पंच अझ्यारा, जाणियवा न स
 मायरियवा, तंजहा ते आलोञ्चं, मण दुप्पणि
 हाणे, वय डुप्पणिहाणे, काय डुप्पणिहाणे,
 सामाझ्यस्स अकरणियाए, सामाझ्यस्स अण
 बन्धियस्मकरणयाए ॥~~ब~~ ॥ दसमादेसावगासिक
 ब्रतना, पंच अझ्यारा, जाणियवा, न समायरि
 यवा, तंजहा ते आलोञ्चं, आणवणप्पउगे, पे

सवणप्पञ्जगे, सदाणुवाइ, रुवाणुवाइ, वहिया
 पुगगल परव्वेवे॥५॥ इग्यारमा परिपूर्ण पोषधन
 तना, पंच अइयारा, जाएयवा, न समायरियवा
 तंजहा ते आखोउं, अप्पमिलेहियं डुप्पमिले
 हियं सज्जा संथारए, अप्पमजियं डुप्पमजियं
 सज्जा संयारए, अप्पमिलेहियं डुप्पमिलेहियं
 उच्चारपासवण ज्ञूमि, अप्पमजियं डुप्पमजियं
 उच्चार पासवण ज्ञूमि, पोसहस्स सम्म, अणा
 णुपाखण्या॥६॥ वारमा अतिथि संविज्ञाग
 ब्रतना, पंच अइयारा, जाणियवा, न समायरियवा,
 तंजहा ते आखोउं, सचित्त निखिवणिया, स
 चित्त पेहणिया, कालाइकम्मे, परोवएसे, मड्ठ
 रियाए,॥७॥ (५ संखेहणारा) अपठिम मर
 णांतिय संखेहणा, ऊसणा, आराहणाना, पंच
 अइयारा, जाणियवा, न समायरियवा, तंजहा
 ते आखोउं, इहखोगे संसप्पञ्जगे, परखोगे सं

संस्पर्शगे, जिविया संसंस्पर्शगे, मरणा संसंस्पर्श
द्वारे, कामन्नोगा संसंस्पर्शगे ॥ १७ ॥ (१७
पापस्थानक) १ प्राणातिपात, २ मृषावाद, ३
अदत्तादान, ४ मैथुन, ५ परिह्रह, ६ क्रोध, ७
मान, ८ माया, ९ खोज, १० राग, ११ द्वेष,
१२ कलह, १३ अन्याख्यान, १४ पैशुन्य, १५
परपरिवाद, १६ रति अरति, १७ माया मोसो.
१८ मिथ्यादंसणशब्द्य. एवं १८ पापस्थानक
माहिसुं माहारे जीवे जे कोई मने, वचने, का
याये करी, सेव्युं होय, सेवराव्युं होय, सेवतां
प्रत्ये जलो जाएयो होय. एम “ एए अति
चार, १८ पापस्थानक ” कहीने पढी “ इत्ता
मिठामि ” नी पाटी ‘ जं विराहियं ’ सुर्धा
कहीने ‘ नवकार ’ जणीने काउसगग पा
रीजे, इति प्रथम ‘ सामायक ’ आवस्क संपूर्ण.

---

(३४)

विधिः—पठी ‘तिखुन्नारा’ पाठसुं दूजा आव
सकनी आगन्या मांगीने, प्रगट एक ‘लोगस्स’ नी
पाटी कहीजे, इति दूजो ‘चउविसडो’ आवसक
संपुर्ण. पठी तिखुन्नारा पाठसुं तीजा आवसकनी
आगन्या मांगीजे. दोयवार “इच्छामिखमासमणा”
री पाटी कहीजे. पाटी मांहे प्रथम जिहां ‘निसीहि
याए’ शब्द आवे तिहां उन्ना गोमा करी, हाथ जो
कीने बेसीजे, तथा ६ आवर्त कीजे. ते आ प्रमाणेः—
प्रथम “अहो कायं काय” ए शब्द उच्चारतां तीन
आवर्त हुवे रे ते कहे रेः—दोनु हात लांचा करी हा
थनी दश आंगुखी भूमि उपर लगावतां मुखसुं “अ”
अक्षर कहे, परे तेमज दश आंगुखी आपरा मस्तक
ने लगावतां “हो” अक्षर कहे, ए दोनु अक्षर केह
तां (१) एक आवर्त हुवो; इषाहिज रीतिसुं “का”
ने “यं” अक्षर उच्चारतां (२) उजो आवर्त हुवो.
अने “का” ने “य” अक्षर उच्चारतां ३ तीजो आ
वर्त हुवो. पठी “जन्ना, ज्ञे, जवणिङ्गं, च, ज्ञे” श
ब्द उच्चारतां ३ आवर्त हुवे रे ते कहे रेः—प्रथम “ज”

अक्षर मंदस्वरसुं “ ना ” अक्षर मध्यमस्वरसुं, ने
 “ ने ” अक्षर उचास्वरसुं उपरकी रीतिसुं, मस्तके
 हाथ लगावतां कहे. एवं ३ अक्षर कहेतां १ आवर्त,
 तथा (ज) (व) (ण) ए तीन अक्षर त्रिविध
 सादसुं उपर मुजब उच्चारतां उजो आवर्त. तथा
 (झं) (च) (ने) ए पण ३ तीन अक्षर पूर्वनी
 रीते कहेतां तीजो आवर्त, एवं ६ आवर्त प्रत्येक पा
 टी माँहे करीजे; तथा “ तित्तीसन्नयराए ” इच्छ
 आवे तिहां पाठो उन्नो रहीजे. इषाविध दोयवार
 “ खमासमणा ”री पाटी संपूर्ण कहीजे, ते पाटी
 आ प्रमाणे:-

इत्तामि, खमासमणो, वंडिडं, जावणिझा
 ए, निसीहियाए, अणुजाणाह, मे, मि उग्ग
 हं, निसिही, अहो, कायं, काय संफासं, ख
 मणिझो, ने, किलामो, अप्पकिलंताणं, वहु
 मुन्नेण, ने, द्विसो, वश्कंतो, जत्ता, ने, जव
 णिझं च, ने, खामेमि, खमासमणो, देवसियं,

वङ्कम्मं, आवसियाए, पमिकमामि, खमासमणाणं, देवसियाए, आसायणाए, तित्तीस न्नयशाए, जं किंचि मित्राए, मण डुकम्माए, वय डुकम्माए, काय डुकम्माए, कोहाए, माणाए, मायाए, लोहाए, सबकालियाए सबमिठो वय शाए, सबधम्माडुकमणाए आसायणाए, जो, मे, देवसित्र अइयारो कठ, तस्स, खमासमणो पमिकमामि, निंदामि, गरिहामि, अप्पाणं, वो सिरामि ॥ ३ ॥ इति ॥

अर्थः—इड्डामि केण हुं इबुंवु, खमासमणो केण हे द्वमावंत साधु ! तुमने, वंदित्रं केण वांदवाने जावणिज्ञाए केण जावत् शक्ति सहित निसीहियाए केण अशुञ्ज जोगना शरीरे करी, अणुजाणाह केण आज्ञा देवो, मे केण सुजने, मित्रगगहं केण मर्यादा माहे प्रवेश करणकी, निसिही केण अशुञ्ज जोगने निषेध करीने, अहोकायं केण तुमारा चरण प्रत्ये, काय केण माहरा हात तथा मस्तके करी, संफासे केण स्पर्श-

करुं दुँ, खमणिङ्गो के० खमवाजोग थो, ज्ञे के० हे
 पुज्य ! तुमने किलामो के० तुमारा चरण स्पर्शतां
 जे कांइ आपनुं खेद उपजाव्यो होय ते खमजो, अ
 प्पकिलंताणं के० तुमारी किलामना गई रे, वहु सु
 न्नेण के० घणा क्षेमकुशले करीने, ज्ञे के० हे पुज्य !
 तुमारो, दिवसो के० दिवस, वडकंतो के० निरवाधपणे
 गयो, जन्तो के० तप, संजमरूप यात्रा, ज्ञे के० हे क
 रुणासमुइ ! तुमारी अव्यावाधपणे वर्ते रे, जवणि
 ऊं च ज्ञे के० वली इंद्रियोये करी पीभित नहीं एवुं
 तुमारो शरीर रे, खामेमि के० हुं खमावुं दुँ, खमास
 मणो, के० क्षमावंत साधु ! देवसियं के० दिवस संवं
 धि, वडकम्मं के० विराधनारूप महारा अपराध, ते
 प्रत्ये आवसियाए के० अवश्य करणी करतां जे अति
 चार लाग्यो होय, ते थकी पमिक्कमामि के० हुं निव
 तुं दुँ, खमासमणाणं के० क्षमावंत साधुनी, देवसि
 याए के० दिवसने विषे थड़ एवीजे, आसायणाए
 के० आसातना, खंमना, तित्तीसन्नयराए के० तेतीस
 आसातना मांहेकी अनेरी कोइ एक पण आसातना

ये करीने जं किंचि मिद्धाए के० जे काँइ खोटों की
धो होय, मण इक्कमाए के० मन संवंधि जे इप्कृत
(पाप) तेणे करी, वयइक्कमाए के० वचन संवंधी
जे इप्कृत (पाप) तेणे करी, काय इक्कमाए के०
काया संवंधी जे इप्कृत (पाप) तेणे करी, कोहाए
के० क्रोध रूप आसातनाये करी, माणाए के० मान
रूप आसातनाये करी, मायाए के० कपटरूप आसा
तनाये करी, लोहाए के० लोजरूप आसातनाये करी,
सद्वकालियाए के० अतीत, अनागत, ने वर्तमान, एवं
सर्व कालने विषे, सद्वमिष्ठोवयराए के० सर्व कूह, क
पट क्रियारूप आसातनाये करीने, सद्वधन्माइक्कमणा
ए के० सर्व धर्मनी जे करणी, तेणे उच्चंघवारूप आ
सातनाये करीने, आसायणाए के० ए सर्व प्रकारनी
आसातनाये करी, जो केण जे, मैं के० महारे जीवे,
देवसिङ्ग केण दिवस संवंधी अइयारो के० अतिचार
दोष, कञ्ज के० करिया होय, सेव्या होय, तस्स के०
ते अतिचार प्रत्ये, खमासमणो केण हे कमा श्रवण ?
तुमारा समीपे, पमिक्कमामि केण हुं प्रतिक्रमुं तुं, मि

इच्छामि इकर्णं देवुं दुः, निंदामि केण दुष्टं कर्मकारी आत्माने हूं निंदुं दुः, गरिहामि केऽ गुरुनी साखे हूं विशेषे निंदुं दुः, अप्पाणं केण इष्ट पापिष्ट आत्मा प्रत्ये, वोसिरामि केण हुं तजुं दुः, वोसिरावुं दुः ॥ ३ ॥ इति ॥

विधीः— इति तिजो ‘वंदना’ आवसक संपूर्ण। पठी ‘तिखुन्नारा’ पाठसुं चौथा आवसकनी आगन्या मांगीजे; प्रथम काउस्सर्ग मांहि एए अतिचार कह्या ते “आगमे तिविहे” नी पाटी थकी “इच्छामिघामि नी पाटी सुधी प्रगटपणे केहवा. जिएमांहि प्रत्येक पाटी तथा शूलका ठेह्फे “तस्स मिच्छामि इकर्णं” केहवो. पठी “तस्स सब्बस्स” नी पाटी कहीजे. ते कहे ठे:—

तस्स सब्बस्स, देवसियस्स अइयारस्स, इच्छासियं, इच्छितियं, आखवंते पमिकमामि॥४॥

अर्थः— तस्स केण ते पूर्वे चिंतिया जे, सब्बस्स केण सर्व, देवसियस्स केण दिवस संवंधी, अइयारस्स केण अतिचार, इच्छासियं केण उपयोग रहित अनिष्ट ज्ञा-

वा वोखवा थकी धयो जे, डुचिंतियं कें डुष्टकार्य म
नमां चिंतववा थकी धयो जे, आखवंते केण्आळवीने,
प्रगटपणे कहीने, ते थकी पडिक्कमामि केण हुं
निवर्त्तू द्वू ॥ ४ ॥

विधीः—पठी नीचे बेसिने जीमणो गोमो रन्नो
करीने “ नवकार, करेमिन्नंते ” नी पाटी कहीजे.
तथा “ चित्तारी मंगलं ” नी पाटी कहीजे ते
पाटी कहे थे:—

चत्तारि मंगलं, अरिहंता मंगलं, सिद्धा
मंगलं, साहू मंगलं, केवलि पणतो धम्मो मं
गलं, चत्तारि लोगुत्तमा, अरिहंता लोगुत्तमा,
सिद्धा लोगुत्तमा, साहु लोगुत्तमा, केवलि
पणतो धम्मो लोगुत्तमा, चत्तारि सरणं पव
ज्ञामि, अरिहंता सरणं पवज्ञामि, सिद्धा
सरणं पवज्ञामि, साहु सरणं पवज्ञामि, के
वलि पणतं धम्मं सरणं पवज्ञामि, अरिहं
ताजीको सरणो, सिद्धाजीको सरणो, साधु

जीको सरणो, केवलि परुप्या दया धर्मको
सरणो, चार सरणा, दुःखहरणा, ॥ और न
बीजो कोय ॥ जे नवि प्राणी आदरे ॥ तो
अख्य अचल गति होय ॥५॥

अर्थः—चत्तारि के० चार, मंगलं के० मंगलिक
रे, ते मांहि एक तो, अरिहंता के० जेणे रागादिक
अंतरंग वेरीने हएया ते श्री अरिहंत मंगल के० मं
गलिक रे, दूजा सिद्धा के० अष्टकर्मने क्षय करीने जे
सिद्ध पदने पास्या रे ते श्री सिद्ध, मंगलं के० मंग
लिक रे, तीजा साहु के० जे सम्यकज्ञानेकरी शिव
सुखना साधक जे, साधु ते मंगलं के० मंगलिक रे,
चोथा केवलि के० श्री केवलि नगवंतनो, पणतो
के० परुप्यो एवो जे श्रुत चारित्ररूप, धर्मो के०
धर्म, ते मंगलं के० मंगलिक रे, चत्तारि के० चार,
लोगुञ्जमा के० लोक मांहे उज्जम रे, (१) अरिहंता
के० श्री अरिहंत रे, ते, लोगुञ्जमा के० लोक मांहे
उज्जम रे, (२) सिद्धा के० सिद्ध रे ते, लोगुञ्जमा

(४७)

केण लोकमांहे उत्तम रे, (३) साहु केण साधु रे ते, लोगुन्नमा केण लोकमांहे उत्तम रे, (४) केवलि पणतो कें देवलिनो परुष्यो ते, धर्मो कें धर्म, लोगुन्नमा केण लोकमांहि उत्तम रे, चत्तारि केण चार, सरणं केण शरण प्रत्ये, पवज्ञामि केण अंगिकार करुं दुं. (१) अरिहंतासरणं केण श्री अरिहंत शरणने, पवज्ञामि केण अंगिकार करुं दुं, (२) सिद्धा सरणं केण श्री सिद्ध शरणने, पवज्ञामि केण अंगि कार करुं दुं, (३) साहु सरणं केण साधुशरण प्रत्ये, पवज्ञामि केण अंगिकार करुं दुं, (४) केवलि केण श्री केवलिये, पणतं केण ज्ञांखयो एवो जे, धर्मं केण धर्म तेना, सरणं केण शरण प्रत्ये, पवज्ञामि केण अंगिकार करुं दुं. आगला शब्दको अर्थ सुलझ रे जिएसुं खिखयो नही ॥ ६ ॥

विधि:-पठी “ इद्वामिगमि ” तथा “ इरिया वही ” नी पाठी कहीने ‘तिखुन्नारा ’ पाठसुं “ व्रत, अतिचार ” नेळा केहवानी आगन्या मांगीजे ते

नीचे लीखे रहे; प्रथम “ आगमेतिविहे ” नी पाठी कहीरे, ते आ प्रमाणे:—

आगमे तिविहे पनंते तंजहा, सुत्तागमे,
 अब्बागमे, तदुन्नयागमे, एहवा श्री ज्ञानने
 विषे जे कोई अतिचार लाग्यो होय ते आ
 खोउं, जंवाइर्वं, वज्ञामेलियं, हीणखरं, अब्ब
 खरं, पयहीणं, विनयहीणं, जोगहिणं, घोस
 हीणं, सुषुदिन्नं, दुष्टुपमिछियं, अकाले कञ्ज
 सद्याओ, काले न कञ्ज सज्जाओ, असज्जाये
 सज्जायं, सज्जाइये न सज्जायं, ज्ञातां, गुणतां,
 चिंतवतां, ने चितारतां, ग्यान ने ग्यानवंतनी
 आसातना किनी होय तो तस्स मिर्गामि
 दुकर्मं ॥ ६ ॥ इति ॥

अर्थः—आगमे केण सूत्र सिद्धांत, तिविहे केण
 तीन प्रकारका, पनंते केण कहा, तंजहा केण ते कहे
 रे, सुत्तागमे केण सूत्र आगम अब्बागमे केण अर्थ

आगम, सूत्रना अर्थ करवा ते, तड़न्नयागमे केण
 ते सूत्रतप्त्रा तेहनो अर्थ, एदोय आगम जेहने होय ते
 तीजो आगम, एहवा श्री ज्ञानने विषे जे कोइ अति
 चार लागयो होय ते आखोउं केण ते कहुं ठुं, जंवा
 इहुं केण सूत्र आधां पारां ज्ञण्या होय, वचा
 मेत्तियं केण उपयोग रहित सूत्र वारंवार ज्ञएया होय,
 हीणखरं कें उर्गे अक्षर ज्ञएयो होय, अच्चरकरं
 केण अधिक अक्षर ज्ञएयो होय, पयहीणं केण पद उठुं
 ज्ञएयो होय, विनयहीणं केण विनय रहित ज्ञएयो
 होय, जोगहीणं कें मन वचन अने कायाना जोग
 गम राख्या विना भएयो होय, ते घोसहीणं कें
 शुद्ध उच्चार रहित भएयो होय, सुषुद्धिन्नं कें रुं
 ज्ञान अविनीतने दीधुं होय, छुपनिरियं कें अवि
 नीतपणे ज्ञान लीधुं होय, अकाले कन्तु सञ्चान्ति केण
 च्यार संध्याकाळ, च्यार महोऽच्चव, च्यार महापनिवश
 एवं १४ अकाळ ते काळमां सञ्चाय कीधी होय, काले
 न कन्तु सञ्चान्ति कें खरो वखत ठे ते टाणे सञ्चाय
 न कीधी होय, असञ्चाये सञ्चायं कें दश उदारिक

शरीरना, दश अंतरिख ए ७० असद्याइमे सूत्र न एया होइ, ते सद्याइये न सद्यायं के० सद्याय करवा योरुय जगा रे त्यां सद्याय न कीधी होय, तस्समिहामिङ्कर्म के० ते डुस्कृत पाप निष्फल थावो ॥ ६ ॥ परी “दं सण समकितनी पाटी कहीजे ते कहे रे:-

दंसण समकित, परमद्व संथवोवा, सुदिष्ठ परमद्व, सेवणा वावि, वावन कुदंसण वज्ञणा, समत्त सद्वहणा, एहवा समकित ना समणो वासण्ण, समत्तस्स पंच अद्यारा, पयाला, जाणियद्वा, न समायरियद्वा, तंजहा ते आलोञ्चं. संका, कंखा, विति गिह्ना, परपासंमपरसंसा, परपासंमसंद्ववो, एवं पांच अतिचार मध्ये जेह अतिचार छागो होय तो तस्स मिहामि दुकर्म ॥ ७ ॥ इति ॥

अर्थः—दंसण के० सद्वहणा, आस्ता समकित के० समकीत खरा धर्मनुं आचरण पदमद्व के० एज मो होटो अर्थ संद्ववोवा के० परिचय करवो, तेनो समा-

गम करवा सुदिष्ट के० मलीहृषीथी परमड़ के० ए
 मुख्य अर्थनी सेवणा के० सेवना करवी वाचि के०
 अथवा वाचन के० समकित पामोने पठी तेथी खसी
 जाय, ते कुइंसण के० कुकुं झान जेनुं एटले मुख्यी
 समकित जेने न होय, वज्ञणा के० तेने वर्जवो, त्याग
 त्याग करवो समत्त के० ए समकित वंतनि, सद्वदणा
 के० सद्धणा, श्रद्धा, एहवा समकितना समणो वास
 एण के० एहवा समकितवंत श्रावकने, समत्तस्स के०
 समकितना, पंच के० पांच अश्यारा के० अतिचार, ए
 श्याला के० मोरा, जाणियद्वा के० जाणवा, न समाय
 रिद्वा के० आदरवा नहीं, तंजहा के० जेम रे तेम ते
 आलोञ्ज के० ते कहुंयुं, आलोञ्जरुं, संका के० जिन
 वचनतणो संदेह कीधो होय, कंखा के० मिष्पात्व म
 तनी इच्छा कीधी होय, सहू मार्ग ज्ञला जाएया होय,
 वितिगिर्भा के० धर्म करणीना फल मांहि संदेह
 आएयो होय धर्म करीयानुं फल होझो के नहीं ?
 एहवो संदेह धरियो होय, साधु, साधवीना मलीन
 वस्त्र देखी डंगुंगा किनी होय, पारपासंस परसंसा

केण मिष्यात्वीनि प्रज्ञावना देखी प्रशंसा किनी होय, परपासंकु संश्वरो केण मिष्यात्वेना परूप पकनो परिचय कीधो होय, एवं पांच अतिचार माहेश्वी जे अतिचार लाग्यो होय तो, तस्स केण ते संबंधी. मित्रामि कें मुजने निष्फल आवो, दुक्कम् केण उष्टुक्त पाप ॥ ७ ॥ इति

परी १७ वारे “ब्रत अतिचार” कही जे ते कहे हे:-

(१) पहिलुं अणुब्रत थुलाऊ, पाणाइवा याऊ वेरमण, तस्सजीव, वेङ्गिय, तेङ्गिय, चञ्जिय, पचेंडिय, जाणि प्रीच्छी, विण अपराधी, आकुटी, संकलपी, सलहेशी. हणवानि मित्ते हणवा पचखाण, जावजिवाए, उविहं, ति विहेण, नकरेमि, नकारवोमि, मणसा वयसा कायसा, एहवा पहिला यूल प्राणातिपात विरमण ब्रतना, पंच अइयारा, पश्चाला, जाणि

यद्वा, नसमायरियद्वा, तंजहा ते आलोउं, वंधे,
वहे, भविहेए, अझनारे ज्ञत्त पाण बुब्रेए, त
स्स मिडामि दुकमं ॥ ८ ॥

अर्थः—पहिलुं के० पहिलो, अणुव्रत के० साधुना
पंच महाव्रतनी अपेक्षांए गोटो व्रत, शूलाउं के० मो
टा, पाणा के० प्राणी, जीवमात्रनी; इवायाउं के०
हिंसा धकी. वेरमणं के० निवर्तुं दुं, तस्स जीव के०
त्रस जीव, हालता चालता जीव, वेइंडिय के० दोय
इंडिय वाला, तेइंडिय के० तिन इंडियवाला, चउरिंडि
य के० चार इंडिय वाला, पचेंडिय के० पांच इंडिय
वाला जीव, जाणि के० ज्ञानीने, प्रीष्ठी के० उल
ख्याथकां, विष अपराधी के० निरापराधी जीवने
आकुटी के० उदेरी संकष्टि के० संकष्टि करीने;
सछेष्ठी के० छेश्यासहित; हणवा निमित्ते के०
हणवानी बुद्धिये करीने, हणवा पञ्चक्षण के० हिंसा
करवानी वंधी, जावजीवाए के० ज्यां सुधी जीवुं
त्यां सुधी; डविहं के० दोय करणा; तिविहेणं के०

तीन जोगसुं; नकरेमि केण करुं नहीं; नकारवेमि केण
 उजापासे करावुं नहीं, मणसा केण मने करी, वयसा
 केण बचने करी, कायसा केण कायाये करी, एहवा
 पहिला शूल केण एहवा पहिला मोठा, प्राणातिपात
 केण जीवनी हिंसा अकी; विरमणं केण निवर्त्तवाना,
 व्रतना केण व्रतना पंच अश्यारा केण पांच अतिचार,
 पश्याता केण मोटा रे ते, जालियदा केण जाशवा,
 न समायरियदा केण पण आदरवा नहीं, तंजहा ते
 आखोञ्जं केण ते जिम रे तिम कहुं दुं, बंधे केण जीव
 ने गाढे बंधणे वांध्यो होय, वहे केण गाढां घाव घा
 ह्या होय, रविष्ट्रे ए केण शरीरना अवयव रेद्यां होय,
 अद्भ्यारे केण अति ज्ञार ज्ञरियो होय, ज्ञज पाण वु
 छे ए केण अन्न पाणी ज्ञोगववां अंतराय दीनी होय,
 तस्स मिन्नामि उक्मं के० ते अतिचार रूप दुष्कृत
 पाप मुजने निपक्ष श्रावो ॥ ७ ॥ इति ॥

(४) वीजो अणुव्रत शूलाड, मुसावाया
 उ विहरमणं, कन्नालियं, गोवालयं, ज्ञोमालि
 यं, यापण मोसो, मोटकी कुमी साख, झत्या
 दिक् मोटकूं जूठ वोलवा पच्चाण, जावजी

वाए, डुविहं, तिविहेणं, नकरेमि, नकारवेमि,
 मणसा, वयसा, कायसा, एहवा बीजा थूल
 मृषावाद विहरमणं व्रतना, पंच अङ्गारा,
 जाणियद्वा, नसमायश्यद्वा, तंजहा ते आळो
 ऊं, सहस्रा नखाणे, रहस्सा जखाणे, सदार
 मंतज्जए, मोसोवएसे, कुम्खेह करणे, तस्स
 मिढ्ठामि दुक्कम् ॥ ए ॥

अर्थः—बीजो अणुव्रत, थूलानु केण मोरो मुसा
 वायाउ केण मृषावाद थकी; झूर बोलवाषी, वेरमणं
 केण हुं निवर्त्तुगुं. कन्नालियं कें० कन्या तथा वरसंवंधी
 झुर, गोवालियं केण गाय, ज्ञेश आदि ठोर संवंधि
 झूर, ज्ञोमालियं केण जमीनना काममांहे झूर, था
 पणमोसो केण कोईनी स्थापण उखववी, मोटकी
 कुम्भी साख केण मोटी खोटी साक्षी जरवी, इत्यादिक
 केणए आदि करीने, मोटकूं झूर कें० मोटो झूर, बोल
 वा केण बोलवाना पञ्चकाण कें० बंधी, त्याग, जा
 वजीवाए केण जावाजीव लगें, डुविहं, तिविहेणं, न
 करेमि न कारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, एहवा
 बीजा थूल मृषावाद वेरमणं व्रतना पंच अङ्गारा,

(५१)

जाणियद्वा, न समायस्तियद्वा, तं जहा ते आखोजं, सह स्ता ज्ञखाणे केण सहस्रात्कार कोई प्रत्ये कूमो आळ दीनो होय, रहस्ता ज्ञखाणे कें कोईनो रहस्य रानी बात प्रगट कीनी होय, सदार मंतज्जए कें पोतानी खीना मर्म प्रकाश्या होय, मोसोवएसे कें झूरा मृखा उपदेश दीधा होय, कूमलेह करणे केण खोटा लेख लिख्या होय, करिया होय, तस्समित्तामि इक्क मं कें ते पाप सुजने निष्फल थावो ॥ ए ॥ इति ॥

(३) ब्रीजुं अणुव्रत थूलाज, अदित्रा दाणाज, वेरमण, खात्तरखणी, गांठमी भोमी, ताङुंपरकुंचिये करी, पमी वस्तु धणीयाती जाणी, इत्यादिक मोटकूं अदत्तादान लेवाना पञ्चखाण, जावजीवाए, इविहं, तिविहेण, न करेमि, न कारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, एहवा ब्रीजा थूल अदत्तादान वेरमण व्रतना, पंच अइयारा, जाणियद्वा, न समायस्तियद्वा. तं जहा ते आखोजं, तेन्नाहमे, तक्कर पउगे, विरु द रजा इकम्मे, कुमतोले कूममाणे, तपादि रु

वग ववहारे, तस्स मित्रामि दुकम् ॥ १८ ॥

अर्थः—त्रीजुं अणुव्रत केण तीजो उणुव्रत शूलान्ति
केण मोहोदुं, अदिनादाणान्ति केण अणादीधेलुं लेवा थ
की ओरी करवा थकी, वेरमणं केण निवर्तुदुं खातर
खणी केण खातर [खासो] खोदीने, गांठमी गोमी
केण कोईनी गांठडी भोक्तीने, तालुं पर कुंचिये करी
केण कोईनी कुलुप बीजी किञ्चीसुं उघासीने, पनी
वस्तु धणीयातो जाणी केऽ कोईनी पक्षेत्री वस्तुनो
कोई धणी ठे एम जाएया डतां ते लेवी, इत्यादिक
मोटकूं केण ए आदि बीजा मोटकां, अदत्तादान केऽ
अणादीधेलुं, लेवाना पञ्चखाण केण त्याग, जावजीवाए
केण जावाजीव सुधी, डुविहं, तिविहेण, नकरेमि, न
कारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, एहवा त्रीजा शूल
अदत्तादान वेरमणं व्रतना पंच अश्यारा, जाणियद्वा,
नसमायरियद्वा, तंजहा ते आदोञ्चं केण ते जिम ठे
तिम कहुंदुं, तेन्नाहमे केण चोरीनी वस्तु लीनी होय,
तकर पन्नगे केण चोरने इव्य, उपगरण वगेरे को स
हाय दीनो होय, विरुद्ध रङ्गा इकम्मे केऽ राज्य वि
रुद्ध कीधो होय, [राजानो दाण मागे, तथा राजा

मनाइ करेला गुन्हा करड ते] कूसतोले केण खोटा
 तोलां कीना होय, कूसमाणे केण खोटा मापा कीना
 होय, तपनि रुवग ववडारे कें वस्तु मांहि ज्ञेल स
 ज्ञेल कीनी होय, सरसी दिखायने निरसी आपी हो
 य, तो तस्स मिश्रामि डुकर्सं केण ते पाप मुजने नि
 पक्ष थावो ॥ १० ॥ इति ॥

(४) चोथुं आणुवत यूद्धार्ज, मेहुणार्ज
 वेरमणं, सदार संतोसिए, अवसेसं, मेहुण विहं
 पञ्चखाण, (एपुरुपने) अने खीने सज्जर्तार,
 संतोसिए, अवसेलं मेहुणनो पञ्चखाण, अने
 जे खी पुरुपने मूळयकी कायाए करी मेहुणं
 सेववानो पञ्चखाण होय, तेहने देवता मनुष्य
 तिर्यच संवंधि मेहुणनो पञ्चखाण, जावजीवाए
 देवता संवंधी डुविहं, तिविहेण, नकरेमि, न
 कारवेमि, माणसा, वयसा, कायसा, मनुष्य
 तिर्यच संवंधि एगविहं एगविहेण नकरेमि,
 कायसा, एहवा चोथा यूद्ध मेहुणं विरमणं
 त्रितना पंच अश्वारा, जाणीयद्वा, नसमाचरिय

वा, तंजहा ते आलोञ्जं, इतरिय परिगहिय
गमणे, अपरिगहियगमणे, अनंग कीमा, प
रविवाह करणे, कांमन्नोगेसु तिवा निलासा,
तस्स मिळामि दुक्कम् ॥ ११ ॥

अर्थः—चोषुं अणुव्रत के० चोषो उणुव्रत शूलाञ्ज
के० मोटा मेहुणाञ्ज के० मैथूनथकी वेरमणं के० नि
वर्तुंठुं, सदार के० पोतानी स्त्री घीज संतोसिए के०
संतोष राखवो, अवसेसं के० ते सिवाय बीजा को
इनी साथे मेहुण के० मैथुन विहं के० सेववाना
पञ्चखाण के० त्याग, वंधी (एपुरुषने) अने स्त्रीने
सन्नर्तार के० पोताना न्नर्तारथीज संतोसिए के०
संतोष राखवो, अवसेसं के० ते सिवाय बीजा कोइ
नी साथे मेहुणनो के० मैथून करवानां पञ्चखाण के०
वंधी, अने जे स्त्री पुरुषने मूलथकी कायाए करी मे
हुण सेववानो पञ्चखाण होय के० मैथुन करवानी वं
धी होय, तेहने देवता मनुष्य तिर्यचसंवंधि मेहुणनो
के० मैथुन करवानो पञ्चखाण के० त्याग जावजीवाए
के० ज्यां सुधी जीवे त्यां सुधी देवता संवंधि के० ते
इमां देवताना साथे दुविहं तिविहेण नकरेमि नकारवे

मि मणस्ता वयसा कायसा, मनुष्य तिर्यच संवंधि केण
 माणस तथा पशु वगेरेनी साथे, एगविहं केण एकक
 रण एगविदेषं कें एकजोगे नकरेमि केण ए काम
 करुं नही, कायसा कें कायाए करी, एहवा चोद्धा
 शूल मेहुणं विरमणं व्रतना कें मोहोटा मैशुन त्याग
 करवाना व्रतना, पंचअश्यारा केण पांच अतिचार, जा
 णियद्वा नसमायरियद्वा तंजहा ते आलोउं केण ते क
 हुंडुं, इत्तरिय कें नाहानी उमरनी, परिगहिय कें
 पोतानी परणेखी स्त्री साथे, गमणे केण गमन किधो
 होय, अपरिगहियगमणे केण परणेखी न होय, ते कु
 मारिका, अथवा वेद्यादिक, तेनी साथे मैशुन सेव्यो
 होय, अनंगक्रिमा केण परस्त्रीनी साथे सुइमोरा टाळ
 काम चेष्टा, द्वास्य, कुतुहल, किना होय, परविवाह
 करणे केण पोताना ठोरु टालीने यश लेवाने अर्थे पर
 ना विवाह, मात्रुं मेखव्युं होय; कामज्ञोगेसु केण का
 मज्ञोगने चिपे, तिवाज्जिलासा कें तीव्र प्रणामे अत्यं
 त अज्जिलाखा राखी होय, तस्स मिछामि छुक्कमं केण
 ते खोटुं कीवेलुं पाप निष्फल थाजो ॥ ११ ॥ इति ॥

उ, वेरमणं, खेत्तवत्तुनोयथापरिमाण, हिरण्यसो
 वननो यथापरिमाण, धणधांननुं यथापरिमा-
 ण, दुपदचर्तुपदनो यथापरिमाण, कुवट्ठ धात
 नो यथापरिमाण, एयथापरिमाण कीधो ले,
 ते उपरांत पोतानो करी परिग्रह, राखवाना
 पञ्चखाण, जावजीवाए, एगविहं, तिविहेणं, न
 करेमि, मणसा, वयसा, कायसा, एहवा पांच
 माथूल परिग्रह परिमाण वेरमणं ब्रतना, पांच
 अद्यारा, जाणियद्वा, नसमायरियद्वा, तंजहा-
 ते आलोञ्जं, खेत्तवत्तुप्पमाणाइकमे, हिरण्यसो
 वनप्पमाणाइकमे धणधांनप्पमाणाइकमे, दुप-
 दचर्तुपदप्पमाणाइकमे, कुवियप्पमाणाइकमे,
 तस्स मिश्रामि दुक्षं ॥ १७ ॥ इति ॥

अर्थः—पांचसुंश्रुत्युव्रत के० उणुव्रत यूक्ताडु के०
 मोडुं परिग्रहाडु परिग्रह दोखत वेरमणं के० तजवा-
 विशेनुं ते आगल कहा प्रमाणे [जेटझुं मान कर्युं
 होय ते शिवाय] खेत्त के० खेत्रादिक भघामी जमी
 न वहुनो के० घरादिक ढांकी जमीननी यथापरिमाण

केण जेटदी मर्यादा कीधी हे, हिरण केण रुपा सोवं
ननो केण सोनानी यथापरिमाण केण जे प्रमाणे
मर्यादा कीधी हे, धण केण मोहरवंध नाणुं धाननुं
केण सान्तादिक धानकी यथा परिमाण केण जे प्रमा-
णे मर्यादा कीधी हे, उपद केण वे पगां मनुप्यांदिक
चतुर्पदनो केण चोपगां ढोरादिकनी यथा परिमाण
केण जे प्रमाणे मर्यादा कीधी हे, कुब्बड धातनो के०
सर्व धरनी वस्तु ते धर वखरा दिकनी, यथापरिमा-
ण केण जे प्रमाणे मर्यादा कीधी हे, ए यथापरिमा-
ण कीधो हे केण ए प्रमाणे जेवी मर्यादा कीधी हे, ते
उपरांत केण तिणउपरांत एटले इधको पोतानो करी
केण आपरो करी परिग्रह राखवाना पञ्चखाण के०
वंधी, जावजीवाए के० ज्यां सुधी जीबुं त्यां सुधी,
एगविहं तिविहेण, नकरेमि, मणसा वयसा कायसा,
एइवा पांचमाशूल परिग्रह परिमाण, वेरमण, व्रतना
पंच अइयारा, जाणियवा, नसमायरियवा, तंजहा
ते आलोञ्ज, खेतवहुप्पमाणाइकमे केण उघानी ज
मीन तथा ढांकी जमीननुं प्रमाण, अतिक्रम्यो होय,
हिरणसोवनप्पमाणाइकमे केण रुपा तथा सोनानी
मर्यादा रत्नंधी होय, धणधानप्पमाणाइकमे केण

रोकम नाणुं त्तथा दासानी मर्यादा उच्चंघी होय, डुपद
चतुर्पदप्पमाणाइकमे केण वेपगां, चोपगांनी मर्यादा
उच्चंघी होय, कुवियप्पमाणाइकमे केण घरवखरानी
मर्यादा उच्चंघी होय. तस्मि मित्रामि डुकमं केण ते
खोडुं कीधेलुं निष्फल आजो ॥ १२ ॥ इति ॥

(६) छतुं दिशिवत, उर्ध्वदिशिनुं यथाप
रिमाण, अधोदिशिनुं यथापरिमाण, तिरियदि
शिनुं यथापरिमाण, एयथापरिमाण कीधोरे,
त उपरांत सइड्राइ, कायाइ जइने पंच आ
श्रव सेववाना पञ्चखाण, जावजीवाए, डुविहं,
तिविहेण, नकरेमि, नकारवेमि, मणसा, वय
सा, कायसा, करंतनाणु जाणाइ, वयसा का
यसा, एहवा छादिशि वेरमणं व्रतना, पंच अ
इयारा, जाणियद्वा, नसमायरियद्वा, तंजहा ते
आखोरं, उर्ध्वदिशिप्पमाणाइकमे, अधोदिशि
प्पमाणाइकमे, तिरियदिशिप्पमाणाइकमे, खेत्त
वुही, सइअंतरद्वाए, तस्मामित्रामि डुकडं॥ १३ ॥

अर्थः—छतुं दिशिवत केण रघो, दिशानुं मान वां

धवानुं व्रत, उर्ध्वदिशिनु के० उंची दिशानुं यथापरि
माण के० मर्यादा कीधी रे, अधोदिशिनुं के० निची
दिशानी यथापरिमाण के० जे प्रमाणे मर्यादा कीधी
रे, तिरिय दिशिनुं के० त्रीछि जमीन, एटले उत्तर,
दक्षिण, पूर्व अने पश्चिम दिशानी यथापरिमाण
के० जे प्रमाणे मर्यादा कीधी रे ए यथापरिमाण की
धो रे के० ए प्रमाणे मर्यादा कीधी रे, ते उपरांत
के० ते शिवाय, सङ्घाइ के० पोतानी मरजीषी,
कायाइजइने के० पोतानी कायाये करीने, पंचआश्र
वसेववाना के० पांच आश्रव पाप न्नोगववाना, कर
वाना, पञ्चखाण के० त्याग, जावजीवाए छुविहं ति
विहेण नकरेमि नकारवेमि मणसा वयसा कायसा,
करंतंनाणुजाणाइ, के० करता रुदो न जाणु, वयसा, का
यसा, एवा उघादिशि वेरमणं व्रतना के० मान उप
रांते दिशाने तजी देवाना व्रतना पंच अड्यारा, जा
णियद्वा, नसमायरियद्वा, तंजहा ते आलोचुं, उर्ध्वदिशि
प्पमाणाइकमे, के० उंची दिशानुं प्रमाण अतिक्रम्यु
होय, मर्यादा उत्त्वंघी होय. अधोदिशिप्पमाणाइकमे
के० नीची दिशानी मर्यादा उत्त्वंघी होय, तिरियदिशि
प्पमाणाइकमे के० त्रीछि दिशानी मर्यादा उत्त्वंघी होय

(६०)

खेत्तवुही केण खेत्र जमीननी वृद्धि, एटले एक दिशा
घटामीने बीजी दिशा वधारी होय, सश्चंतरद्वाए केण
संदेह पक्ष्या व्रतां आगल चाढ्यो होय, तस्स मिञ्चामि
डुक्कर्क केण ते खोटुं कीघेलुं निष्फलथाजो ॥१३॥इति

(४) सातमो व्रत उवज्ञोग परिज्ञोगवि
हं, पञ्चखायमाणे, उद्धृणियाविहं, दंतणविहं,
फलविहं, अञ्जंगणविहं, उवटणविहं, मंज्ञण
विहं, वञ्चविहं, विलोवणविहं, पुष्फविहं, आ
ञ्जरणविहं, धुपविहं, पेजविहं, जखणविहं, उ
दनविहं, सूपविहं, विगयविहं, सागविहं, माहु
रविहं, जिमणविहं, पाणीविहं, मुखवासविहं,
वाहनिविहं, वाहनविहं, सयणविहं, सचित्तवि
हं, दघविहं, इत्यादिकनुं, यथापरिमाण कीधो
छे, तेउपरांत उवज्ञोग परिज्ञोग ज्ञोगनिमित्ते
ज्ञोगववा पञ्चखाण जावजीवाए, एगविहं ति
विहेण, नकरेमि, मनसा वयसा कायसा, एहवा
सातमाउवज्ञोग परिज्ञोग, उविहे पन्नते तंजहा,
ज्ञोयणाउय, कम्मउय, ज्ञोयणाउ समणोवा

सएणं पंच अद्यारा, जाणियद्वा, नसमायरिय
द्वा, तंजहा ते आलोउं, सचित्ताहारे, सचित्तप
मिवद्वाहारे, अप्पोलिङ्ग सहि लखणिया, उ
प्पोलिङ्ग सहि लखणिया, तुघोसहि लखणिया,
कम्मउणं समणोवासएणं, पन्नरस्सकम्मादाणा
इ, जाणियद्वा, नसमायरियद्वा, तंजहा ते आ
लोउं, इंगाल्ककम्मे, वणकम्मे, सामीकम्मे,
नाडीकम्मे, फोडीकम्मे, दंतवाणिङ्ग, लखवा
णिङ्ग, केसवाणिङ्ग, रस्सवाणिङ्ग, विसवाणि
ङ्ग, जंतपिल्लणकम्मे, निल्लंठणकम्मे दवग्गि
दावणिया, सरदह तज्जाय परिसोसणया, अ
सद्जण पोसणया, तस्स मिर्तामि उकमं ॥१४॥

अर्थः—तात्मो ब्रत उवज्ञोग केण जे वस्तु ए
कजवार ज्ञोगवाय ते अन्नादिक तेनी विधी प्रमुख
परिज्ञोगविहं कें उपज्ञोग जे वस्तु वारंवार ज्ञोगद
वामां आवे ते, वस्त्र आन्नरणनी पञ्चखायमाणे कें
वंधि मर्यादा करवी. उल्लणियाविहं कें दीलु लूहि
वानो वस्त्र ते अंगोवानी विधी, दंतणविहं कें दात

खनी विधी, फलविहं के० वृक्षनाफल प्रमुखनी मर्यादा, अज्ञेयविहं के० तेल प्रमुख शरीरे चोपद वानी वस्तुनी विधी, उवटणविहं के० मरदन कर वानी वस्तु, ते पीठी प्रमुखनी मर्यादा, मंडणविहं के० न्हावाना पाणी प्रमुखनो उन्मान, वृत्तविहं के० वस्त्रनी विधी, विलेवणविहं के० चंदनादिक तिलक चरचवानी मान मर्यादा, पुफविहं के० चंपादिकना फूल प्रमुखनो मान, आज्ञरणविहं के० गहणानी विधि, धूपविहं के० धूप करवानी विधि, पेजविहं के० पीवानी वस्तु ते वासीधनाग्र, प्रमुखनो मान, भग्यण विहं के० सुखदी प्रमुखनी मर्यादा, उदनविहं के० मोठ प्रमुखनी ढालनो मान, सूपविहं के० साळ [चावल] प्रमुखनो मान विगयविहं के० धूप, तेल, दूध, दही, गोल आदिकनो मान, सागविहं के० निलापत्र शाक प्रमुखनी विधि, माहुरविहं के० वेळना फल प्रमुखनी विधि, जिमणविहं के० जिमवानी विधि के० फल्याणुजमकुं पाणीविहं के० पीवे ते पाणी प्रमुखनो मान, मुख वासविहं के० सोपारी, खवंगादिकनी विधि, वाहनि विहं के० पगेपहिरवानी पगरखी प्रमुखनो मान, वाहनविहं के० अश्वदिक वाहननी विधि, सयणविहं

के० सेजा पखंग आदि सुवानी वस्तुनी विधि, सचिन्न
 विहं के० खावाअथ्री सचितनो मान, द्विविहं के०
 प्रूर्वे कहा तेथी अनेरा इव्य रह्या तेहनो मान इत्या
 दिकनुं यथापरिमाण कीधो रे के० ए तथा ए शिवाय
 वस्तुनि जे जे प्रमाणे मर्यादा कीधी रे एटले फला
 णी वस्तु मारे आज आटली खावी, के पीवी तथा
 फलाणी वस्तु आज ज्ञोगववी के नही इत्यादि. ते उ
 परांत के० जे हृद कीधी रे ते उपरांत, उवज्ञोग के०
 जे वस्तु एक वार ज्ञोगववामां आवे ते, परिज्ञोग
 के० जे वस्तु वारंवार ज्ञोगववामां आवे ते, ज्ञोगनि
 मित्ते के० ज्ञोगववानी मरजी करी, ज्ञोगववा पञ्च
 खाण के० ज्ञोगववानी वंधी, जावजीवाए के० ज्यां
 सुधी जीवुंत्यां सुधी, एगविहं तिविहेण, नक्करेमि, मण
 सा वयसा कायसा, एहवा सातमा उवज्ञोग परिज्ञोग
 इविहे के० दोय प्रकारे, पन्नते के० परुषीया, तंजदा
 के० ते कहे रे. ज्ञोयणानय के० ज्ञोजननो एक ज्ञेद,
 कम्मउय के० व्यापार संवंधीनो वीजो ज्ञेद, ज्ञोयणा
 उसमणो वासएणं के० श्रावकने ज्ञोजनना पंचअद्या
 रा के० पांच अतिचार जाणियद्वा नसमायरियद्वा तंज
 हा ते आलोञ्चं के० ते जिम रे तिम कहे रे सचिताहारे

केण सचित वस्तु खावी एटले वनस्पति आदिक काचुं
 खाय, सचित पनिवद्धाहरे के० सचितनी साथे जागेली
 वस्तु एटले दीवमानो गुंद इत्यादिक सचित सहित
 खाय, अप्पोलिङ्ग सहि ज्ञखणिया के० जे वस्तुमां जी
 बना प्रदेश रहि गया होय, ते तत्काळना वांटचाआसरी
 प्रसुख, उप्पोलिङ्ग सहि ज्ञखणिया के० कांइक काचीने
 पाकी रही होय, ते पुरो अग्नि प्रसुख शब्द नथी प्र
 णम्यो अने ज्ञोगवे, तुडोसहिज्ञखणिया के० खावो
 योमो अने नाखवो घणो पमे इसी वस्तु, ते शिता
 फळ झोलनी प्रसुख ए पांच प्रकारनी वस्तु खाधी
 होय तो अतिचार लागे, कम्मजणं के० व्यापारना,
 समणोवासएणं के० श्रावकने पन्नरस्सकम्मदाणाइ
 के० पंधरे प्रकारे कर्म ज्ञाववाना रेकाणा, जाणियवा
 नसमायरियवा, तंजहा ते आलोलं, के० ते कहुंठुं, इंगा
 लकम्मे के० अग्निनो व्यापार किधो होय, तुहारादिक
 वणकम्मे के० वननां जाम [वृक्ष] कपावी व्यापार
 कीधो होय, सामीकम्मे के० गाम्भादिक करायने वे
 चवो, दारु प्रसुखनो सोम करवो, ते ज्ञामीकम्मे के०
 गामां, घरादिक, उंट, घोमा, वहिल प्रसुखनां जामा
 नो व्यापार किधो होय, फोमीकम्मे के० पृष्ठिवनां पेट

फोमावर्वां कुवा, वाव आदि करावी व्यापार करवो,
 ते, ए पांच कुकर्म, श्रावकने अत्यंत पणे वर्जवा, दुंत
 वाणिझ केण दांतनो व्यापार करवो ते, लखवाणिझ
 केण लाखनो व्यापार करवो ते, रसवाणिझ केण म
 दिरादिक्ष रसनो व्यापार करवो ते, केसवाणिझ केण
 चमरी गाय प्रसुखना केसनो व्यापार करवो ते, वि
 लवाणिझ कें० विष [जेर] नो व्यापार किधो होय
 ते, ए पांच कुबाणिज्य श्रावकने वर्जवा, जंतपित्त्रण
 कस्मे कें० घाणा प्रसुखनो व्यापार एट्खे तीकादिक
 पीकायने वेच्या होय, ते नित्त्रेत्तरणकस्मे केण बळदादि
 कने खस्ती करवानो व्यापार ते, दवग्गिदावणया केण
 दुद देवानो व्यापार तिहां खेती प्रसुख करे ते, सर केण
 सरोवर, दह केण इह, कुंम तत्त्वाय केण तळाव, परितो
 सणया केण पाणी सोप करवानो व्यापार तिहां खेती
 प्रसुख करे, ते असइजण पोसणया कें० के कूर्कीट, स्वानं
 मंजारादिक हिंसक जीवने आपरी अजीवका कमणने
 वास्ते पोषे, ते असती जण पोप कहिये, तथा असती
 एट्खे कूसती, वेद्यादिकने पोषे तेनो कुशील अणाचा
 रनो पहळां आप लेवे ते, अस्त्रीजण पोप कहिये, ए
 पांच सामान्य कर्म निश्चे वर्जवा, तस्त मित्रामि ५

कर्तुं केण ते खोडुं कीधेलुं पाप निष्फल थाजो॥१४॥

(८) आठमोव्रत अनर्था दंमनो विर
मणि, चउविहे, अणाङ्गादंमे, पन्नते, तंजहा,
अवज्ञाणाइचरियं, पमायाचरियं, हिंसप्पयाणि,
पावकम्मोवएसं, एहवा अनर्थादंम सेववा प
च्छक्काणि, जावजीवाए, डुविहं, तिविहेणि, नक
रेमि, नकारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा,
एहवा आठमा अनर्थादंम विरमणि व्रतना
पंच अद्यारा, जाणियद्वा, न समायरियद्वा,
तंजहा ते आलोञ्ज, कंदप्पे, कुकुइए, मोह
रिए, संजुत्ताहिगरणे, उवज्ञोग परिज्ञोग अद्य
रत्ते, तस्समित्रामि डुक्कम् ॥ १५ ॥ इति ॥

अर्थः—आठमो व्रत अनर्था दंमनो केऽ आठमो
व्रत अर्थ कार्य विना कर्म बंधनो कारण, तेहनो विर
मणि केण निवर्त्तावबुं, ते चउविहे केण च्यार प्रकारे;
अणाङ्गादंमे केण अनर्थादंम पन्नते केण परुप्पा, कहा
तंजहा केण ते जिम ठे तिम कहे ठे, अवज्ञाणाइच
रियं केऽ खोडुं ध्यान धरबुं; मारी चिंतवणा करवी

पंमायाचरियं केण प्रमाद करवो, प्रमादे करी धीते
लादिकनां राम उधामा राखवा, हिंसप्पयाणं केण
हिंसा थाय एहवां शस्त्र आपवां, पावकम्मोवएसं केण
पाप कर्मनो उपदेश करवो, अर्थ विना ते एहवा अ
नर्थादिंश सेववा पञ्चखाण, जावजीवाए, डुविहं, तिवि
हेणं, नकरेमि, नकारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा,
एहवा, आठमा, अनर्थादिंश, विरमणं व्रतना पंच अइ
यारा, जाणियवा नसमायरियवा, तंजहा, ते आलोञ्च
केण कहे रे कंदप्पे केण काम वधे एहवी वात कीधी
होय, कुकुशए केण ज्ञाननी पेरे कुचेष्टा कीधी होय,
मोहरिए केण जेम तेम बोल्यो होय, गाल दीधी
होय, संजुञ्जाहिगरणे केण उखल, मुसलादिक अधि
करण एकठा करी मूळया होय, ते उवज्ञोग परिज्ञोग
अइरञ्जे केण उपज्ञोग परिज्ञोगमां अति रक्त रहे,
ज्ञोग विजासमां वहु मची रहे, तस्स मिढामि
डुक्कर्म के० ते खोटुं कीघेलुं निष्फल श्राजो ॥१५॥ इति॥

(१५) नवमो सामायिक व्रत, सावज
जोगनो, विरमणं, जावनियम, पञ्जुवासामि,
डुविहं, तिविहेणं, नकरेमि, नकारवेमि, मण

सा, वयसा, कायसा, करतंनाणु जाणइ,
 वयसा, कायसा, एहवी सद्वहणा, परुपणा,
 फरसनाए करिये त्यारे सुद्ध, एहवा नवमा सा
 सामायिक व्रतना पंच अङ्ग्यारा, जाणियद्वा,
 नसमायरियद्वा, तंजहा, ते आखोड़, मण्ड
 प्पणिहाणे, वयद्वप्पणिहाणे, कायद्वप्पणिहा
 णे, सामाइयस्ससइ अकरणियाए, सामाइय
 स्स अणवियस्स अकरणयाए, तस्स मित्रा
 मि द्वकम् ॥ २६ ॥ इति ॥

अर्थः—नवमो सामायिक व्रत केष समतारुपी
 सामायकनुं व्रत, सावज जोगनो कें पापना काम
 थी, विरमणं केष निवर्त्तवुं, जावनियम केष ज्यां
 सुधी भर्यादा कीधी डे त्यांसुधी, पञ्जुवासामि कें
 शुद्धजोगने सेवे, डविहं तिविहेणं नकरेमि नकार
 बेमि भणसा वयसा कायसा करतंनाणु जाणइ,
 वयसा, कायसा, एहवी सद्वहणा कें श्रद्धा रुचि
 परुपणा, फरसनाए, करिए, त्यारे सुद्ध, एहवा नवमा
 सामायिक व्रतना, पंच अङ्ग्यारा, जाणियद्वा, नसमा

यरियदा, तंजहा, ते आळोचं केण ते कहे रे, मण्डु
पणिहाणे केण सामायक कीधी रे तेमां मन माठुं
वत्युं होय, वयडुपणिहाणे कें वचन माठुं वत्युं
होय, कायडुपणिहाणे केण काया माठी प्रवर्तावी
होय, समाइयस्ससइ कें सामायकने अकरणियाए
कें वरावर कीधुं के नही तेनी खवर न रही होय,
सामाइयस्स कें सामायकने अणवहियस्स अकरण
याए केण पुरुं थया विना पारी होय, तस्स मिछामि
उकम केण ते खोटुं कीघेलुं निष्फल थाजो. ॥१६॥इति

(१०) दशमो देशावगाशिक व्रत, दिन
प्रति प्रज्ञातयकी पारंजीने पुर्वादिक रदिशे
जेटली ज्ञूमका मौकली राखी रे, तेउपरांत,
सइह्राइ, कायाइ, जइने, पांच आश्रव, सेव
वा पञ्चरक्षण, जावअहोरत्त, डुविहं, तिविहे
एं नकरेमि, नकारवेमि, मणसा, वयसा,
कायसा, करंतनाणु जाणेजा, वयसा, कायसा,
जेटली, ज्ञूमका मौकली राखी रे, ते मांहि
जे डव्यादिकनी मर्यादा कीधी रे, ते उप

रात, उवज्ञोग परिज्ञोग, ज्ञोगनिमित्ते, ज्ञोग
वंवा पञ्चखण्डा, जावअहोरत्तं, एगविहं, तिविं
हेण, नकरोमि, मणसा, वयसा, कायसा,
एहवा दशमा देशावगाशिक व्रतना, पंच अङ्ग
यारा, जाणियद्वा, नसमायस्यिद्वा, तंजहा, ते
आल्लोउं, आणवण प्पञ्गे, पेसवण प्पञ्गे
सद्वाणुवाए, रुवाणुवाए, बहिया पुंगगलपखेवे,
तस्स मिछ्छामि उक्कमं ॥ १७ ॥ इति ॥

अर्थः—दशमो देशावगाशिक व्रत के० दिशा रो
कवानुं व्रत एटले बांधेली हह पर्यंत जावुं आवबुं
उपरांत जावानो नियम करवुं, ते दिनप्रति प्रज्ञात
थकी प्रारंज्ञीने केण दिन दिन प्रते प्रज्ञातथी मांसीने,
पूर्वादिक केण पूर्व दिशा आदि बीजी रदिशे जेटली
ज्ञूमिका केण धरती मोकली राखी रे केण एटले
सवारमां उठीने मांन करवुं के आज म्हारे दरेक
दिशाए आटला गाऊ उपरांत जावुं नही, ते उपरांत
के० बांधेली हह उपरांत, सइच्छाइ केण पोतानी
मरजीथी, कायाइजइने पांच आश्रव केण जीव

हिंसादिकथी पांचमुँ परिग्रह ए पांच आश्रव, सेव
 चा पञ्चरक्षण केण करवानी वंधी, जाव अहोरत्तं केण
 दिवसने रात सुधी, उविहं, तिविहेण, नकरेमि, न
 कारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, करत्तनाणु जा
 णेजा, वयसा, कायसा, जेटली न्नूमका मोकली
 राखी रे, ते मांहि जे इव्यादिकनी मर्यादा कीधी रे,
 केण मोकली राखेली धरतीमां पण जे वंधी कीधी
 होय, के आज एटला पदार्थ उपयोगमां लाववा ते
 उपरांत ते हव उपरांत उवभोग केण एकवार न्नोग
 वाय एवी वस्तु, परिज्ञोग केण वारंवार न्नोगवाय
 एहवी वस्तु, न्नोगनिमित्ते केण न्नोगनी इच्छाए, न्नोग
 ववा पञ्चरक्षण केण न्नोगववानी वंधी, जावअहोरत्तं
 केण एक दिवस रात सुधी, एकविहेण केण एक कर
 ण, तिविहेण केण त्रण जोगे, नकरेमि केण हुं करुं
 नही, मणसा, वयसा, कायसा, एहवा दशमा देशा
 वगाशिक व्रतना पंच अद्यारा, जाणियवा, नसमायरि
 यवा, तंजदा, ते आलोउं के० कहुं छुं आणवणप्पतु
 गे केण मंगाववानो उपयोग कीधो होय, वीजा पासे
 वस्तु मंगावी होय, पेसवण प्पतुगे केण चाकरनो
 उपयोग, चाकर मोकलीने वस्तु मंगावी होय, सदा

(४२)

शुवाए केण सादनो उपाय साद करीने हद उपरांतथी
बोलाव्यो होय, रुवाणुवाए पोतानुं रुप देखामीने
कोईने बोलावे, वहिया पुगल पखेवे केण नीमेली
ज्ञूमिकाथी वाहिर रहेला पुरुषने कांकरादिक नांखी
बोलावे, तस्स मिढामि डुकमं केण ते खोटुं कीधेलुं
निष्फळ थाजो ॥ १७ ॥ इति ॥

(११) इग्यारमो पोषध व्रत, असणां,
पाणां, खाइमं, साइमंनो पच्चखाण, अवंननो
पच्चखाण, अमुक मणि सुवाणानो पच्चखाण,
भाष्टावनंग विलोपणानो पच्चखाण, सर्व मुसखा
दिक सावज जोगनो पच्चखाण, जावअहोरत्तं,
पङ्कुवासामि, डुविहं, तिविहेण, नकरेमि, न
कारवेमि, मणसा, वयसा, कायसा, करंतंनाणु
जाणइ, वयसा, कायसा, एहवी सद्वहणा, प
रूपणा करीए, तेवारे फरशनाए करी सुष्ठि,
एहवा इग्यारमा सम प्रमिषुन्न पोषध व्रतना,
पंच अद्यारा, जाणियद्वा नसमाय रियद्वा, तंजहा

ते आखोउं, अप्पडिलेहियं डुप्पमिलेहियं
सिझा संथारए, अप्पमझियं डुप्पमझियं सिझा
संथारए, अप्पमि लेहियं डुप्पमि लेहियं ज
ज्ञारपासवणज्ञूमि, अप्पमझियं डुप्पमझियं ज
ज्ञार पासवणज्ञूमि, पोसहस्स सम्मं अणाणु
पालणया, तस्स मिढ्ठामि डुकमं ॥१७॥इति॥

अर्थः—ज्ञायारमो पोपघ व्रत केण पाप रहित थई,
संवरे करी आत्माने पोपवो तेनुं व्रत, असणं कें
अन्न, पाणं केण पाणी, खाइमं केण मेवानी जात,
साइमनो केण सुखवास (सोपारी, लवंग प्रसुख खा
वानो) पञ्चखाण केण निषेद्धुं रुं, अवंजनो पञ्चखाण
कें अब्रह्मचर्यनी वंधी, असुक केण जे आज्ञरण सुखे
उत्तारिया न उत्तरे ते उपरांत, मणि कें हिरा प्रसु
ख, सुवणनो पञ्चखाण केण सुवर्ण प्रसुखना आज्ञरण
राखवानी वंधी, मालावनंग केण गुलाब आदिक मा
लानी, विलेपणनो केण विलेपन करवानो, पञ्चखाण केण
वंधी, सत्रु केण शस्त्र, इथीयार सुसलादिक केण आ
उघनी लाकमी, सांवेला वगेरे, सावज जोगनो पञ्च

खाण केण पापी काम करवानी बंधी, जाव अहोरत्तं
 के० जाव रात दिवस सुधी, पञ्जुवासामि के० ए
 प्रमाणे आचरीश, डुविहं, तिविहेणं, नकरेमि, नकार
 वेमि, मणसा, वयसा, कायसा, करंतनाणु जाणइ,
 वयसा, कायसा, एहवी, सद्वहणा के० ए करवानी
 श्रद्धा थाय, परूपणा करीए के० वात करीए तेवारे
 फरशानाए करी सुद्धि के० ते वखत शक्ति मुजब
 शुद्ध होजो, एहवा इग्यारमा सम पर्मिपुन्न के० सम
 प्रति पूर्ण (समता ज्ञावे संपूर्ण आदि अंत लगे) पो
 पधव्रतना केण धर्म ध्याने तथा संवर्ण करी आत्माने
 पोषवाना व्रतना, पंच अश्यारा, जाणियद्वा, नसमा
 यरियद्वा, तंजहा ते आलोञ्ज के० ते जेम भे तेम कहुं
 दुँ, अप्पमिलेहियं के० बराबर तपाशीने जोयां न
 होय, डुप्पमिलेहियं के० माठी रीते जोयां होय, सि
 द्वा संथारए केण पाट प्रभुख सेजा तथा पथारीने,
 अप्पमङ्गियं के० पुंज्युं न होय, डुप्पमङ्गियं के० ते
 पुंज्युं होय तो माठी रीते पुंज्युं होय, सिङ्गा संथा
 रए केण सेजा पथारीने अप्पमिलेहियं के० तपाशीने
 जोई न होय, डुप्पमिलेहियं के० माठी रीते जोई
 होय, उच्चारपासवणन्नूमि केण वर्णीनीत, लघूनीत

परठवानी ज्ञमकाने, अप्पमज्जियं केण पुंजयुं न होय,
 डुप्पमज्जियं कैण मारी रीते पुंजयुं होय, उच्चार पास
 वणज्ञमि के० वक्तीनीत लघूनीत परठवानी ज्ञमका,
 पोसहस्स के० पोसो कीधो रैतेमां सम्म केण प्रमाद
 करे अणाएुपाखणया केण पोसानी क्रीया आधी पारी
 कीधी होय, तस्स मित्रामि डुक्कर्म केण ते कीधेता पा
 पनुं फल निष्फल थाजो. ॥ जावता आवसही आव
 सही न कीधो होय, आवता निसही निसही न की
 धो होय, श्रोमी जागा पुंजी होय, घणी जागा परी
 होय, परते तीन वार मोसरे मोसरे न कीधो होय,
 परावतां धरतीरा धणीरी आग्या न मांगी होय, पो
 सामे निंदा विकता प्रमाद सेब्यो होय तस्स मित्रामि
 डुक्कर्म ॥ १७ ॥ इति ॥

(१८) वारमो अतिथि, संविज्ञागव्रत,
 समणे निगंथे, फांसु एसणिङ्गेण, असणं,
 पाणं, खाइमं, साइमेणं, वड्ह, पमिगगह, कंब
 लं, पायपुरणेण, पाढियारु, पीढ, फलग, सेज्जा
 संथारणं, उसह ज्ञेसजेण, पमित्राज्ञेमाणे,
 विहरामि, पृहर्वी सहहणा, परुपणा, फरसनाइ

(७६)

करी सुष्ठ, एहवा वारमा अतिथि संविज्ञाग
ब्रतना, पंच अद्यारा जाणियद्वा, नसमायरि
यद्वा, तंजहा ते आलोजं, सचित् निखेवणया
सचित् पेहिणया, कालाइकम्मे, परवएस, म
ह्वरियाए, तस्स मिछामि उक्कडं ॥ १४॥इति॥

अर्थः—वारमो अतिथि के० जेनी तिथि नथी
(साधु आहार लेवा आवे ए कांइ मुकरर नही) ए
हवा साधुने वास्ते, संविज्ञागब्रत के० ज्ञाग करवो ए
टके आहार करती वखते चिंतवणा करवी के जे साधु
पधारे तो मांडेथी आपुं, समणेनिगग्नथे के० साधु नि
ग्रंशने, फासु के० निर्दोष, अचित् एसणिझेणं के० दोष
रहित, असणं के० अन्न, पाणं के० पाणी, खाइमं के०
मेवा सुखनी प्रमुख, साइमेणं के० मुखवास, वड
के० वस्त्र, पनिगद के० पात्र, कंवलं कांबली, पाय
पुठणेणं के० पुठणं वेसे पाथरीने तथा रजोहरणे,
पाठियारु के० आपीने पाडी लेवाय तेवी वस्तु ते
कहे छे; पीढ के० वाजोट फलग के० पाटीयो, सेज्जा
के० पाट, स्थानक, संथारणं के० तृणा प्रमुखनी प
थारी, उसदि के० एक वस्तु ते औषध, जेसजेणं के०

वर्णी वस्तुथी थएल गोळी बगेरे, पनिलाज्जैमाणे केण
प्रतिलाज्ज करतां थकां, आपतां थकां, विहराम केण
विचरीश, एहबी सद्दणा कें० श्रद्धा परूपणा केण
उपदेश फरसनाइ करी सुष्ठु केण फरसनाइ करी शुष्ठु
करे, एहवा वारमा अतिश्रि संविज्ञाग व्रतना पंच अ
इयारा, जालियवा, नसमायरियवा, तंजहा ते आखो
उं, केण ते कहुं तुं सचित्त निश्चेवणया कें० उपयोग
विना अचेत वस्तु सचित्त मांहे ज्ञेली होय, साधुनी
गोचरीनी वेळा, सचित्त पेहिणया केण अचेत वस्तुए
करी सचेत ढांकी होय; कालाइकम्मे केण वस्तु वि
षर्गी होइ ते कालने अतिक्रमे ते आहार आपे ते
अतिचार, घणा दिन थया सुखमी प्रसुखने अथवा
जीमदानी वेळा मनोरथ न करइ परवएस कें० पोते
सुजते थके डुजाकने दांन दीरायो होय; मठरियाए
केण दान दइने अहंकार कीधो होय, तस्स मिठामि
डुक्रम केण ते खोटुं कीविलुं पाप निष्फल धावो॥१४॥
इति॥पति “संलेपणा”को पाठ कहीजे ते कहे हे:-

अपतिम्, सरणांतिय, संखेहणा, छुसणा,
आसहणा, पोणवशाळा पुंजनि, उच्चार पान

(४८)

वण नूमिका, पमिल्लेहीने, गमणा गमणे पमि
कमिने, दर्जादिक संथारो संथरीने, दर्जादिक
संथारो डुरुहिने, पूर्व तथा उत्तर दिशि, पल्यं
कादिक आसण बेसीने, करयल संपग्गहियं,
शिरसावत्तयं, मह्नए अंजली कहु, एवं वयासी
नमोहुणं, अरिहंताणं, नगवंताणं, जावसंपता
णं, एम अनंता सिद्धने नमस्कार करीने, व
र्तमान तीर्थकरने नमस्कार करीने, पोताना
धर्मचार्यने नमस्कार करीने, साधु प्रमुख
च्याहं तीर्थ खमावीने, सर्व जीव रास खमा
वीने, पूर्वे जे व्रत आदरयां हे, ते आलोइ,
पमिकमि निंदि निसद्ध यइने, सघं पाणाइ
वायं पच्चखामि, सवं मुसा वायं, सघं अदिन्ना
दाणं, सघं मेहुणं, सवं परिगहं, सघं कोहं
जाव मिथ्या दंसण सलं; सघं अकरणीजं
पच्चखामि, जाव जीवाए, तिविहं, तिविहेणं,

नकरेमि, नकारवेमि करंतं नाणु जाणाइ, म
 णसा, वयसा, कायसा, एम अढोरे पापस्था
 नक पच्चखीने, सबं असणं, पाणं, खाइमं,
 साइमं, चञ्चिहं, पिअहारं, पच्चखामि, जाव
 जीवाए, एम च्यारे आहार पच्चखीने, जं पीयं,
 इमं सरीरं, इदं, कंतं, पीयं, मणुन्नं, मणामं,
 धिङं, विसासियं, समयं, अणुमयं, वहूमयं,
 नंम करंम समाणे, रयण करंमग नूयं, माणं
 सियं, माणंञ्जन्हं, माणंखूहा, माणं पीवासा,
 माणंवादा, माणंचोरा, माणं दंसा, माणं म
 सगा, माणं वाहियं पितियं, संज्ञीमं सन्निवा
 इयं, विवहा रोगा यंका, परिसहो उसगा,
 फासा फुसंति, एवं पियणं चरिमोहिं, उसास
 निसासेहिं, वोसिरामि, त्तिकदु एम सरीर वो
 सिरावीने, काळं अणवकंखमाणे, विहरंति,
 एहवी सद्वहणा परुपाणा करिए तिवारे फर

सनाए करी सुष्टि, एहवा अपठिम मरणा
तिय, संखेहणा, ऊसणा, आराहणाना पंच
आइयारा, जाणियवा, नसमायरियवा तंजहा
ते आखोञ्च, इहखोगा संसप्पञ्चे, परखोगा
संसप्पञ्चे, जीविया संसप्पञ्चे, मरणा संस
प्पञ्चे, कामन्नोगा, संसप्पञ्चे, तस्स मिढ्ठामि
डुकमं ॥ ४० ॥ इति ॥

अर्थः—अपठिम केण कांड काम करबुं रखो नशी
मारणांतिय केण पंचित मरणने अंते संखेहणा केण
आहार कपाय पातखा कीधा डे, ऊसणा केव आत्मा
ने ऊसीने, आराहणा केण आराधना करीने, पोसध
साखा केण संथारो करीए ते थांनक, पुंजीने केण
पुंजी पमिलेहीने, उच्चार केण वक्तीनीत, प्रासवण
केव लघुनीत, नूमिका केण जागा, पमिलेहीने केण
नजरे जोइ राखीने गमणा गमणे केण जातां आ
वतां कोइ जीव चंपाणो होय ते, पमिकमिने केण
प्रायश्चित लेइने, दर्जादिक संथारो केण नान वगेरेनी
पायरी, संघरीने केण पायरीने, दर्जादिक संथारो

केण डान्ननी पथारी उपर, डुरुहिने केण वेसीने, पूर्व तथा उत्तर दिशा केण पूर्व के उत्तर दिशा तरफ, पछ्यंकादिक केण पालखी आदि जिम शक्ति हुवे तिथ, आसण वेसीने केण आसण वेसीने पडे कर यल केण बे हाथ, संपगगहियं केऽ जोमीने, शिरसा वत्तयं केण मस्तके आवर्तन करी, महुए अंजखी कहु केण माथा उपर बे हाथ जोमेला राखी, एवं वयासी केण एम कहे, नमोद्भुणं केण नमस्कार होजो, अरि हंताणं केण ज्ञानवंत तीर्थकरने, ज्ञगवंताणं केण ज्ञग वंतने, जावसंपताणं केण ते रेर मुक्ति त्यां सुधीनो पाठ जे सामायकने अंते रे तेटलो कहेवो, एम अनंता सिद्धने नमस्कार करीने पोताना धर्मचार्यने नमस्कार करीने, (साधु प्रभुस्त चारुं तीर्थ खमावीने,) केऽ साधु; साधवी श्रावक श्राविका ए चार तीर्थ खमावीने, सर्व जीवरास खमावीने, पूर्वे जे व्रत आदरच्यां रे, ते आलोऽ केऽ संज्ञारीने पनि क्षमि केण प्रायश्चित लेइने, निंदि केण आत्मानी साद्वे सुख सारुं निंदा करीने, निसञ्चयड्हने केऽ सद रहित घइने, सदं पाणाऽ वायं केण सर्व प्रकारे जीव हिंसा करवानी, पञ्चखामि केऽ वंधी करीने, सदं मुसा

वायं के० सर्व प्रकारनुं जुहुं बोलवानी, सर्वं अदि
 नादाणं केण सर्व प्रकारनुं अण दीधुं लेवानी, सर्वं
 मेहुणं केण सर्वथा मैथुननी, सर्वं परिगग्हं केण स
 र्वथा दोलत राखवानी, सर्वं कोहं केण सर्व क्रोध
 आदि जावमिष्या दंसण सखं केण जावत मिष्या
 दरसण सख एम १७ पापस्थानक सर्वं अकरणीङ्गं
 केण सर्व नही करवा जोग ते, पञ्चखामि केण बंधी
 करीने, जावजीवाए केण जाव जीव सुधी, तिविहं
 के० तीन करणे करी, तिविहेणं केण तीन जोगे
 करी, नकरेमि केण हुं पाप करुं नही, नकारवेमि
 के० बीजा पासे करावुं नही, करंतंनाणु जाणाइ
 केण कोइ पाप करे ते रुहुं जाणुं नही, मणसा केण
 मने करी वयसा केण वचने करी कायसा के० का
 याए करी एम अढारे पापस्थानक पञ्चखीने केण
 पापना मुळ बंधी करीने, सर्वं केण सर्व असणं केण
 अन्न पाणं केण पाणी खाइमं केण मेवो साइमं केण
 मुखवास चजविहंपि आहारं पञ्चखामि के० निरा
 गारी करतां च्यार प्रकारनो आहार पञ्चखीने सा
 गारी करे तो जेहवो जोइए तेहवो आगार राखे,
 जावजीवाए केण जीवुं त्यांह सुधी एम च्यारे आहार

पञ्चखीने, जं केण जे पीयं केण प्रीय, इमं सरीरं
 केण अमारुं शरीर, इष्टं केण इष्टकारी, कंतं केण कांती
 वंत, पियं केण प्रीतकारी [इंद्रीयने हर्षनो करणहार]
 ते प्रीय, मणुन्नं केण मनने सोन्नायमान रे, मणामं
 केण मनने सदाइ अत्यंत वाढ्हो लागे, धिङ्गं केण
 धीरज देणार, वित्तास्तियं केण विश्वासनो उपजा
 वणहार, समयं केण मानवा जोग, अणुमयं केण
 विशेषे मानवा जोग्य, बहुमयं केण घणो वारंवार
 मानवा जोग्य, न्नंक करंक समाणे केण गहिणाना
 [आन्नरणना] मावळा समान, रयण करंकग न्नूयं
 केण रतनना करंकीया सरीखो, माणसियं केण रखे
 मने टाढ वाय एटले सीत लागे, माणं उन्हं कें
 रखे मने ताप लागे, माणं खुहा केण मने न्नूख लागे,
 माणं पीवासा केण रखे मने तृषा लागे, माणं
 वाका केण रखे सर्पादिक करमे, माणं चोरा केण
 रखे चोरनो न्नय उपजे, माणं दंसा केण रखे मने
 मांस करमे, माणं मसगा केण रखे मठर करमे,
 माणं वाहियं केण रखे मने व्याधी उपजे, पि
 तियं केण पीत लागे, संज्ञीमं केण रखे श्लेष्म उपजे,
 सन्निवाइयं केण सनीपात त्रीदोप थाय, विवहारोगा

यंका केण रखे विविध प्रकारनो रोग उत्पन्न थाय, परिसहो चसगा केण परिसह उपसर्ग वावीस जातीना तथा देवतादिकनी स्त्रांमणी, फासा फुसंति केण एवी रीतना स्पर्श निरख्या करतो हतो एवं पियणं केण एवुं शरीर वाहाकुं ते चरमेहिं केण डेला, उसास नि सासेहिं केण स्वासो स्वास सुधी, वोसिरामि केण तजुं दुं जीवना संबंध आथ्री तिकट्टु केण एम कहीने एम शरीर वोसिरावीने केण एम शरीरनो संबंध तजी दे इने कालं अणवकंखमाणे केण काळने अण वांठतो थको जीववानी आज्ञा, तथा मरणनो भय न राखतो विहरंति के० दिचरे, एहवी सद्वहणा परूपणा करिए केण एहवी श्रद्धा परूपणा करीए, तिवारे फरशनाए करी सुद्धि केण त्यारे शक्ति प्रमाणे शुद्धिथाजो, एहवा अपठिम मारणांतिय के० नथी करवो आहार पठे संलेखणा करइ एहवो मरणने समझ, संलेहणा के० आत्माने माठा कामथी दूर करवाना; ऊसणा के० क्षमां आराहणाना केण आराधना करवाना, पंच अट यारा जाणियवा, नसमायरियवा, तंजहा ते आदोऽ के० ते जेम ठे तेम कहुं दुं इहलोगा संसप्तन्त्रे के इहलोकने विषे सुखनी वांठना करे के चक्रवर्त्यादि:

(६४)

राजा थावुं; परखोगा संसप्पन्तरे केण परखोकने विषे
सुखनी इच्छा करे के देवता थावुं, जीविया संसप्पन्तरे
केण जीवतरनी इच्छा करे के ज्ञाजुं जीवुं तो ठीक; म
रणा संसप्पन्तरे केण मरणनी इच्छा करे के दुःख पासुं
वुं माटे झट मरी जावुं तो ठीक; कामज्ञोगा संसप्प
न्तरे केण इहखोक परखोकना काम ज्ञोगनी वंठना करे
तस्स मिच्छामि डुकर्न केण ते खोटुं कीधेलुं निष्फल
आजो ॥ १० ॥ इति ॥

एम समकित पूर्वक वार व्रत संखेपणा सहित एहने
विषे जे कोइ [अतिक्रम] केण करेली वंधीमां दोषना
चार प्रकार रे. तेमां अतिक्रम, एटखे वंधी कीधेली
वस्तु करवानुं मन करवुं, (व्यतिक्रम) केण ते वस्तु
तरफ करवा चाढ्यो ते दोप, (अतिचार) केण ते व
स्तु हाथमांही लीये ते दोप, (अणाचार) केण ते व
स्तु ज्ञोगवे ते व्रत जंग जाणवो, जाणतां अजाणतां
मन वचन कायाइ करी सेव्यो होय, सेवराव्यो होय,
सेवतां प्रत्ये अनुमोद्यो होय, ते अनंता सिँड केवलिनी
साखे मिच्छामिडुकर्न ॥ ११ ॥ इति ॥

एम कहीने परी १७ पापस्थानक कहीजे; अ
घरे पापस्थानक ते कहे ठेः—१ प्राणातिपात केण

जीवनी हिंसा, ४ मृषावाद के० झूट बोलवो, ३ अदत्तादान के० चोरी करवी, ५ मैथून के० मैथून सेववो, ५ परिग्रह के० दोलतनी बांगा, ६ क्रोध के० रीस, ७ मान के० अहंकार, ८ माया के० कपट, ९ लोभ के० लोज्ज राखे ते, १० राग के० प्रीति ११ द्वेष के० अहचिन्नाव, १२ कलह के० कलेश, १३ अन्धा रुद्धान के० खोटुं आल देवुं १४ पैशुन्य के० पारकी चामी करवी, १५ परपरिवाद के० अनेशना अवगुण वाद बोलवा, १६ रति अरति के० सुख उःख आवे हर्ष शोक करवो, १७ मायामोसो के० कपट सहित झूट बोलवो, १८ मिथ्या दंसण सल के० खोटी श्रद्धा तथा सल राखवो ते. एवं अठारे पापस्थानक सेव्या होय, सेवाया होय, सेवतां प्रत्ये अनुमोद्या होय ते अनंता सिद्ध केवलिनी साखे मिठामि उक्कर्ण ॥१९॥

विविः—पठी “इष्टामिगमि”नी पाटी कही जे, आगातार्इ जीमणो गोमो उंचो राखीने बेसीजे; पठी श्रावकने उन्नो होयकर बे हाथ जोमीने “त-स्सधम्मस्स”नी पाटी कहीजे ते कहे ढे:—

तस्स धम्मस्स केवलिपन्नतस्स अन्नुठिनि
मि, आराहणाए विरञ्जमि विराहणाए तिवि

हेण पमिक्कंतो, वंदामि जिणे चउबीसं ॥४३॥

अर्थः—तस्स धम्मस्स केवलि पन्नत्तस्स केण ते केवलि ज्ञापित एवा श्रावक धर्मने, अनुष्ठितमि केण हुं सारी रीते पादन करवाने उरथो हुं, आराहणाए केण आराधनाने माटे, विरञ्जमि केण हुं विरत्यो हुं; एट्खे निवत्यो हुं, विराहणाए केण ते धर्मनी विराध ना थकी तिदिहेण केण त्रिविधे करी, एट्खे मन, वचन, अने कायाये करी, पमिक्कंतो केण प्रतिक्रांत थको एट्खे अतिचार पाप थकी निवत्यो थको वंदामि केण हुं वांडुं हुं, जिणेचउबीसं केण चोवीश जिन प्रत्ये. ॥ ४३ ॥ इति ॥

विधिः—पठी “ इष्टामि खमासमणा ” री पाटी दोय वार विधिपूर्वक कहीजे, पठी गरुम आमण (धरती मस्तक, लगावीने) “ पांच पदारी वंदणा ” करीने ते कहे त्तेः—

आठ लक्षणा धरणहार, चोतीस अतिशय,
 पेतीस गुणवाणी करी विराजमान, चोसट
 इंजना बंदणोक प्रजणीक, अघरे दोष यकी
 रहित, बारे गुणे करी सहित, अनन्तो ज्ञान,
 अनन्तो दर्शन, अनन्तो बल, अनन्तो सुख,
 दिव्य ध्वनि, ज्ञामंमल, फिटक सिंहासण,
 अशोक दृक्ष, कुसुम वृष्टि, देव उंडुन्जि, ठत्र
 धरे, चामर विंजे, जघन्य तो दोय क्रोम केव
 लि, उत्कृष्टा नव क्रोम केवलि, केवल ज्ञान
 केवल दर्शनराधरणहार, सर्व झ०य हेत्र
 काला ज्ञावना जाणणहार ॥ सवैया ॥ नमु
 श्री अरिहंत, करमाको कीयो अंत, हुवा
 सो केवलवंत, करुणा नंमारीहे ॥ अतीसे
 चोतीस धार, पेतीस वाणी उचार, समजावे
 नर नार, पर उपगारी हे ॥ शरीर सुंदर
 कार, सुरज सो ऊलकार, गुण हे आनंत

सार, दोष परिहारीहे ॥ केतहे तिळोकरिख,
मन वच कायकरी, लुरी शु वारंवार बंदणा
हमारीहे ॥ २ ॥ एसा अस्त्रिहिंत जगवंत दीन
दयाल महाराजको अविनय, असातना, दे
वसि संवंधी कीधी होय तो हाथ जोमी मान
मोमी, काय संकोमी, वारंवार खमावुंरुं, मथे
ए बंदामि नमस्कार करुं ठुं १०४७ वार
“ तिखुत्तो आयाहिणं पयाहिणं बंदामि नमं
सामि सकारेमि सम्माणेमि कट्याणं मंगलं
देवयं चइयं पञ्जुवासामि ” आप मंगलीक
ठो, उत्तम ठो, हो स्वामिनाथ आपको इण
ज्ञवे परज्ञवे ज्ञवे ज्ञवे सदाकाल सरणो हो
जो ॥ ४४ ॥ इति प्रथम पद संपूर्ण ॥

(५) बीजे पद अनंत ज्ञेदे अनंता सि
श्व रे, आठ कर्म खपावीने मोक्ष पहुंता रे,
तीर्थ सिद्धा, अतीर्थ सिद्धा, तिर्थकर सिद्धा,

अतिर्यकर सिद्धा, स्वयं बुद्ध सिद्धा, प्रत्येक
 बुद्ध सिद्धा, बुद्ध बोधि सिद्धा, स्त्रीलिंग सिद्धा,
 पुरुषलिंग सिद्धा, नपुंसकलिंग सिद्धा, स्वलिंग
 सिद्धा, अन्यलिंग सिद्धा, गृहस्थालिंग सिद्धा,
 एक सिद्धा, अनेक सिद्धा, जरे जन्म नहीं,
 जरा नहीं, मरण नहीं, ज्ञय नहीं, रोग नहीं,
 सोग नहीं, उःख नहीं, दाखिल नहीं, कर्म
 नहीं, काया नहीं, मोह नहीं, माया नहीं,
 चाकर नहीं, ठाकर नहीं, जूख नहीं, तृष्णा
 नहीं, जोतमे जोत विराजमान, सकल कारज
 सिद्ध करीने चवदे प्रकारे पंधरे ज्ञेदे अनंता
 सिद्ध जगवंत हुवा, अनंत सुखामें तलालीन,
 अनंत ज्ञान, अनंत दर्शन, क्षायक समक्षित,
 निरावाध अटल आवगाहणा, अमूर्ती अगु
 रुद्धु, अनंतवीर्य, आठ गुणेकरी सहित ॥
 सवैया ॥ सकल करमटाल, वस करखीयो

(४५)

काल, मुग्तिमे रहियामाल, आत्माको ता
रीहे ॥ देखत सकल ज्ञाव, हुवाहे जगत राव,
सदाही खायक ज्ञाव, ज्ञय अविकारी हे ॥
अचल आटल रूप, आवे नवि ज्ञव कूप,
अनुप सरूप ऊप, एसी सिद्ध धारी हे ॥ के
तहे तिलोकरिख, वतावो ए वास प्रन्नु, सदां
ही उगत सूर वंदणा हमारी हे ॥ १ ॥ एसा
सिद्ध जगवंतजी माहाराज आपको अविन
य असातना कीधी होय तो देवसि संवंधी
हाथ जोमी मान मोमी काया संकोमी वारंवार
खमावुं तुं, मयेण वंडामि नमस्कार करुं तुं
१४४७ वारंवार “तिखुतो” “जावत ज्ञवे
ज्ञव सरणो होजो ” ॥ ४५ ॥ इति वीजो
पद संपूर्ण ॥

(३) तीजे पद आचारजजी ठत्तीस गुणे
करी विराजमान, पांच महा व्रत पाले, पांच

आचार पाले, पांच इंडी जीते च्यार कषाय
 टाले, नव वाम शुद्ध ब्रह्मचर्यना पालणहार,
 पांचे सुमिते सुमता, तीने गुप्ते गुप्ता, आठ सं
 पदा सहित ॥ सवैया ॥ गुण हे उत्तीस पूर,
 धरत धरम ऊर, मारत करम कूर, सुमती वि
 चारी हे ॥ शुद्धसो आचारवंत, सुंदर हे रूपकंत
 जणीया सबी सिद्धंत, वांचणी सुप्यारी हे ॥
 आधीक मधूर वेण, कोइ नही छोपे केण,
 सकल जीवाका सेण, कीरत अपारी हे ॥
 केतहे तिलोकरीख, हितकारी देत सीख, एसा
 आचारज ताङुं, बंदणा हमारी हे ॥१॥ एसा
 आचारज न्यायपक्षी, जडिक परणामी, परम
 पूज्य, कल्पनीक, अचित्त वस्तुका ग्रहणहार,
 सचित्तका त्यागी, वेरागी, महागुणी, गुणका
 अनुरागी, सोन्नागी, एहवा श्री आचारजंजी
 महाराज आपको अविनय असातना देवसि

संवंधी कीधी होय तो हाय जोड़ी मानमोझी
 काया संकोझी वारंवार खमावुं ठुं मयेण वं
 दामि नमस्कार करुं ठुं १००८ वार “तिखु
 त्तो ” जावत न्नवेज्जव सरणो होजो ॥ ४६ ॥
 इति तीजो पद संपूर्ण ॥

(४) चोथे पद उपाध्यायजी पचीस गुणे
 करी सहित ठे ते पचीस गुण केहवा ठे ?
 इग्यारा अंगनान्नणणहार श्री आचारंगजी
 सुणगमायंगजी, राणायंगजी, समवायंगजी,
 नगवतीजी, ज्ञाताधर्मकथाजी, उपासकदसां
 गजी, अंतगमदसाजी, अनुत्तरोववाइजी, प्रश्न
 व्याकरणजी, विपाक सूत्र ॥ ए इग्यारा अं
 गनो अर्थ पाठ संपूर्ण जाणे, अने (१४ पूर्व)
 उत्पाद पूर्व, अग्राणीयपूर्व, वीर्य प्रवाद पूर्व,
 अस्तिनास्ति प्रवाद पूर्व, ज्ञान प्रवाद पूर्व, सत्य
 प्रवाद पूर्व, आत्म प्रवाद, कर्म प्रवाद, विद्या

प्रवाद, पञ्चखाण प्रवाद, प्राणप्रवाद, अवंध्य
 प्रवाद, क्रियाविसाख पूर्व, लोक बिंदु सार पूर्व
 ॥ इग्यारा अंग, चउदे पूर्व ए मूल पृथ गुणे
 करी विराजमान, तथा उत्तर (१४ उपांग
 नाणे ते) उब्बवाइ, रायप्रसेणी, जिवाज्ञिगम,
 पन्नवणा, जंबुदीपपन्नती, चंदपन्नती, सुरज पन्न
 ती, नीरावलिया, कप्पविमंसीया, पुफिया, पु
 फचुलीया, वन्हिदिशा (४ मूल सूत्र) उत्रा
 ध्ययन, दसवैकालिक, नंदी सूत्र, अनुयोगद्वार
 (४ छेद ग्रंथ) दशाश्रुत स्कंध, वृहतकट्टप,
 व्यवहार, निशीथ, बत्तीसमो आवसग ॥ आद
 देश अनेक ग्रंथके न्याय, सात नय, निश्चय
 व्यवहार, चार प्रमाण, आदि स्वमत तथा अ
 न्यमतका जाण मनुष्य देवता विवादमे ठखवा
 समर्थ नही, जीण नही पण जीण सरीखा,
 केवलि नही पण केवलि सरीखा, ॥सवैया॥

पढत इग्यारा अंग, करमासु करे जंग, पाखं
 मीको मान जंग, करण हुसियारी हे ॥ चवदा
 पूरव धार, जाणत आगमसार. ज्ञवीनके सुख
 कार, उमता निवारी हे ॥ पझावे ज्ञवीक जन,
 थीर कर देत मन, तप करी तावे तन, ममता
 निवारी हे ॥ केत हे तिखोकरिख, ग्यान ज्ञा
 नु परतिख, एसे उपाध्याय ताकुं, बंदणा ह
 मारी हे ॥ १ ॥ एसा श्री उपाध्यायजी महा
 राज मिथ्यात्वरूप अंधकारना मेटणहार, सम
 कित रूप उद्योतना करणहार, धर्म यकी मि
 गता प्राणीने थीर करे, सारए, वारए, धारए,
 इत्यादिक अनेक गुण सहित ठो, जे एहवा
 उपाध्यायजी महाराज आपको अविनय अ
 सातना देवसी संवंधी कीधी होय तो हात
 जोमी मान मोमी, काया संकोमी, वारंवार ख
 मावुं ठुं. मथेण वंदामि नमस्कार करुं ।००७

“ तिखुतो ” जावत “ नवेन्नव सरणो होजौ ”
॥ ४७ ॥ इति चोथा पद संपूर्ण ॥

(५) पांचमे पद पोतारा धर्म आचारजजी (आ ठेकाणे आप आपका गुरु महाराजको नाम लेणो) आद देहने जघन्य तो दोय ह जार कोम साधु साधवी, उत्कृष्टा नव हजार कोम साधु साधवी, आढाँई द्रीप पनरे खेत्रमे जेवंता विचरे ढे, ते साधुजी केहवा ढे ? पांच महाव्रतका पालणहार, पांच इङ्जीका जीतण हार, चार कषायना टालणहार, नाव संचे, कर्ण संचे, जोग संचे, खिम्यावंता, वैराग्यवंता, मन समाधारणिया, वयसमा धारणिया, काय समा धारणिया, नाण संपत्ता, दंसण संपत्ता, चारीत्र संपत्ता, वेदणी समा आहिया सनिया, मारणंती समा आहिया, सनिया एहवा सता वीस गुणेकरी सहित, बारे नेदे तपका करण

हार, सतरे ज्ञेदे संजमना पालणहार, तेत्तीस
 असातनाका टालणहार, वयालीस दोष टा
 लीने अहार पाणीका खेवणहार, सेतालीस
 दोष टालीने ज्ञोगवणहार, वावन अणाचारके
 टालणहार, तेमीया आवे नही, नेथीया जीमे
 नही, सचित्तका त्यागी, अचित्तका ज्ञोगी,
 वावीस परीसाके जीतणहार, अनेक लघि
 का धरणहार, लोचको करणो अणवाने
 चालणो, इत्यादिक काय कलेसका करण
 हार, मोह ममता रहित ॥ सवैया ॥ आदरी
 संजम ज्ञार, करणी करे अपार, सुमति गु
 पति धार, विकथा निवारी हे ॥ जेणा करे
 ठेझ काय, सावद्य न वोखे वाय, बुझाझ क
 पाय लाय, किरिया जंमारी हे ॥ ग्यान ज्ञणे
 आठुं जाम, खेवे जगवंत नाम, धरमको करे
 काम, ममताके मारी हे ॥ केतहे तिखोकरि

(षट्)

ष, करमाको टाले विष, एसा मुनिराज ताकुं
बंदणा हमारी हे ॥ १ ॥ एहवा श्री मुनिराज
महाराज आपको अविनय असातना देवसि
संबंधी कीधी होय तो हात जोमी, मान
मोमी, काया संकोमी, वारंवार खमाबुं ढुं म
थेण वंदामि नमस्कार करुं ढुं. १००७ वार
“तिखुतो” जावत सदाकाल सरणो होंजो
॥ ४७ ॥ इति पांचमो पद संपूर्ण ॥

विधि:-पठी उन्हो यह आयरिय उवङ्गाए कही
जे ते कहे ठेः—

आयरिय उवङ्गाए, सीसे साहम्मिए कुल
गणे अ, जे मे केइ कसाया, सबे तिविहेण
खामेमि ॥ १ ॥ सबस्स समण संघस्स, नग
वउ अंजलि करिय सीसे, सबं खमा बइता,
खमामि सबस्स अहयंपि ॥४॥ सबस्स जीव
शसिस्स, ज्ञावउ धम्म निहिय निय चित्तो,

(एए)

संवृं खमावइत्ता, खमामि सवस्स अहयंपि
॥ ३ ॥ इति ॥ षण ॥

अर्थः—पंचाचार संपन्न अथवा उत्रीस गुणे विरा-
जमान, अर्थ दानना दातार, तेने आयरिय केण आ-
चार्य कहीये. यथासमीप रह्या अने आव्या जे शि-
ष्यादिक तेने सूक्तना भणावनार अथवा पञ्चीस गुणे
विराजमान, तेने उवझाए केण उपाध्याय कहीये, तथा
अहण शिक्षा अने आसेवना शिक्षाने योग्य होय,
तेने सीसे केण शिष्य कहीये, तथा श्रधा अने परूप
णादिक गुणे करीने जे आपणा सरिखा होय, एवा
सरखा धर्मना पालनार, तेने साहम्मिए केण साध
मिक कहोये, तथा जे एक आचार्यनो शिष्य संतान
परिवार, तेने कुल केण कुलधर कहीये, तथा घणा
आचार्यना शिष्य संतान परिवार, तेने गणे केण गण
एट्ले समुदाय कहीये. अ केण अ ते वली वली कडे
चाने अर्थे रे ए सर्वनी उपर मे केण महारे जीवे जे
केण जे केइ केण कोइ पण कसाया केण क्रोधादिक
कपाय कीधा होय, ए कारणे सहे केण सर्व, ते आचा-
र्यादिक प्रत्ये तिविहेण केण त्रिविधे करी एट्ले मन,

वचन अने कायाये करी खामेमि केण हुं खासुं दुं ॥
 १ ॥ सबस्त समण संघस्त नगवन् केण सर्व श्रमण
 संघरूप नगवतना कीधा जे अपराध, अंजलि करिय
 सीसे केण मस्तकनी उपर वे हाथ प्रत्ये करीने एटदे
 स्थापीने नम्रीनूत घइने सबं खमावइना केण ते सर्व
 अपराध प्रत्ये खमावीने, वली एम कहे के खमामि
 सबस्त अहयंपि केण ते सर्वना करेला अपराध प्रत्ये
 हुं पण खमुंदुं, एटदे सम्यक् प्रकारे सहन करुं दुं
 ॥ २ ॥ सबस्त जीव रातिस्त केण एकेंडियादिक सर्व
 जीवनो राशि एटदे समूह तेनो कीधो जे मे अपराध,
 ते नावउ नावथी सबं खमावइना केण सर्व अपराध
 प्रत्ये खमावीने, वली एम कहे के ते सर्व जीवोनी
 उपर समन्नाव ते रूप धम्म केण धर्म, तेने विषे नि
 हिय केण निधित कर्युं ठे एटदे स्थाप्युं ठे नावथक
 आरोपण करयुं ठे, नियचित्तो केण निजचित्त एटदे
 पोतानुं मन जैसे एहवो अहयंपि केण हुं पण सबस्त
 केण सर्व जीव राशिना कीधा जे अपराध, ते अ
 राध प्रत्ये खमावि केण खमुं दुं ॥ ३ ॥ इति ॥ शत्रु
 परी अठाइ ह्रीप कही जे ते कहे ठे.

अर्द्धार द्वीप तथा पंदर खेत्र माहि, तथा
 बाहेर, श्रावक, श्राविका दान देवे, शील
 पाले, तपस्या करे, ज्ञावना ज्ञावे, सम्वर
 करे, सामायक करे, पोसा करे, प्रमिकमणा
 करे, तीन मनोर्थ चवदे नेम चिंतवे, एक व्रत
 धारी, जाव बारे व्रतधारी जगवंतकी आज्ञा
 मांहि विचरे, हमारा यकी मोटाने हात जोम्,
 पगे लाग, खमावुं, ठोटाने वारंवार खमावुं ढुं
 ॥ ३४ ॥ इति ज्ञापा ॥

विधिः—परी “चोराशी लाख जीवा योनि”
 परी “खासेमि सब जीवे सब जीवा” कही जे
 ते कहे रे:—

सात लाख पृष्ठवी काय, सात लाख अ
 प्प काय, सात लाख तेउकाय, सात लाख
 याउ काय, दश लाख प्रत्येक वनस्पति काय
 चउदे लाख साधारण वनस्पति काय, वे
 लाख वेंडिय, वे लाख तेंडिय, वे लाख चौ

रिंजिय, चार लाख देवता, चार लाख नारकी,
 चार लाख तिर्यंच पंचेंजिय, चौदे लाख मनु
 ष्य, एवं चोराशी लाख जीवायोनि मांहे मा
 हारे जीव जे कोइ जीव हण्यो होय, हणा
 व्यो होय, हणतां प्रत्ये अबुमोद्यो होय, ते
 सर्वे मने, वचने, कायाये करी १८४४४४
 आढारे लाख चोवीस हजार एकसोबीस प्र
 कारे तस्स मित्तामि डुळमं ॥ ३१ ॥ इति ॥
 एनो अर्थ सुगम ठे माटे लिख्यो नथी,

खामेमि सब जीवे, सबे जीवा खमंतु मे,
 मित्ती मे सब ज्ञुएसु, वेरं मझं न केणइ ॥ १ ॥
 एवमहं आखोइअ, निंदिअ गरहिअ डुंगं
 रिअं सम्म, तिविहेण पमिकंतो, वंदामि जिणे
 चउबीसं ॥ ३२ ॥

अर्थः—खामेमि सब जीवे केण सर्व जीवो प्रत्ये
 हुं खमाखुं ढुं एटले अनंत ज्ञवोने विषे पण अज्ञान
 मोहावृत्त्वे करीने जीवोने जे प्रीमा कीधी होय, ते

खमावुं हुं अने सबे जीवो केण ते सर्व जीवो पण
 मे केण महारा अपराध प्रत्ये, खमंतु केण खमो,
 माफ करो, ए कमनकमापनमां कारण कहे ठे के
 सब ज्ञाएसु केण सर्व ज्ञूतोने विषे मे केण महारे मित्ती
 केण मैत्री ज्ञाव ठे, केणइ केण कोई जीवनी साथे
 मझं केण महारे वेरं केण वैरज्ञाव न केण नथी ॥१॥
 एवं केण एम आलोइअ केण पाप आलोचयुं प्रकाश
 कीधुं निंदिय केण आत्म साखे निंद्यु, गरहिअ केण
 गर्ह्युं डुगंठिअं केण डुगंठयुं अत्यंत खोटुं जाएयुं, ते
 माटै सम्मं केण लमक् प्रकारे ए सम्यक् पद सर्व
 पदोनी साथे पूर्वमां योजवु तिविहेण केण त्रिविधे
 करी एटखे मन, वचन अने कायाये करीने पमिकं
 तो केण अतिचारादिक पापथकी प्रतिकांत थको,
 पागो फरतो थको, एटखे पापने पमिकमतो थको,
 एवो जे अहं केण हुं, ते चउद्धीसंजिणे केण चोवीश
 जिन प्रत्ये वंदामि केण हुं वांडुं हुं ॥ ३७ ॥

विविः—पठी “आढारे पाप स्थानक” कहीजे
 इति सामायक, चोविसंत्रो, वंदणा, पमिकमणो, चार
 आवसग्ग पूरा पांचमा आवसग्गनी आङ्गा लीजे. पठी
 “देवसी प्रायश्चित” कहीजे ते कहे ठे,—देवसी प्राय

रिंजिय, चार लाख देवता, चार लाख नारकी,
 चार लाख तिर्यंच पंचेंजिय, चौदे लाख मनु
 ष्य, एवं चोराशी लाख जीवायोनि मांहे मा
 हारे जीव जे कोइ जीव हएयो होय, हणा
 व्यो होय, हणातां प्रत्ये अनुमोद्यो होय, ते
 सर्वे मने, वचने, कायाये करी १८४४१४०
 आढारे लाख चोबीस हजार एकसोबीस प्र
 कारे तस्स मित्रामि डुकमं ॥ ३१ ॥ इति ॥
 एनो अर्थ सुगम ढे माटे लिख्यो नथी,

खामेमि सब जीवे, सबे जीवा खमंतु मे,
 मित्ती मे सब ज्ञुएसु, वेरं मझं न केणइ ॥ १ ॥
 एवमहं आखोइअ, निंदिअ गरहिअ डुगं
 रिअं सम्म, तिविहेण पमिकंतो, वंदामि जिए
 चउबीसं ॥ ३२ ॥

अर्थः—खामेमि सब जीवे केण सर्व जीवो प्रत्ये
 हुं खमाबुं बुं एटखे अनंत ज्ञवोने विषे पण अज्ञान
 मोहावृतत्वे करीने जीवोने जे पीका कीधी होय, ते

आवसग्ग पुरा थया ने रठा आवसग्गना कामी इम
कही पठी गुरु मुनिराज, पासे तथा बसा पासे इ
णारो जोग न हुवे तो आपने मेळे पञ्चखाण धारणा
प्रमाणे करीये ते कहे डेः—

गंदी, मंदी, नवकारसी, अष्ट पोरसी,
पोरसी, आप आपनी धारणा प्रमाणे तिवि
हंपि, चउविहंपि, आहारं, असणं, पाणं,
खाइमं, साइमं, अन्नद्रणा नोगेणं, सहस्रागा
रेणं, महत्तरा गरेणं, सब समाहि वत्तिअगा
रेणं वोसिरे ॥ ४ ॥ इति ॥ ३४ ॥

विधि:-सामायिक, चोविसंह्रो, वंदणा, पमि
क्कमणो, काउसग्ग ने रठा पञ्चखाण ए ठ आ
वसग्ग मांहि जाणतां अजाणतां जे कांड
दोप लाग्यो होय अक्कर घटतो वत्तो आगो
पारो कह्यो होय तस्स मित्रामिष्ठकमःमिष्ठ्यात्वनुं
पमिक्कमणो, अव्रतनुं पडिक्कमणो, कपायनुं पमि
कणो, प्रमादनुं पमिक्कमणो, अशुन्न जोगनुं पमि

(१०६)

कमणो, ए ५ पर्मिकमणा मांहिलो पर्मिकमणो
नही कीनो होय तस्स मिड्डामि डुकर्म. गया
कालनुं पर्मिकमणो, वर्तमानकालनुं संबर, आ
वता कालना पचखाण, तेने विषे जे दोष ला
गो होय ते तस्स मिड्डामि डुकर्म ॥ ३५ ॥
थुइ थुइ मंगलं ॥

निचे वेसीने राबो गोमो उज्जो करीने बेवार न
मोशुणं कही जे गुरुने बांदीने श्रावक लोकासुं ख
मत खामणा करणो देवसी पर्मिकमणा मांहि मि
ड्डामि डुकर्म आवे जिहा देवसी संबंधि मिड्डामि डु
कर्म दीजे रायसीमे, रायसी संबंधि. पर्कीमे देवसी
पर्खि संबंधि, चोमासी मे, देवसी चोमासी संबंधि,
संवत्सरी मे देवसी संवत्सरी संबंधि, मिड्डामि डुकर्म
इम कही जे ॥ इति पर्मिकमण विधी कह्यो, वाकी
अंतर विधी वर्मेश्वरी जाणवो ॥

इति प्रतिकमण अर्थ विधि संपूर्ण.

॥ अथ अर्थ सहित दश पञ्चस्काण प्रारंजः ॥

॥ तिहां प्रथम नमुकार सहित्रनुं पञ्चस्काण ॥

उग्गए सूरे नमुकार सहित्रं पञ्चस्कामि,
चतुर्विहं पि आहारं असणं पाणं खाइमं
साइमं अन्नयणा ज्ञोगेणं सहसा गरेणं वो
सिरामी ॥ १ ॥

अर्थः—उग्गएसूरे केण सूर्यना उदयथी मांसीने वे
घटी पठी नमुकारसहित्रं केण नवकार कइने पारवुं
तिहां सूर्यी पञ्चस्कामि केण पञ्चस्काण रे, एटले नियम
रे, चतुर्विहं पिआहारं केण चारे प्रकारना जे आहार
तेनुं पञ्चस्काण करे, असणं केण अन्न, पाणं केण पाणी,
खाइमं केण मेवो विगेर, साइमं केण मुखवास, अन्न
उणाज्ञोगेणं केण अजाणपणे ज्ञोगवाय तेनो सहस्रा
गरेणं केण वलात्कारे कोड मुखमां घाली दे तेनो आ
गार राखीने वोसिरामी केण परित्याग कर्हुंतुं.

॥ अथ वीजुं पोरिसि साद्धपोरिसिनुं पञ्चस्काण ॥

ऊग्गए सूरे पोरिसि पञ्चस्कामि चतुर्विहं
पि आहारं असणं पाणं खाइमं साइमं अ

न्नरुणा ज्ञोगेणं सहसा गरेणं पहुङ्न कालेणं
दिसा मोहेणं साहु वयेणं सद्वं समाहि व
त्तिअा गरेणं वोसिरामि ॥ ४ ॥

एवं साहृपोरिसियं पञ्चखकामि पष कहेवुं.

अर्थः—पोरिसि केण प्रहर दिवस सुधी अने साहृ
पोरिसिनुं पञ्चखकाण लीये तो सार्षपोरिसि एटले अर्थ
प्रहर सहित एक प्रहर अर्थात् दोढ प्रहर सूधी पञ्च
खकामि केण नियम करुंबुं. असणं पाणं खाइमं साइमं
केण अन्न, पाणी, मेवो, मुखवास ए चार प्रकारना
आहारनो नियम करुंबुं. अन्नथणा ज्ञोगेणं केण अजाण
ते विसरवा थकी, सहसागरेणं केण सहसात्कारे, प
हुणकालेणं केण काळनी प्रहुनता ते मेघादि, ग्रहादि,
दिगदाह, रजोवृष्टि, तथा पर्वत अने वादल प्रसुखे
करी सूर्य ढंकाइ जाय, तेणे करी वखतनी बरावर
खवर न पमे तो पञ्चखखाण ज्ञांगे नही. दिसा मोहे
णं केण दिशिने मूढपणे अजाणते पूर्वने पश्चिम अने
पश्चिमने पूर्व कही जाणे तो पञ्चखकाण ज्ञांगे नही.
साहुवयेणं केण साधुना वचने करी पोरिसि जणी,
सांझळीने पाले, तो पञ्चखकाण ज्ञांगे नही. सद्वसमा

हिवत्तिआगारेण केष सर्व प्रकारे झारीरमां असमाधि
ते अस्वस्थता रहे तेवारे सर्व इंडिजनी समाधीने अर्थे
अपूर्ण पञ्चखाले पण पश्य औपधादिक लेबां पर्से तो
तेथी पञ्चखाल न्नंग न थाय. अने समाधि थया पठी
तेमज पारलो विधि कहे.

॥ अथ त्रीजुं पुरिमह्नुं पञ्चखाल ॥

उगगच्छ सूरे पुरिमह्नुं पञ्चखालमि, चञ्जविहं
पि आहारं, असणं पाणं खाइमं साइमं अ
न्नथणा न्नोगेणं सहसा गरेणं पहुन काळेणं
दिसा मोहेणं साहु वयणेणं महत्तरा गरेणं
सब समाहि वत्तिअग्गा गरेणं वोसिरामि ॥३॥

अर्थः—उगगए सूरे केष सूर्यना उदयथी मांसीने
नवकार सहित पहेला वे प्रहर सुधी अझानादिक चारे
आहारनुं पञ्चखाल रे एना अन्नथणान्नोगेणं इत्यादि
आगारोना अर्थ सर्व प्रथम उपर आवी गया रे ते जा
एवा. अने महत्तरागरेणनो अर्थ नथी लखायो तो
तेनो अर्थ महत्तर केष कोइ महोटा कायें एटले पञ्च
खालामां जेटलो कर्मनिर्झरानो लाज्ज आय रे, ते क

इतां पण अत्यंत महोटो निर्झरानो लाज्ज जे कार्यमां
थंतो होय तो पूर्ण वखत थया विना पाले तो पञ्च
स्काण ज्ञंग न आय. अने ते कार्य पूर्ण थया पगी पा
वलोज विधि समजवो.

॥ अथ चोथुं विगङ्ग निविगङ्गनुं पञ्चस्काण ॥

विगङ्गत्र निविगङ्गत्र पञ्चस्कामि अन्नथणा
ज्ञोगेणां सहसा गरेणां लेवा लेवेणां गिहड्ड
संसठेणां उस्कित विवेगेणां पमुच मस्किएणां
पारिठा वणिया गरेणां महत्तरा गरेणां सब
समाहि वत्तिया गरेणां बोसिरामि ॥ ४ ॥

अर्थः—ज्ञोजन करतां जे थकी कामादिक ऊन्मा
दरूप विकार आय, तेने विगङ्ग कहीये, ते निवीनां प
ञ्चस्काण ग्रहीने विगयनां प्रमाणनी संख्या करे एटले
दूध, दहिं, घृत, तेल, गोल, प्रमुख विगङ्गमांथी एक
पण विगङ्गनुं जे पञ्चस्काण करवुं, तेने विगङ्गनुं पञ्च
स्काण कहिये, अने समस्त विगङ्गनुं जे पञ्चस्काण क
रवुं, तेने निविगङ्गत्र पञ्चस्कामि केण निविनुं पञ्चस्काण
करुंठुं. वाकी अर्थ उपर आवी गया डे, लेवालेवेणां

केण लेपाखेप धृतं प्रसुख जे विग्यनो नियम साधुन्
होय तेवी धृतादिक विगड्थी ग्रहस्थनो हाथ खरमा
यखो होय, पठी तेने लूँरी नाख्यो होय ने वहोरावे
अथवा पीरसे तो पञ्चखाण ज्ञंग न आय. गिहव्व सं
स्त्रेण केण ग्रहस्थनुं जे वाटकी प्रसुख ज्ञाजन ते वि
गड प्रसुखे खरम्युं होय, तेवा ज्ञाजनथी ग्रहस्थ अन्न
आपे, ते अन्न जमे तो पञ्चखाण जांगे नही. उस्कित
विवेगेण केण गाढी विगड जे गोल प्रसुख रे तेना कटका
रोटली उपर नांखी करी पठी उपासी परहा कस्या
होय, तेवी रोटली प्रसुख लेतां पण पञ्चखाण ज्ञंग
न आय. पमुच्चमस्किएण केण रोटला प्रसुख ते सुंवाला
राखवाने अर्थे मोण दीधुं होय ते रोटली प्रसुख लेतां प
ञ्चखाण ज्ञंग न आय वाकीना अर्थ उपरथी जाणवा
॥ अथ चोशुं निविगडनुं एकासण सहित पञ्चखाण ॥

उग्गए सूरे निविगड एकासणं पञ्चखाणि
तिविहं पि आहारं असणं खाइमं साइमं अ
न्नथणा ज्ञांगेणं सहसा गारेणं देवा लेवणं
गिहव्व संसरेणं उस्कित विवेगेणं पमुच्च म

(११९)

खिएणं पारिठा वणिअा गरेणं महत्तरा गा
रेणं सब समाहि वत्तिया गरेणं वोसिरामि ॥

अर्थः—एमां कहेला आगारादिकोना अर्थ सर्व उ
परना पञ्चकाणोमां आवी गया छे. इहां निवीना प
ञ्चकाणमां जो पिंक विगड अने इव्य विगड, ए बेहु
विगडनुं पञ्चकाण करे, तो तेषे एमां कहेला नवे आ
गार कहेवा, अने जे एकली इव्य विगड मात्रनो नि
यम करे तेषे उस्कित विवेगेणं ए आगार मूकीने वा
कीनां आठ आगार कहेवां ॥ ४ ॥

॥ अथ पांचमुं एकासणां वियासणांनुं पञ्चकाण ॥

उगगए सूरे एगासणां वियासणां पञ्चकाणमि
द्विविहं तिविहंपि आहारं असणां खाइमं सा
इमं अन्नथणा ज्ञोगेणां सहसा गरेणं सागारि
आगरेणं आजद्वणे पसारेणं गुरुअप्नुठणे
णं पारिठा वणीअा गरेणं महत्तरा गरेणं
सब समाहि वत्तिया गरेणं वोसिरामिं ॥ ५ ॥

अर्थः—उगगए सूरे इत्यादिकनो अर्थ प्रथमना पञ्च
काणोमां खाइ गयो छे, ज्यां एकवार असण केण

ज्ञोजन करवुं. तेने एकासणुं कहीए अथवा ज्यां ए कज आसन रे, ते एकासण कहेवाय रे. अने वे वार ज्ञोजन करवुं तेने विआसणुं कहीये, तेनुं पञ्च स्कामि के० पञ्चस्काण करुंवुं. एकासणुं अथवा विआ सणुं कस्या पठी जो स्वादिम अने पाणीए वे आहार लेवा होय तो इविहं पि आहारं कहे एटले अशन अने खादिम ए वे आहारनुं पञ्चस्काण करे अने जो एकासणुं करी रह्या पठी एकज पाणी मोकळुं राखे तो तिविहंपि आहारं एटले अशन, खादिम अने स्वादिम, ए त्रणे आहारनुं पञ्चस्काण करे, अने जम्या पठी एक पाणी मोकळुं राखे, ते वारे असणं खाइमं साइमंतो पाठ कहीये. सागारि आगारेणं के० साधु जमवा वेगा पठी त्यां कोइ सागारिक जे ग्रहस्थ ते आव्यो, पठी ते चाढ्यो जतो होय तो कण एक स बुर करे, वेशी रहे, अने जो तेने त्यां स्थिर रहे तो जाणे, अने ग्रहस्थनी नजर पदे, तो साधु त्यांशी उ ठीने वोजे स्थाने जड आहार लीये केमके ग्रहस्थनी देखतां जमे तो प्रवचनो घातादिक माहादोप सिद्धांत मां कह्या रे, ते लागे. ए साधु आश्री कहुं, अने ग्रह स्थ आश्रीतो ग्रहस्थ एकासणुं करवा वेगा पठी जेनी

हृष्टि पमतां अन्न पचे नहीं, एवा कोइ पुरुषनी हृष्टि पमी, अथवा सर्प आवे, बंधिवान् आवी उन्ना रहे, अकस्मात् अग्नि लागे, घर पमवा मांदे, तथा अकस्मात् पाणीनी रेल आवे इत्यादिक कारणे ते स्थानकथी उठीने बीजे स्थानके जइ एकासलुं क रतां पञ्चखाण न्नांगे नहीं। आउट्रपस्तारेण केण जमवा बेग पठी हाथ पग विगेरे चखायमान थाय तो पञ्चखाण न्नांग न थाय। गुरुअप्नुगाणेण केण पञ्चखाणे जमवा बेठां छतां गुरु जे आचार्य उपाध्याय तथा साधु आवे, तेमना किनय साचवाने अर्थे बे पूर्णे गामे राखी उठवुं पडे तो पञ्चखाण न्नांग न थीय।

॥ अथ उद्दुं एकसंवाणनुं पञ्चखाण ॥

उगगए सूरे अंगखठाणं पञ्चखामि ॥
 तिविहंपि आहारं असणं खाइमं, साइमं,
 अन्नयणा नोगेणं सहसा गारेणं सागारि आ
 गारेणं गुरुअप्नुगाणेणं पारि गवणि आ गा
 रेणं महत्तरा गारेणं सब समाहि वत्तिअगा
 रेणं वोसिरामि ॥ ६ ॥

अर्थः—एकलठाणानुं पञ्चखाण पण एकालणा प्रमाणेज ढे, परंतु एमां हाथ पगादिकनो संकोच वि कोच प्राय माटे सात आगार ठे. तेथी एक आजद्व यपसारेण ए आगार न कहेवुं. वाकी अर्थ उपर आवी गया ठे.

॥ अथ सातमुं श्राविलनुं पञ्चखाण ॥

उगगेस्त्रे आयंविल पञ्चखामि तिवि हंपि आहारं असणं खाइम, साइनं, अन्नयणा ज्ञोगेणं सहसा गरेण लेवा लेवेण गिह त्रु संसठेण उस्कित विवेगेण पारिठावणिआ गरेण महत्तरागरेण सबसमाहि वत्तिआ गरेण पाणस्स लेवेण वा अलेवेण वा अडेण वा बहुलेवेण वा ससिडिण वा अस्ति डेण वा वोसिरामि ॥ ३ ॥

अर्थः—आयंविल पञ्चखामि कें जे विगय तथा शाकादिकने लेपालेप लागवार्थी जंग न थाय. गिह त्रसंसठेण केण ग्रहस्ये पोताने अर्थे हाथ तथा चाटु आदिकने विगये करी खरमया दोय, तेवा नायि दासदा

चाटुउआदिके अन्न आपे, ते अन्न जमतां थकां आंविल
 ज़ंग न थाय. कुखिखतविवेगेण केण गाढी विगय जे
 गोळ प्रमुख ढे तेने रोटली उपर मूकीने फरी परहिं
 करी होय, तेवी रोटली निवि आंविलमां लेतां पच्चखाण
 ज़ंग न थाय. पारिगावणिआगरेण केण परठवतो आ
 हार लेतां एटले कोइ साधुए अधिक वहोस्युं होय, परी
 ते तेने परठवतां तेने घणीज अजयणा दागे, अनेतेज
 विगय प्रमुखनुं पोताने पच्चखाण पण होय, अथवा
 पोते आयंविल तप करयुं होय, तेम ठतां पण गुरुनी
 आङ्गाये तेवा आहारने लेवा थकी पण पच्चखाण ज़ंग
 न थाय. महत्तरागरेण केण झोटी निर्झराने दाज्जे प
 च्चखाण ज़ांगे नही. सद्वसमाहिवन्निआगरेण केण सर्व
 प्रकारे शारीर असमाधिये पच्चखाण ज़ांगे नही, बीजा
 आगारना अर्थ आगळ आवङ्गे.

॥ अथ आठमुं चउविहार उपवासनुं पच्चखाण ॥

उग्गए सूरे अज्ञत्तष्टं पच्चखामि चउविहं
 पि आहारं असणं पाणं खाइमं साइमं अ
 न्नयणा जोगेणं सहसा गरेणं पारिगावणि

या गरेणं महत्तरागरेणं सद्वसमाहिवत्ति
यागरेणं वोसिरामि ॥ ८ ॥

अर्थः—सूर्यना उदयथी मांसीने अन्नत्रुटं केण ज्ञात
पाणी खावा नहीं, वाकीना अर्थ उपर आवी गया
हे. तथापि पारिंगावणियागरेणना अर्थमां विशेष ए
टुकुंठे के, पाणी अने आहार ए वे दानां कोइ परठ
वतो होय तो गुरुनी आङ्गाये आहार कीधो कल्पे,
पण एकलो आहारज कोइ परठवतो होय तो ते आ
हार कीधो कछ्ये नहीं, केमके चउविहारमां पाणीनो
नियम छे, अने पाणी विना मुख शुद्ध न थाय, माटे
पाणी अने आहार, ए वे दानां परठवतो होय तो
चउविहार उपवासमां लीधा कछ्ये, अने तिविहार
उपवासमां तो पाणी मोकळुंठे, माटे एकलो आहार
कोइ परठवतो होय तो पण गुरुनी आङ्गाये लीधो कल्पे.

॥ अश्रु नवमुं तिविहार उपवासनुं पञ्चखाण ॥

लग्गए सूरे अन्नत्रुटं पञ्चखामि तिविहंपि
आहारं असणं खाइमं साइमं अन्नयणा ज्ञो
गेणं सहसा गरेणं पारिंगावणियागरेणं

महत्तरा गरेणं सब समाहि वत्तिया गरेणं
 पाणहार पोरसि पञ्चकामि ॥ अन्नथणा ज्ञो
 गेणं सहसा गरेणं पहुन कालेणं दिसा मो
 हेणं साहु वयणेणं महत्तरा गरेणं सब समा
 हि वत्तिया गरेणं पाणस्स खेवेण वा, अले
 वेण वा, अच्छेण वा, बहु खेवेण वा, ससिंहे
 णवा, असिंहेण वा वोसिरामि ॥ ४ ॥

अर्थः——सूरे उग्रए केण सूर्यना उदयथी आरंजीने
 अन्नत्तर्ह केण उपवासनुं पञ्चकामि केण पञ्चकाण क
 रुदुं. त्रिविहारमां एक पाणीनो आहार मोकदो रा
 खीने बाकीना त्रणे आहारनो नियम करुदुं. ए पञ्च
 खाणमां पोरसी साहृपोरसी अथवा पुरिमाई पर्वी
 पाणीनो आहार मोकदो डे. तेनां आगार पाणस्स
 केण पाणी पीवतां छ आगार. खेवेणवा केण खेपजल
 ते खजूरनुं तथा शारण, बीजुं अलेवेणवा कें श्रलेष
 जल ते धोयण प्रसुख, त्रीजुं अच्छेणवा कें निर्मल
 उषण पाणी, चोथुं बहुखेवेणवा कें फोलुं तांडलनुं
 धोयण प्रसुख, पांचमुं ससिंहेणवा कें सीध सहित

पीठनुं घोयण, रहुं असिंचेणवा के० सीध्य रहित फा
सुजल एटखां टाली वाकीनां पाणीने वोसिरावुंदुं.
॥ अथ दशमुं रात्रे चउविहार करवे, तेनुं पञ्चखाण
तथा ज्ञवचरिमनुं ॥

दिवस चरिमं पञ्चखाणमि चउविहंपि आ
हारं असणं पाणं खाइमं साइमं अन्नयणा
ज्ञोगेणं सहसा गारेणं महत्तरा गारेणं सवस
माहिवत्तियागारेणं वोसिरामि ॥ ए ॥

अर्थः—दिवसचरिमं के० दिवसना ठेहेमाथी मां
कीने एटखे संध्या समयथी मांकीने ज्यां लगे नवो
सूर्य उगे नहीं त्यां सूधी पञ्चखाण जाणवुं. अने
जे जावजीव पर्यंत संथारो करवानी वेळाये चार आ
हारनुं पञ्चखाण करे, तेने ज्ञवचरिम एवो पाठ क
हीये शोप “ चउविहंपि ” इत्यादिनो अर्थ सुखज ठे.
अथ गंठसहियं मुठसहियांदि अन्नियहोनुं पञ्चखाण.

सूरे उग्गए गंठ सहिअं मुठ सहिअं प
ञ्चखाणमि चउविहंपि आहारं असणं पाणं
खाइमं साइमं अन्नयणा ज्ञोगेणं सहसा गा

रेणं महत्तरा गरेणं सब समाहि वत्तिया गा
रेणं वोसिरामि ॥ इति ॥

अर्थः—गांठ सहित पच्चख्खाण ते कोइ दोरा प्रमु
खनी गांठ बांधी राखे तिहाँ सूधी पच्चख्खाण करुँबुं,
गांठ घोम्या पडी मोकलो एमज मूठ बांधी राखे ते
मूरुसहियं. तथा मुठ वज्जे अंगुरो राखे, ते अंगुष्ठस
हियं इत्यादि अन्नियह जाणवा ॥ ११ ॥

॥ अथ चतुर्द नियम धारनारने देसावगासिक
अन्नियहनुं पच्चख्खाण ॥

देसावगासिअं उवज्ञोगं परिज्ञोगं पच्चख्का
मि अन्नथणा ज्ञोगेणं सहसा गरेणं, महत्त
रा गरेणं वोसिरामि ॥ इति ॥

अर्थः—देसावगासिअं केण दिशिना अवकाशनुं वृत
अथवा बधा नियम आश्रीतो देस केण घोमामां अव
काश आपे तेने देशावकाशिक ब्रत कहिये. एटले
इहाँ कोइ एकली दिशिनुंज पच्चख्खाण करे, तेवरे
उवज्ञोग परिज्ञोगनो पाठ न कहिये तेने देसावगासियं
पच्चख्खाइज कहिये. हवे उपज्ञोग केण जे वस्तु ए

कवार ज्ञोगवीए एवा आहार तथा विलेपनादिकनुं परिमाण करे, तेने उपज्ञोग कहिये. अने परिज्ञोग केण वारंवारे ज्ञोगविये. एवी वस्तु जे आज्ञरण, स्त्री, वस्त्रादिक तेनुं परिमाण करे, एटले जे चौद नियम संजारे, तेने ए उपज्ञोग परिज्ञोगनो पाठ कहिये, एना आगारना अर्थ आगल आवी गया हे ॥ इति ॥

॥ अथ श्री चत्तारी मंगळं ॥

चत्तारी मंगळं, अरिहंता मंगळं, सिद्धा मंगळं, साहु मंगळं, केवळी पन्नतो धर्मो मंगळं ॥ १ ॥ चत्तारी लोगुत्तमा, अरिहंता लोगुत्तमा, सिद्धा लोगुत्तमा, साहु लोगुत्तमा, केवळी पन्नतो धर्मो लोगुत्तमा ॥ २ ॥ चत्तारी सरणं पवङ्गामि, अरिहंता सरणं पवङ्गामि, सिद्धा सरणं पवङ्गामि, केवळी पन्नतो धर्मो सरणं सरणं पवङ्गामि ॥ ३ ॥ श्री अरिहंतजीनुं शरण, सिद्धजीनुं शरण, साधुजीनुं शरण, केवळी प्रस्त्वा धर्म नुं शरण ॥ ४ ॥ दोहा ॥ ए चार शरणां करे नर जेह, ज्ञवसायरमां न वृमे तेह ॥ सकछ कर्मनो आणे अंत, मोक्षतणां सुख लहे अनंत ॥ ५ ॥ ज्ञाव तरीने जे गुण गाय, ते जीव तरीने मुगति जाय ॥ संसारमां शरणां चार, अवर शरणं नही होय ॥ जे नरनारी आदे

(१४४)

तेने अक्षय अविचल पद होय ॥ अंगुरे अमृत वसे,
लवितणो ज्ञेडार ॥ जयगुरु गौतम समरिये, मनवां
वित फलदातार ॥ ३ ॥

॥ अथ श्री चार शरणां प्रारंज ॥

प्रह उठीने समरिये, हो ज्ञवियण मंगलिक श
रणां चार ॥ आपदा मटी संपदा हुवे हो, ज्ञवियण
दोखतनां दातार ॥ हृदयमां राखीये, हो ज्ञवियण
मंगलिक शरणां चार ॥ १ ॥ ए आंकणी ॥ अरिहंत
सिद्ध साधुतणां हो० केवली ज्ञापित धर्म ॥ ए श
रणां नितध्यावतां हो० टूटे आवे कर्म ॥ ह० ॥ हो०
॥ २ ॥ बाटे घाटे चालतां, हो० रात दिवस मोझार
॥ गाम नगर पुर विचरतां हो० विघ्न निवारण हार
॥ ह० ॥ हो० ॥ ३ ॥ ए चारे सुख कारियां, हो०
ए चारे जग सार ॥ ए चारे उत्तम कक्षां, हो० ए
चारे हितकार ॥ ह० ॥ हो० ॥ ४ ॥ दायण सायण
ज्ञूतमां, हो० सिंह चित्राने झूर ॥ वैरी छुदमन चो
रटा, हो० रहे ते सघळा दूर ॥ ह० ॥ हो० ॥ ५ ॥
राखो शरणांनी आसत्ता, हो० नेमो नहि आवे रोग
॥ आणंद वर्ते इण नामधी, हो० वहाला तणो संयोग

॥ ह० ॥ हो० ॥ ६ ॥ सुख शाता वर्ते घणी, हो० जे
ध्यावे नरनार ॥ परन्नव जातां इषा जीवने, हो०
एह तणो आधार ॥ ह० हो० ॥ ७ ॥ मन चिंतित
मनोरथ फले, हो० वर्ते कोम कछ्याण ॥ शुद्ध मने
ध्यावतां, हो० निश्चे पद निरवाण ॥ ह० ॥ हो० ॥ ८ ॥
इषा सरिखो शरणो नहि, हो० इषा सरिखो नहि नाम
॥ इषा सरिखो मित्र नहीं, हो० गाम नगरपुर गम
॥ ह० ॥ हो० ॥ ९ ॥ दान शियल तप ज्ञावना, हो०
जगमें तज्जव सार ॥ करो आराधो ज्ञावशुं हो० पामो
मोक्ष डुवार ॥ ह० ॥ हो० ॥ १० ॥ जोम कीधी रे जुगति
शुं, हो० पाली शेखाकाळ ॥ रुपि चोथमलजी इम ज्ञाने,
हो० सुणजो वाल गोपाल ॥ ह० ॥ हो० ॥ ११ ॥ इति ॥

॥ अय श्रावक निचे लखेला ब्रण मनोरथने
चिंतवतो यको महा मोटी निर्जसा करे.
संसारनो अंत करे, ते लखिये रैए.

॥ ? ॥ तिहां पहेलो मनोरथ कहीए रीए. थम
णोपासक श्रावक एम चिंतवे जे केवारे हुं, वाह्य तथा

अन्नयंतर एवो आरंज अने परिग्रह थोमो ने घणो, न्हानो अने म्होटो, सचित्त, अचित्त अने मिश्र, हलवो ने ज्ञारी, जे महा पापनुं मूळ, डुर्गतिने वधारनारो, महा काम, क्रोध, मान, माया, लोज्ज, विषय अने कषायनो स्वामी, महा दुःखनुं कारण, महा अनर्थ कारी, महादूर्गतिनी शिखा, माठी लेइयाना अध्यव सायनो परिणामी महा अङ्गान, मोह, मत्सर, राग अने द्वेषनुं मूळ, दशविध यतिधर्मरूप कछपवृक्ष तंमू पवननो दावानल, ज्ञान क्रिया, कृमा, दया, सत्य, संतोषनो नाश करनारो, तथा बोध बीजरूप समकि तनो नाश करनारो, संयमव्रत अने ब्रह्मचर्यनो धात करनारो, महा कुमति तथा कुबुद्धिरूप दुःख दारिझनो देवावालो, सुमति अने सुबुद्धिरूप सूख सौज्ञाग्यनो नाश करनारो, महातप संयमरूप धनने लूटनारो, महा लोज्ज क्लेशरूप समुझनो वधारनारो, महा जन्म, जरा अने मरणना ज्ञयनो देवावालो महा माया ए टखे कपटनो जंकार, मिष्यात्व दर्शनरूप शब्द्ये जरे लो, महा मोक्ष मार्गनो विभ्रकारी, महा कमवां कर्म विपाक फलनो देवावालो, अनंत संसारनो वधारनारो, महा पापी, पांच इंडियना विषयरूप वैरीनी पुष्टिनो

ब्रण गुप्तिये विशुद्ध विहारी, महोटा अन्निग्रहनों धारी,
 बेहेताखीश दोष रहित विशुद्ध आहारी, सतर ज्ञेदे
 संयम धारी, बार ज्ञेदं तपश्चयाकारी, अंत आहारी,
 प्रांत आहारी, अरस आहारी, विरस आहारी, लुख्ख
 आहारी, तुच्छ आहारी, अंतजीवी, प्रांतजीवी, अरस
 जीवी, विरस जीवी, लुख्खजीवी, तुच्छ जीवी, सर्वर
 स त्यागी; उक्तायनो दयाल, निर्लोकी, निःस्वादी,
 कुक्की सवल, पंखी तुच्छ, वायरानी पेरे अप्रतिबंध वि-
 हारी; वीतरागनी आङ्कासहित, एहवा गुणोनो धार-
 क, जे अणगार ने हुं केवारे थईश ! जे दिवस हुं पुर्वों
 क गुणवान थइश ते दिवस धन्य भे ! ए रीते वीजो
 मनोरथ श्रावक करे ॥ १ ॥

३ हवे त्रीजा मनोरथमां श्रमणोपासक श्रावक
 एम चिंतदे जे केवारे हुं सर्व पापस्थानक आलोऽ,
 निंदी, निझाळ्य थइ सर्व जीवराशि खमावीने, सर्व
 वात संज्ञारीने, अढार पाषस्थानकथी त्रिविधे त्रिविधे
 करी वोसरीने, चारे आहार पञ्चखंखीने आइदं, कंतं,
 पीयं, माणं, मणाणं, धिङं, विसासियं, समयं, अणु
 मयं, बहुमयं, जंकरंकगसमाणं, रथण करंकगज्जूयं,
 माणसिया, माणंउन्हा, माणंखुआ, माणंपीवासा,

मार्णवाला, माणिंचोरा, माणिंदसमसगा, मार्णवाइर्य,
 पित्तियं, सर्वं सनिवाइयं, विविहा रोगायंका, परिसहो
 वसगा, फासा फुसंति, एहवुं महारुं शरीर रे तेने
 रेष्टे श्वासोश्वासे वोसिरावीने, त्रण आराधना आरा
 धतो थको चार मंगलिकरूप चार शरण मुखे उचर
 तो थको, सर्वं संसारने पूँछ दंतो थको, एक अरिहंत
 बीजा सिद्ध, त्रीजा साधु अने चोथो केवलि प्ररूपित
 दयाधर्म, तेना ध्यानने ध्यावतो थको, शरीरनी मम
 ता रहित थयो थको, पादोगमन संशारा सहित, पं
 मित मरणना पांच अतिचार टाळतो थको, मरणने
 अणवांठतो थको एहवुं पंमित मरण अंतकाले मुजने
 होजो. ए रीते त्रीजो मनोरथ श्रावक करे ॥ ३ ॥

ए त्रण मनोरथने श्रमणोपासक श्रावक, मन, व
 चन अने कायाए करी शुद्धपणे ध्यावतो थको पंमि
 जागरण माणे करतो थको, सर्वं कर्मनी निर्झरा क
 रीने संसारनो अंत करे. मोक्षरूप शाश्वत स्थानक
 प्रत्ये पामे.

॥ इति त्रण मनोरथ संपूर्णम् ॥

प्रतिक्रमणी सज्जाय.

करो प्रतिक्रमणुं ज्ञावशुं, दोय घमी शुन्न ध्यान
 लालरे ॥ परज्ञव जातां जीवने, संबल साचुं जाण
 लालरे ॥ करण १ ॥ श्री मुनिवर समुचरे, श्रेष्ठीक
 राय प्रतिबोध लालरे ॥ लाख खांसी सोनातणी, दिये
 दिन प्रतिदान लालरे ॥ करण २ ॥ लाख वरस लगें
 ते वळी, एम दीए इव्य अपार लालरे ॥ एक सामा
 यिकनी तोखे, नावे तेह लगार लालरे ॥ करण ३ ॥
 सामायिक चउवीसंथो, जलुं वंदन दोय वार लालरे
 ॥ बृत संज्ञाकोरे आपणां, ते ज्ञव कर्मे निवार लाल
 रे ॥ करण ४ ॥ कर काउसग शुन्न ध्यानथी, पचका
 ण सुधुं विचार लालरे ॥ दो संध्याये ते वळी, टाळो
 टाळो अतिचार लालरे ॥ करण ५ ॥ सामायिक प्रसा
 दथी, लहीए अमर विमान लालरे ॥ धरमसिंह मुनी
 वर कहे, मुक्तितणुं एह निधान लालरे ॥ करण ॥ ६ ॥

सामायिक प्रतिक्रमण सूत्रार्थ समाप्तम् ॥

अथ जीवराशिनी सज्जाय.

हवे राणी पदमावती, जीवराशि खमावे ॥ जा
 एपणुं जग ते नलुं, एणी वेळाये आवे ॥ ते मुज मि
 डामिटुकर्म ॥ १ ॥ अरिहंतनी साख ॥ जे मैं जीव
 दिवाधिया. चोराझी लाख ॥ ते मुजण ॥ २ ॥ सात
 लाख पृथ्वीतणा, साते अपकाय ॥ सातलाख तेउका
 यना, साते वली वाय ते मुजण ॥ ३ ॥ दशलाख प्र
 त्येक बनस्पति, चउदह साधार ॥ वी जि चौरेंडिय
 जीवना, वे वे लाख विचार ॥ ते मुजण ॥ ४ ॥ देवता
 तिर्थच नारकी, चार चार प्रकाशी ॥ चउदह लाख
 मनुष्यना, ए लाख चोराझी ॥ ते मुजण ॥ ५ ॥ इष
 नवे परज्ञवे सेवियां, जे पाप अढार ॥ त्रिविधे त्रिविधे
 करी परिहरुं, झुर्गतिनां दातार ॥ ते मुजण ॥ ६ ॥ हिं
 सा कीधी जीवनी, वोछ्या मृषावाद ॥ दोप अदत्ता
 दानना, मैषुन उनमाद ॥ ते मुजण ॥ ७ ॥ परिह
 मेछ्यो कारमो, कीधो क्रोध विशेष ॥ मान माया
 लोन्न मैं कियां, वलि रागने द्वेष ॥ ते मुजण ॥ ८ ॥
 कलह करी जीव दूहव्या, दीधां कूमां कलंक ॥ निंदा
 कीधी पारकी, रति अरति निसंक ॥ ते मुजण ॥ ९ ॥

प्रतिक्रमणनी सज्जाय.

करो पक्षिकमणुं ज्ञावशुं, दोय घमी शुन्न ध्यान
 खाल रे ॥ परज्ञव जातां जीवने, संबल साचुं जाणा
 खाल रे ॥ करण १ ॥ श्री मुनिवर समुचरे, श्रेष्ठीक
 राय प्रतिबोध खालरे ॥ खाख खामी सोनातणी, दिये
 दिन प्रतिदान खालरे ॥ करण २ ॥ खाख वरस खर्गे
 ते वळी, एम दीए इव्य अपार खालरे ॥ एक सामा
 यिकनी तोले, नावे तेह लगार खालरे ॥ करण ३ ॥
 सामायिक चउवीसंयो, जलुं बंदन दोय वार खालरे
 ॥ बृत संज्ञाक्लोरे आपणां, ते ज्ञव कर्मे निवार खाल
 रे ॥ करण ४ ॥ कर काउसग शुन्न ध्यानथी, पचरका
 ण सुधुं विचार खालरे ॥ दो संध्याये ते वळी, टाळो
 टाळो अतिचार खालरे ॥ करण ५ ॥ सामायिक प्रसा
 दथी, लहीए अमर विमान खालरे ॥ धरमसिंह मुनी
 वर कहे, मुक्तितणुं एह निधान खालरे ॥ करण ६ ॥

सामायिक प्रतिक्रमण सूत्रार्थ समाप्तम्

अधिका ज्ञार ॥ पोरी ऊंट कीमा पदया, इया नाणी
 खगार ॥ ते मुजण ॥ १५ ॥ दीपने ज्ञवे भेतरथा, की
 धा रंगण पास ॥ अग्नि आरंज कीधा घणा, धातुवर्दि
 अस्थाल ॥ ते मुजण ॥ १६ ॥ झूरपणे रण झूजतां,
 मारथां मासम वृंद ॥ मदिरा मांस माखण ज्ञख्यां,
 खाधा मूळ ने कंद ॥ ते मुजण ॥ १७ ॥ खाण खणावी
 धातुनी, पाणी उद्गेच्यां ॥ आरंज कीधा अति घणा,
 पोते पापं ज संच्यां ॥ ते मुजण ॥ १८ ॥ अंगारकर्म
 कियां बली, धरमे दब ज दीधा ॥ सम खाधा वीत
 रागना, कुमा कोत्त ज कीधा ॥ ते मुजण ॥ १९ ॥
 विह्वी ज्ञवे उंदर यत्या, गिरोली हत्यारो ॥ मूढगमा
 श्वतणे ज्ञवे, में जू लीख मारी ॥ ते मुजण ॥ २० ॥
 जामज्ञुंजातणे ज्ञवे, एकेंडिय जीव ॥ जार चणा घर्न
 शेकिया, पाकंता रीव ॥ ते मुजण ॥ २१ ॥ खांदण
 पीसण गारना, आरंज अनेक ॥ रांधण इंधण अग्निनां,
 कीधां पाष उह्रेग ॥ ते मुजण ॥ २२ ॥ विकथा चार
 कीधी बली, सेव्या पंच प्रसाद ॥ इष्ट वियोग पमा
 विया, रुदन विपवाद ॥ ते मुजण ॥ २३ ॥ लाधु अने
 श्रावकतणां, व्रत लेइने ज्ञायां ॥ मूळ अने उत्तरतणां,

(१३०)

चामी कीधी पारकी, कीधो आपणमोसो ॥ कुगुरु
देव कुधर्मनो, नखो आएयो नरोंसो ॥ ते मुजण ॥ १० ॥
खाटकीने ज्वे में किया, जीवना वध घात ॥ चकी
मार ज्वे चरकतां, माल्यां दिनरात ॥ ते मुजण ॥
११ ॥ काजी शुल्कांने ज्वे, पढी मंत्र कठोर ॥ जीव
अनेक जर्जे किया, कीधां पाप अघोर ॥ ते मुजण ॥
१२ ॥ मारीने ज्वे माडलां, जात्यां जळवास ॥ धी
वर जील कोळी ज्वे, सृग पान्धा पास ॥ ते मुजण ॥
१३ ॥ कोटवालने ज्वे में किया, आकरा कर दंस
॥ बंधीवान मराविया, कोरमा भनी दंस ॥ ते मुजण ॥
१४ ॥ परमाधामीने ज्वे, दीधां तारकी झःख ॥
बेदन ज्वेदन वेदना, तानन अति तिक ॥ ते मुजण ॥
१५ ॥ कुंजारने ज्वे में किया, नीजाह पचाव्या ॥
तेली ज्वे तल पीलिया, पापे पिंस ज्वराव्या ॥ ते मु
जण ॥ १६ ॥ हाळी ज्वे हल खेमीयां, फोकथां पृ
ष्ठीनां पेट ॥ सूर निदान किधां घणां, दीधा बलद
चपेट ॥ ते मुजण ॥ १७ ॥ माळी ज्वे रोप रोपिया,
नानाविध वृक्ष ॥ मूळ पत्र फल फूलनां, लाग्यां पाप
अखक्ष ॥ ते मुजण ॥ १८ ॥ अधोवाइयाने ज्वे, जस्या

अधिका ज्ञार ॥ पोठी ऊँट कीमा पदया, इया नाणी
 खगार ॥ ते मुजण ॥ १४ ॥ ग्रीपाने ज्वे भेतरथा, की
 था रंगण पास ॥ अग्नि आरंज कीधा घणा, धातुर्वादि
 अन्ध्याल ॥ ते मुजण ॥ १५ ॥ शूरपणे रण झूजतां,
 मारचां माणस बृंद ॥ मदिरा मांस माखण ज्ञख्यां,
 खाधा मूळ ने कंद ॥ ते मुजण ॥ १६ ॥ खाण खणावी
 धातुनी, पाणी उखेच्यां ॥ आरंज कीधा अति घणा,
 पोते पापं ज संच्यां ॥ ते मुजण ॥ १७ ॥ अंगारकर्म
 कियां बली, घरमे दब ज दीधा ॥ सम खाधा बीत
 रागना, कुदा कोस ज कीधा ॥ ते मुजण ॥ १८ ॥
 विद्वी ज्वे उंदर गल्या, गिरोली हत्यारो ॥ मूढगमा
 रहणे ज्वे, मैं जू लीख मारी ॥ ते मुजण ॥ १९ ॥
 जामज्जुंजातणे ज्वे, एकेंडिय जीव ॥ जार चणा घञ
 शेकिया, पाढंता रीव ॥ ते मुजण ॥ २० ॥ खांमण
 पीसण गारना, आरंज अनेक ॥ रांधण इंधण अग्निं,
 कीधां पाप उछेग ॥ ते मुजण ॥ २१ ॥ विकषा चार
 कीधी बली, सेव्या पंच प्रसाद ॥ इष्ट वियोग पमा
 विया, रुदन विपवाद ॥ ते मुजण ॥ २२ ॥ साधु
 आवकतणां, व्रत लेश्वे ज्ञायां ॥ मूळ अने उत्तर

(१३२)

मुज दूषण लाग्यां ॥ ते मुजण ॥ ३७ ॥ साप बीठी
सिंह चीतरा, शकराने समळी ॥ हिंसक जीवतणे
ज्ञवे, हिंसा कीधी सबळी ॥ ते मुजण ॥ ३८ ॥ सूवा
बक्की दूषण घणां, वळी गर्ज गळाव्या ॥ जीवाणी ढो
ल्यां घणां, शीळ व्रत जंजाव्यां ॥ ते मुजण ॥ ३९ ॥
ज्ञव अनंत ज्ञमतां थकां, कीधो देह संबंध ॥ त्रिविधे
त्रिविधे करी वोसिरुं, करुं जन्म पवित्र ॥ ते मुजण ॥
३१ ॥ ज्ञव अनंत ज्ञमतां थकां, कीधा परिग्रह संबंध
॥ त्रिविधे त्रिविधे करी वोसिरुं, तिषाशुं प्रतिबंध ॥
ते मुजण ॥ ३४ ॥ ज्ञव अनंत ज्ञमतां थकां, कीधा
कुटुंब संबंध ॥ त्रिविधे त्रिविधे करी वोसिरुं, तिषाशुं
प्रतिबंध ॥ ते मुजण ॥ ३५ ॥ इणिपरे इहज्ञव परज्ञवे,
कीधां पाप अखत्र ॥ त्रिविधे त्रिविधे करी वोसिरुं,
करुं जन्म पवित्र ॥ ते मुजण ॥ ३६ ॥ एणि दिधे ए
आराधना, ज्ञावे करडो जैह ॥ समयसुंदर कहे पाप
थी, वळी बुटडो तेह ॥ ते मुजण ॥ ३७ ॥ राग वैरामी
जे सुणे, एह त्रीजी ढाळ ॥ समय सुंदर कहे पापथी,
बूटे ततकाळ ॥ ते मुजण ॥ ३८ ॥ इति ॥

(१३३)

॥ उपदेशक पद. ॥

नक्ति एहवीरे ज्ञाइ एहवी, जेम तरस्याने पाणी
जेहवी—ए टेक. एक जुवति जल ज्ञरवा जाए, सामि
बातो तेहवी आय; माथे वेसुने लिए हाथ तालि, चा
लि मारग छुंघट वालि; घर बार पोतानुं समरबुं, ए
हबुं गुरु चरणे चित्त धरबुं. नक्ति. १

एक मावलि जखमां रहे थे, निशदिन रंगमे रहे
थे; कोइ पाषी ए पाणी बाहिर कानी, तरफकीने अंग
पठानी; जीव जाय तो जलने समरबुं—एहबुं. नक्ति. २

एक जमरो कमलमे रहे थे, निसदिन सुगंध लहे
ले; सांज पक्कि ने कमल बीमाणुं, थयो व्याकुल कांझए
न जवाणुं; एने कमलनी प्रीते मरबुं—एहबुं. नक्ति. ३

एक गुणका ते गायन करे थे, सोल सणगार अंग
धरे थे; लेइ दरपणने मुख नीहाले, नख शिख शरि
संज्ञाले; एहने पारकुं मनज हरबुं—एहबुं. नक्ति. ४

एक सुंदरति नर जेह, तेने परनारिसुं स्लेह. हैमे
अथम अधम पग ज्ञरतो, परनारिनी केमे फरतो; ए
हने सुखिना सुखेज ररबुं—एहबुं. नक्ति. ५

एक चोर ते चोरि करे थे, पर मंदिर केरा फरे थे;
मखि माझंम रात अंधारि, नरतो नशी धिरज धारि; ए

(१३४)

हने पारकुं धन पोतानुं करवुं—एहवुं. जक्ति. ६

एक राजमां आनंद माने, एहना मंदिर जोइ
बखाने; राजपाट अने हथीयार, हाथी घोका ने रथ
अपार; एहने राज जोइने वरवुं—एहवुं. जक्ति. ७

एक नादनो मोह्यो भृग आवे, एहने यंत्रनो शब्द
लोहावे; बेठो आसन वालि भोखे, महा मग्न घश्वन्ते
बोखे; एहने नादनी वातेज मरवुं—एहवुं. जक्ति. ८

बपैश्याने वरसाद वहालो, एहवो मोक्षनो मारग
जालो; काया माया कारमी जाएो, रुद्धो ज्ञान हडयमां
आएो; कहे कछ्याल एणीपेरे तरवुं—एहवुं. जक्ति. ९

॥ उपदेसी पद वीजु ॥

ज्ञैया कैसे गमाते उत्तम जनम ध ज्ञैया कैसे ध
गमाते उत्तम जन्म ॥ ए टेक ॥ पीर ज्ञवानी पश्चर
पुजे, करते हिंसा अजाण ॥ संत ज्ञानी धर्मि देखी,
करते मान गुमान ॥ ज्ञैया. १ ॥ कंदमुल अज्ञक्षको
खानो, पीनो अणगद पानी ॥ खोटा धंधा गुणिकि
निंद्या, परनारि चित डानी ॥ ज्ञैया. २ ॥ नाटक जु
वावे कुसंगे, जमके रात गमाते ॥ दया सामाइक
मुनी दर्शन, गुण करतां दीत दारमाते ॥ ज्ञैया.

— —

॥ अथ श्री महावीर स्वामीं चोडाखीयुं ॥
॥ दास ? ली. ॥

निदारथ कूले तुं उपन्यो, त्रिदालादे थारी मात
जी ॥ वरडी दान देइ करी, संयम लीधो जगनाथ
जी ॥ थे मन मोहुं महावीर जी ॥ १ ॥ कंचन वर
णी ब्रं काय जी ॥ नयण न धापि जी निरखतां, दि
र्घे आवं ब्रं दायर्जी ॥ थे मनण ॥ २ ॥ आप एकि
ला संयम आदयों, उपन्यो चोशो रे ज्ञान जी ॥ उ
त्कृष्ट तप थे आदयों, धरता निर्मल ध्यान जी ॥ थे
मनण ॥ ३ ॥ उग्र विहार थे आदरयो, केइ वास रह्या
वनवास जी ॥ केइ वासा वस्तिये रह्या, न रह्या एक गमे
चोमास जी ॥ थे मनण ॥ ४ ॥ प्रमु पहेलो चोमासो थे
कियो, अष्टी गाम मोझार जी ॥ दूजो वाणीज गाम

(੧੩੬)

ਮੈਂ, ਪੰਚ ਚੰਪਾ ਸੁਖਕਾਰ ਜੀ ॥ ਥੈਂ ਮਨਣ ॥ ੫ ॥ ਪੰਚ
 ਪ੃਷਼ਟ ਚੰਪਾ ਕਥਾਂ, ਵਿਸ਼ਾਲਾ ਨਗਰੀਮਾਂ ਤੀਨ ਜੀ ॥ ਰਾਜ
 ਗ੍ਰਹੀਮਾਂ ਚੌਦੇ ਕਥਾਂ, ਨਾਲੰਦੇ ਪਾਨੇ ਲਧਲੀਨ ਜੀ ॥ ਥੈਂ
 ਮਨਣ ॥ ੬ ॥ ਰਾਂ ਚੋਮਾਸਤਾਂ ਮਿਥਿਕਾ ਕਰਥਾਂ, ਜ਼ਇਕਾ
 ਨਗਰੀਮਾਂ ਦੋਯ ਜੀ ॥ ਏਕ ਕਥ੍ਰੋ ਰੇ ਆਲੰਜ਼ਿਧਾ, ਸਾ
 ਵਥਿ ਨਗਰੀ ਏਕ ਹੋਧ ਜੀ ॥ ਥੈਂ ਮਨਣ ॥ ੭ ॥ ਏਕ ਅ
 ਨਾਰਜ ਦੇਸ਼ਮਾਂ, ਅਪਾਪਾ ਨਗਰੀ ਏਕ ਜਾਣ ਜੀ ॥ ਏਕ
 ਕਥ੍ਰੋ ਪਾਵਾਪ੍ਰਾਹਿ ਮੈਂ, ਜੇਠ ਪਹੋਤਧਾ ਨਿਰਵਾਣ ਜੀ ॥ ਥੈਂ
 ਮਨਣ ॥ ੮ ॥ ਹਿਤਪਾਲ ਰਾਜਾ ਇਸ ਕੀਨਵੇ, ਹੁੰ ਤੁਮ ਚ
 ਰਣਾਰਾ ਦਾਸ ਜੀ, ਏਕ ਝਾਲਾ ਮਹਾਰੇ ਸ੍ਰੁਜਤੀ, ਆਪ ਕ
 ਰੋਨੇ ਚੋਮਾਸ ਜੀ ॥ ਥੈਂ ਮਨਣ ॥ ੯ ॥ ਚਾਲੀਸਾ ਚੋਮਾ
 ਸਾਂ ਸ਼ਹੇਰਮਾਂ, ਦਾਖਥਾਂ ਦੇਸ਼ ਨਗਰਨਾ ਨਾਮ ਜੀ ॥ ਏਕ
 ਅਨਾਰਜ ਦੇਸ਼ਮਾਂ, ਏਕ ਚੋਮਾਸੁੰ ਵਲਿ ਗਾਮ ਜੀ ॥ ਥੈਂ
 ਮਨਣ ॥ ੧੦ ॥ ਪ੍ਰਜ਼ਨੁ ਗਾਮ ਨਗਰ ਪੂਰ ਵਿਚਰਿਧਾ, ਜ਼ਵਧ
 ਜੀਵਾਰਾਂ ਜ਼ਾਗਧ ਜੀ ॥ ਮਾਰਗ ਬਤਾਯੋ ਮੋਹਨੋ, ਕਿਧੋ
 ਭਪਗਾਰ ਅਧਾਗ ਜੀ ॥ ਥੈਂ ਮਨਣ ॥ ੧੧ ॥ ਸਾਮਾਵਾਰ
 ਵਰਤਾਂ ਲਗੇ, ਭਪਰ ਆਧੋ ਰੇ ਮਾਸ ਜੀ ॥ ਰਦ ਮਸਥ
 ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਜ਼ਨੁ ਏਟਖੁੰ, ਪਠੀ ਕਹੋ ਕੇਵਲਜ਼ਾਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਜੀ
 ॥ ਥੈਂ ਮਨਣ ॥ ੧੨ ॥ ਵਰਧ ਬਧਾਲੀਸਾ ਪਾਲਿਧੋ, ਸੰਧਮ

(१३४)

साहस धीर जी ॥ त्रीश वरस घरमां रह्या, मोक्ष
दायक महावीर जी ॥ ये मनण ॥ १३ ॥ पावापुरिमां
पधारिया, नर नारी हूआ उज्ज्वास जी ॥ अृषि राय
चंदजी इम वीनवे, हुं आयो प्रज्ञुजीने पास जी ॥
ये मनण ॥ १४ ॥ संवत अढार गुणचालीशमे, ना
गोर शहेर चोमास जी ॥ पूज्य जेमलजी प्रसादथी,
एह करी अरदास जी ॥ ये मनण ॥ १५ ॥ इति ॥

॥ ढाल ४ जी ॥

शासन भायक वीर जिणांद, तीरथनाथ जाणे
पूनम चंद ॥ चरणे लागे ज्यारे चोशाठ इँड, सेवा
करे ज्यारी सुर नर बृंद ॥ ये अबको चोसासो स्वा
मिजी अडेकरो जी, ये पावापुरिसे पग आघो मति
धरो जी, अठे करो, अठे करो, अठे करो, जी, ये च
रम चोभासो स्वामिजी अठे करो जी ॥ १ ॥ ए
आंकणी ॥ हस्तिपल राजा विनवे कर जोक, पूरो
प्रज्ञुजी म्हारा मनरा हो कोक ॥ शीश नमाय
उज्जो जोकी हाथ, करुणा सागर वांजो कृपाजी नाथ
॥ ये अबकोण ॥ २ ॥ रायनी राणी विनवे राजलोक,
पुण्य जोग मछ्यो सेवानो संजोग ॥ मन वांचित

सहु मळियां जी काज; थें सया करी सुज सामु जु
 डु जिनराज ॥ थें अबको० ॥ ३ ॥ श्रावक श्राविका
 कइ नर नार, मळी मळी विनती करे वारंवार ॥
 पावापूरिमां पधास्या बीतराग, प्रगटी पुण्याइ म्हारां
 म्होटां जो ज्ञाय ॥ थें अबको० ॥ ४ ॥ वलि हस्ति
 पाल राजा विनवे ज्ञूपाल, प्रन्तु जी थें गो ढीन ड
 याळ ॥ सूजती एक म्हारे म्होटी रे शाळ, हवे लागी
 गधो रे वरषा जी काळ ॥ थें अबको० ॥ ५ ॥ मानी
 विनती प्रन्तु रह्या चोमास, पावा पुरिमां हुडु हरष
 उच्छ्वास ॥ गौतम गलाघर गुरांजीने पास, निशि दिन
 ज्ञाननो करेजी अन्ध्यास ॥ थें अबको० ॥ ६ ॥ साधु
 अनेक रह्या करजोमु, सेवा करे लदा होमाजी होमु ॥
 चौद हजार चेला रत्नारी माळ, दीक्षा लीधी गोमी
 याया जंजाळ ॥ थें अबको० ॥ ७ ॥ वकि चेली चंद
 नवाळा जी जाण, हुइ कुमारि महा सति चतुर सु
 जाण ॥ मोतीनी माळा रत्रीश हजार ॥ संघळी में
 वकी साधवी ए शिरदार ॥ थें अबको० ॥ ८ ॥ चारुइ
 संघ सेवा नित्य करे, प्रन्तुजीने देखी देखी अंखीयां
 रे ॥ नव मस्त्रिने नव लब्धी जी राय, ज्यारां दर्शन
 करी चित्तमें चाय ॥ थें अबको० ॥ ९ ॥ संघ संघळा

आराना बाकी रह्या ॥ दिन दोय तणा संथार, *मौन
 रही मुगते गया ॥ गौतमनेण ॥ ५ ॥ इंइ आव्या जी
 चित्त उदास, देव देवीना साधमे ॥ जाणे जग मग लग
 रही ज्योत, अमावश्यानी रात मे ॥ गौतमनेण ॥ ६ ॥
 मुगति पहोत्या एका एक, सातमे हुवा ज्यारे केवली
 ॥ औदसे साधवियां डुइ लिङ्ग, हुं सहने वांडु मनरकी
 ॥ गौतमनेण ॥ ७ ॥ रह्या त्रीङ्ग वरस घर मांय, वर्ष
 वयाळि संयम पालियो ॥ प्रज्ञु जग तारण जगदीश,
 दया मार्ग अजुवालीयो ॥ गौतमनेण ॥ ८ ॥ होजी
 देव देवीने वलि इंइ, निर्वाण तणो महोङ्गव कीयो ॥
 अरिहंतनो पद्मियो वीजोग, सुर नरनो ज्ञरियो हीयो
 ॥ गौतमनेण ॥ ९ ॥ साधु साधवी करता शोक, श्रा
 वक श्राविका पण घणो ॥ ज्ञरत क्षेत्रमां पद्मियो वी
 जोग, आज पठी अरहंत तणो ॥ गौतमनेण ॥ १० ॥
 पठी बेठा सुधर्म स्वामी पाट, चारुइ संघ चरण सेव
 ता ॥ ज्यारी पालता अखंमित आण, सेवा करे देवी
 ने देवता ॥ गौतमनेण ॥ ११ ॥ मुगते पहोत्या श्री म
 हावीर, प्रज्ञु सुख पास्या ढे शाश्वतां ॥ ऋषि रायचं
 दजी कहे एम, महारे अरिहंत वचननी आसता ॥

गौतमनेण ॥ १७ ॥ इति. ॥

॥ दाल ध श्री. ॥

श्री महावीर पहोत्या निर्वाण, गौतमस्वाधीये
वातज जाणी ॥ गुरांजीॐ भने गोकु न राखयो
॥ १ ॥ ए अंकणी ॥ सुगति जावणरो नाम न दा
खयो ॥ गूरांजी० ॥ २ ॥ हूँ सघळा पहेलो हुवो आरो
चेलो, इष अवस्तर आधो किम मेछयो ॥ गूरांजी०
॥ ३ ॥ प्रज्ञु तुम चरणे महारो चित्त लाग्या, पण
ओं मुने मेल दियो आगो ॥ गूरांजी० ॥ ४ ॥ मुने ड^०
रङ्गन आपरो लागतो प्यारो, आप पहोत्या निर्वाण
मुने मेल न्यारो ॥ गूरांजी० ॥ ५ ॥ आपे तो मुजधुं
अंतर राखयो, पिण मे महारो मनरो दरद न दाखयो
॥ गूरांजी० ॥ ६ ॥ हुं आमो मांडीने न झालत प
झ्वो, पण साहिव काम कियो तुमे ज्ञान्वो ॥ गूरांजी०
॥ ७ ॥ हुं तुमने अंतराय न देतो, मुगतिमे जग्या
वहेंची न लेतो ॥ गूरांजी० ॥ ८ ॥ हुं तंकमाइ न क
रतो कांइ, आप साथे हुं मोक्षमे आइ ॥ गूरांजी०
॥ ९ ॥ अब हुं पुठः करडुं किण आगे, प्रज्ञु, महारो
मन एक आराङुंज लागे ॥ गूरांजी० ॥ १० ॥ महारो

सांसो कहो कुण टाळे, आप विना पाखंकीना मद
 कुण गाले ॥ गूरांजी० ॥ ११ ॥ हुंतो चौदे पूरवने चौ
 नाणी, पिण सोहनी कर्म लपेटचो आणी ॥ गूरांजी०
 ॥ १२ ॥ इसा गौतमस्वामीये किया विलपात, ए सो
 हनी कर्मनी अचरिज वात ॥ गूरांजी ॥ १३ ॥ इवे
 सोहनी कर्म दूरे टाळी, गौतमस्वामीये सुरति संज्ञा
 ली ॥ वीतराग राग छेषङ्गुं वीत्या ॥ १४ ॥ ए आंक
 णी ॥ महारा चित्तमां आइ गड चित्ता ॥ वीतराग०
 ॥ १५ ॥ तिसि बेळा निर्मल ध्यानज ध्यायो, केवळ
 ज्ञान गौतमस्वामीये पायो ॥ वीतराग० ॥ १६ ॥ वार
 वरस रह्या केवळज्ञानी, वात जाङुं कांइ नवि रही
 भानी ॥ वीतराग० ॥ १७ ॥ गौतमे पण कियो मुग
 तिभे वासो, संसारनो सर्व देखे तमासो ॥ वीतराग०
 ॥ १८ ॥ जेणि राते मुगति गया वर्ज्मान, इंझूतिने
 उपन्युं केवळ ज्ञान ॥ वीतराग० ॥ १९ ॥ तिण दिन
 श्री ए वाजी दीवाली, महोटो दिन ए मंगळ माळी
 ॥ वीतराग० ॥ २० ॥ रात दीवालीनो शियल घे
 पाळो, वली रात्रिज्ञोजन करवो टाळो ॥ वीतराग०
 ॥ २१ ॥ ऋषि रायचंद कहे सुणो हो सुझानी, दया
 रूप दीवाली घे लेज्यो मानी ॥ वीतराग० ॥ २२ ॥

॥ कलश ॥ श्री शासन नायक, सुगति दायक,
दया मारग अजुआलियो ॥ श्री गौतमस्वामी, सुग
ति गामी, कियो चित्त बद्धन चोढालियो ॥ ३ ॥
संवत अठारे गुणचालीशे, नागोर चोमासो निर्मल
मने ॥ पूज्य जेमलजी प्रसादे, संपूर्ण कियो दीवाली
दिने ॥ ४ ॥ इति समाप्तम् ॥

अथ श्री गौतम स्वामीनो छंद.

बीरजिणेशर केरो शिष्य, गौतम नाम जपो नि
शदिश ॥ जो कीजे गौतमनु ध्यान, तो घर विलङ्घे
नवे निधान ५ ॥ गौतम नामे गिरिवर चके, मनवं
रित हेला संपदे ॥ गौतम नामे नावे रोग, गौतम
नामे सर्व संजोग ॥ ६ ॥ जे वैरी विह आ वंकमा, तस
नामे नावे दुकमा ॥ ज्ञूत प्रेत नवि मंडे प्राण, ते गौत
मना करु वखाण ॥ ७ ॥ गौतम नामे निर्मल काय,
गौतम नामे वाधे आय ॥ गौतम जिन सातन द्वाण
गार, गौतम नामे जय जयकार ॥ ८ ॥ शाळि दाळ
सुरहा धृत गोळ, मनवंरित कापद तंवोल ॥ घर सु
घरणी निर्मल चित्त, गौतम नामे पुत्र विनीत ॥ ९ ॥
गौतम उगयो अविचल ज्ञाण, गौतम नाम जपो जग
जाण ॥ म्होटां मंदिर मेरु समान, गौतम नामे सफल

(१४४)

विहाण ॥ ६ ॥ घर मयंग घोमानी जोम, वाह पहोचे
वंछित कोम ॥ महियख माने म्होटा राय, जो तुरे
गौतमना पाय ॥ ७ ॥ गौतम प्रणस्या षातक टखे, उ
त्तम नरनो संगत मखे ॥ गौतम नामे निर्मल झान,
गौतम नामे वाधे वान ॥ ८ ॥ पुण्यवंत अवधारो सहु,
गुरु गौतमना गुण ठे बहु ॥ कहे लावएय समय क
रजोम, गौतम तूरे संपति कोम ॥ ९ ॥ इति ॥

अथ श्री महावीर स्वामीनो ठंद.

श्री सिद्धारथ कुल शशांगार, त्रिशला देवी सुत
जग आधार ॥ शोज्जे सुंदर सोवन वान, शरण तमारु
श्री वर्द्धमान ॥ १ ॥ तुम नामे लहिये संपदा, तुम
नामे मन वंछित मुदा ॥ तुम नामे लहिये सनमान
शरण ॥ २ ॥ डुर्जन डुष्ट वैरी विकराल, तुम नामे
नासे ततकाल ॥ तुम नामे दिन दिन कछ्याण, श
रण ॥ ३ ॥ तुम नामे नावे आपदा, ज्ञूत प्रेत व्यं
तर नहि कदा ॥ रोग शोग चिंता नवि जाए, श
रण ॥ ४ ॥ ग्रहादिक पीमा नवि करे, नाम तमारु
जे अनुसरे ॥ धर्मसिंह मुनी ज्ञाव प्रधान, शरण ॥
५ ॥ इति ॥

शुद्धिपत्र.

पाँच	खोटी	अशुद्ध.	शुद्ध.
२	१६	नमस्तामि	नमस्तामि
२	१७	मथेणं	मत्थएण
४	४	ठाणाउ	ठाणाउ
४	५	जीवियाउ	जीवियाउ
उ	४	करेमि	के
१३	१७	न्त	नंते
१३	१७	सावङ्ग	सावङ्ग
१५	१२	धम्मदेसयाणं	धम्मदेसयाणं
१५	१४	पइगा	पइगाणं
१६	१६	बोहियाणं	बोहियाणं
१६	२	मपुणरावित्ति	मपुणरावित्ति
१८	४	जाणवा	जाणियवा
१८	१	सामायक	सामायिक
१८	४	नसमायेरेवा	न समायरियवा
१८	७	सामाइयससङ्	सामाइयसस सङ्

* करोमि शब्द कोइ स्थले कहेवाय छे ने कोइ स्थले नधी कहेवातो. ~~कहे~~ जे भुल एक बखत मुधारेली भुल वीजी बखत आये तो मुधारी लेवी.

(१४६)

पानुं	खीटी	अशुद्ध.	शुद्ध.
१५	८	अणवियसह	अणवियस्त
२०	१	कित्तयं	किट्टियं
२२	१०	कामस्स	कामाणं
२३	११	अन्नणं	अन्नणु
२३	१२	ग्यान	ज्ञान
२३	१४	काभस्सग्ग	काभस्सग्गं
२५	१	पाभुग्गो	प्पभुग्गो
२५	३	पंचन्हं	पंचन्ह
२५	४	सिखावयाणं	सिखावयाणं
२६	१४	पनते	पनते
२७	४	असझाये	असझाइये
२७	५	ग्यान	ज्ञान
२७	६	ग्यानवंत	ज्ञानवंत
२७	१३	परसंसा	प्पसंसा
२७	१५	वेरमणं ब्रतना	वेरमण ब्रतना
२८	५	सदारमंतज्जेय	सदारमंतज्जेए
२८	६	मोसोवएशे	मोसोवएसे
२८	८	तक्करपञ्चे	तक्करपञ्चे

वानुं	दीटी	अशुद्ध.	शुद्ध.
३०	?	पमाणाइकस्मे	प्यमाणाइकस्मे
३०	६	उह्विति	उह्विति
३०	उ	सयंतरवाए	सञ्चयंतरवाए
३०	ए	न्नोयसा अस्तमणो वात्तथ्रणे	न्नोयसा उयस्तम णो वासएण
३०	?४	कमडाणाइ	कमाडाणाइ
३?	उ	सजुता हिगरणे	संजुता हिगरणे
३?	?३	सामाइयस्त	सामाइयस्तइ
३?	?३	अकरणियाए	अकरणयाए
३२	?	वाइ, इ,	वाए, वाए
३२	४	अप्पमिलेहियं	अप्पमिलेहिय
३२	४	डुप्पमिलेहियं	डुप्पमिलेहिय
३२	५	सज्जा	सिज्जा
३२	६	अप्पमज्जियं, डुप्प मज्जिय.	अप्पमज्जिय, डुप्प मज्जिय.
३२	११	निखिवणिया	निखिवणया
३२	१२	पेहणिया	पेहणया
३२	१६	इहलोगे, परलोगे	इहलोगा, परलोगा

(१४८)

पातुं	लीटी	अशुद्ध.	शुद्ध.
३३	६	पैशुन्य	पिशुन
३४	७	माया मोसो	माया मृषा
३५	८	मिठ्या दंसणोशळ्य	मिठ्या दर्शन शळ्य
३६	१३	हो	अहो
३५	१३	मि	मियं
४०	१४	अरिहंता, सिद्धा	अरिहंत, सिद्ध
४०	१६	पणत्तं धम्मं	पणत्तं धम्म
४२	१८	असज्जाये	असज्जाइये
४४	१६	पश्चाला	पयाला
५१	१२	लेवाना	ना
५५	१५	मात्रुं	नातरुं
६१	३-४	नखणिया	नखणया
६२	८	गहणानी	घरेणानी
६६	४	अवज्ञाणाइचरियं	अवज्ञाणाचरियं
६६	५	पावकम्मोवएसं	पावकम्मोवएस
६७	५	सेववा	सेववाना
६८	१०	देशावगांशिक	दिशावकांशिक
७४	१४	पथारीन	पथारीने

भर्म्यकल्प. धर्मनो दरवाजो.	०-६
चीवीध वोध संग्रह. पाना रुपे.	०-६
श्री दशवैकालीकनां लुटक अध्ययनो.	०-२
श्री जैनवृत्त शीक्षापत्री.	०-२॥
श्री सामायीकसुत्र अने आनुपूर्वि. आद्वती पांचमी.	०-०॥
श्री पंचपदानुपूर्वि. आद्वती त्रीजी.	०-१
श्री नवतत्वना प्रक्षेत्र.	२-०
अही द्वीपना नकशानी हकीकत.	२-०
श्री परदेशी राजानो रास.	०-४
श्री रात्रीभोजन परिवारक रास.	०-३
धर्मतुथी मंत्री ने पापतुथी राजानो रास.	०-३
अंजना सतीनो रास.	०-२
देवकीजीना खटपुत्रनो रास.	०-२
लीलावती राणी ने मुमतीवीलास शेठनो रास.	०-२
नारकीना चीत्रनी मोटी तुक.	१-०
नारकीनां चीत्रनी नानी तुक.	०-८
झानवाजी. रंगीन कपडा सहितनी.	०-६
अहीद्वीपनो नकशो. रंगीन कपडा सहीत.	०-६
जंयद्वीपनो नकशो. रंगीन कपडा सहीत.	०-६
शीलोपदेशमाला. भापान्तर अनेक कथाओ सहित.	२-१२
श्री कट्टीमंडल. भापान्तर. अनेक कथाओ सहित.	२-१२
श्री गूलसा चरीत्र. भापान्तर कथाओ न. पाकु पुंडु.	१-२

(१५७)

श्री जैनधर्म संबंधी ग्रापेलां पुस्तकों

(देवनागरी लीपिमां छापेलां). रु. आ.

आचारंग सूत्र. मुल साथे भाषांतर.	४-०
उपदेशमाला. जेना ३३६ हता तेना.	२-०
वर्षमान देशना भाषांतर.	२-८
जैन तत्त्वादर्श. आत्मारामजी कृत.	४-०
वैराग्यकल्पलता.	३-०
कल्पसुत्र. सुखवोधीकानुं भाषांतर.	२-८
दशवैकालिक सूत्र. आदृत्ती त्रीजी.	२-४
वैराग्यशतक भाषांतर. आदृत्ती त्रीजी	१-४
श्री श्रीपाल राजानो रास.	२-४
मोक्षमाला आदृत्ती त्रीजी.	०-१२
वारव्रत आदरवानी टीप. घणाज मुलासा साथे.	०-१०
श्री महावीर स्तुति.	०-४
श्री गुणवर्माचरीत्र.	१-८
श्री जैनतत्त्वशोधक ग्रंथ.	१-०
जैन पाठमाला. भाग १. लो.	०-६
श्री बृहदालोयणा. आदृत्ती त्रीजी.	०-२
श्री नियमित्र नियमरी पोथी. आदृत्ती दशमी.	०-२
श्री सामायिक प्रतिक्रमण सूत्र. अर्थ साथे. नवीन आदृत्ती.	०-८
श्री सामायिक प्रतिक्रमण सूत्र. आदृत्ती त्रीजी.	०-८
प्रकरण संग्रह. चोवीस बोलनो थोकडो.	१-१

धर्मकल्प. धर्मनो द्रवाजो.	०-६
चीवीवि वोथ संग्रह. पाना रुपे.	०-६
श्री दशवैकालीकनां लुटक अध्ययनो.	०-२
श्री ज्ञेनदृत शीक्षापत्री.	०-२॥
श्री नामायीकमृत्र अने आनुषूर्वि. आद्विती पांचमी.	०-०॥
श्री पञ्चपदानुषूर्वि. आद्विती श्रीजी.	०-१
श्री नवतत्वना प्रक्षोच्चर.	२-०
अही द्वीपना नक्षानी हक्कीकत.	२-०
श्री परदेशी राजानो रास.	०-५
श्री रात्रीभोजन परिवारक रास.	०-३
धर्मकुथी मंत्री ने पापवुथी राजानो रास.	०-३
अंजना सनीनो रास.	०-२
देवकीजीना खटपुत्रनो रास.	०-२
लीलावनी राणी ने सुपतीवीलास शेडनो रास.	०-२
नारकीना चीत्रनी मोटी तुक.	१-१
नारकीनां चीत्रनी नानी तुक.	०-१
आनवाजी. रंगीन कपडा मटितनी.	०-१
अहीद्वीपनो नक्षो. रंगीन कपडा गर्दीन.	०-१

पर्युत्तणपर्वनी कथाओ.	१—८
नवतत्व प्रकरण मूळ.	०—१२
धर्म तत्व संग्रह. मुनश्री अमुलख क्रष्णजीनो बनाडिल.	१—०
कर्म विपाकनो रास.	०—२
श्री जसराज कृत वाचनी.	०—३॥
श्री केशवकृत वाचनी.	०—०॥
मनहरमाला भाग १ लो. अफीणना अबगुणने विषे.	०—०॥
मनहरमाला भाग २ जो. नठारी नारी व्यभिचार विषे.	०—०॥
मनहरमाला भाग ३ जो. पतीष्टता नारी अने विधि विषे.	०—०॥
मनहरमाला भाग ४ थो. लोभीना लक्षण अने नादान विषे.	०—०॥
मनहरमाला भाग ५ मो. उपदेश अने अनुभव विषे.	०—०॥
सज्जन छत्रीशी.	०—३॥
संवंध वहोतेरी. अढार नातरानो संवंध.	०—१॥
नवस्मरण मुळ पाठ. मोटा अक्षरना.	०—४
नवस्वरण मूळ पाठ. नाना अक्षरना.	०—२
जीव विचार.	०—४
योग शास्त्रुं गुजराती भाषान्तर.	३—८
विदेक विलास. भाषान्तर जीनदत सूरिकृत.	२—०
कमलप्रभा. महानिशाश्वना पांचमा अध्ययननुं भाषान्तर	०—५
कर्मुरप्रकर. भाषान्तर घण्ठंज सरस वांचवा लायक.	०—१.०

ए बीगेरे तमाय जातनां पुस्तको मळ छे.

दी. वालाज्ञाइ ठगनलाल शाह,

टे. कीकाभट्टी पोछ, मु. अमदावाद.